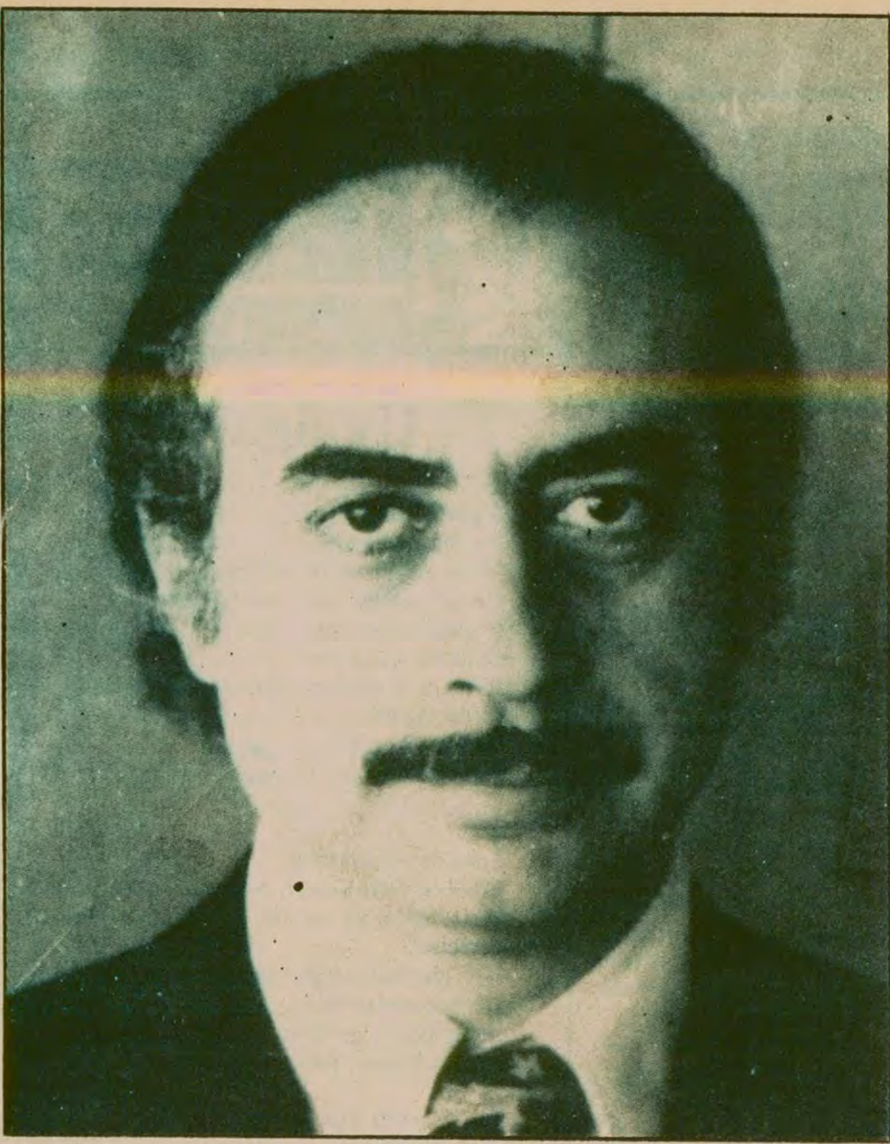
Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 3 ŞUBAT 1979

350 KURUŞ

Barışın ve birliğin savunucusuydu

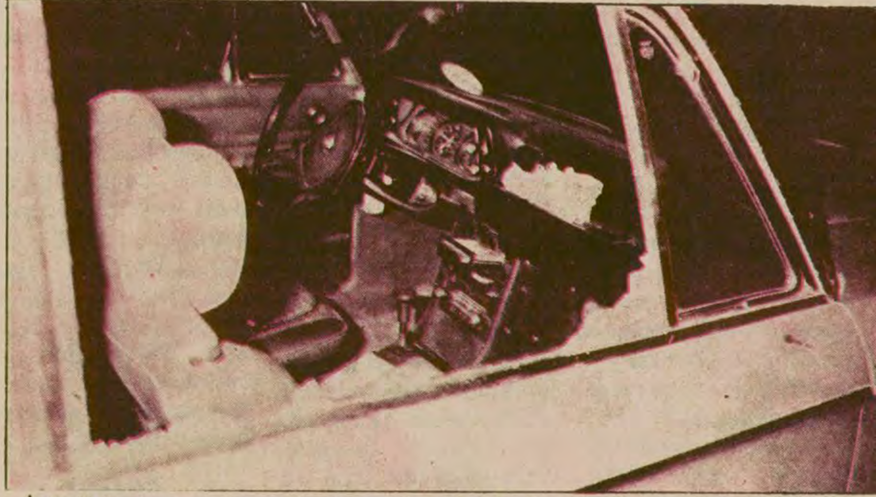
Ecevit yarınki cenaze törenine katılacak

● CHP İstanbul İl Teşkilatının cenazede hazır bulunması istendi

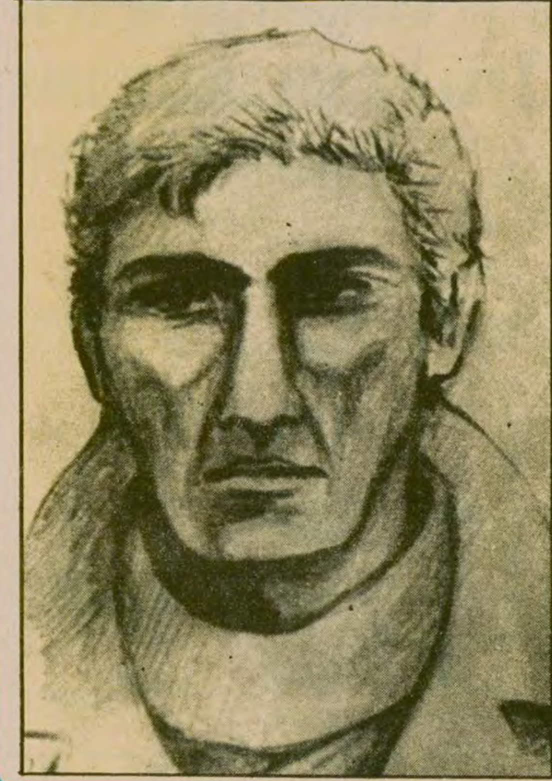
● Cinayette çalınmış bir araba kullanıldı

Değerli gazeteci Abdi İpekçi'nin öldürülmesinden büyük üzüntü duyduk. İç ve dış düşman güçlerin Türkiye'nin birliğini parçalamaya, yurdumuzu zayıf düşürmeye ve özgürlükleri boğmaya yönelik bu girişimini nefretle protesto eder, tüm Milliyet çalışanlarına, basınımıza ve ailesine başsağlığı dileriz.

Aydınlık çalışanları

İpekçi'nin otosuna yakın mesafeden ateş eden kişi, camın kırılmasından sonra elini içeri uzatarak İpekçi'nin göğsüne ateş etti.

Katilin eşkali

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Yetkilileri görgü tanıklarının ifadelerine dayanarak katilin eşkalini çizdirerek basına dağıttılar. Katilin eşkali şöyle belirlendi:

Yaş: 20 - 25, Boy: 1.75, ince kafesli ve atletik bir vücuda sahip. Esmer tenli, uzun suratlı. Surat hatları çok sert ve kulak arkasından çeneye inen hat tam köşeli. Yanak kısmı çok zayıf değil. Avurtlar hafif içeri çökük. Elmacık kemikleri buruna yakın, fazlaca ileri çıkık.

Alın kemikleri hizasında tek düze bir hat şeklinde başlayan, siyah

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Yeter... Yeter... Yeter...

Washington'da ortak bildiri yayınlandı

Çin ve ABD hegemonyacı ülkelere karşı olduklarını açıkladılar

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan yardımcısı Deng Siao-ping'in Carter'le Washington'da yaptığı resmi görüşmelerin sonunda ortak bir bildiri yayınlandı. Daha önce yapılan bir açıklamada, ortak bir bildirinin yayınlanmayacağı, bunun yerine Carter ve Deng'in birlikte bir basın toplantısı düzenleyecekleri bildirilmişti.

Çin - ABD ortak bildirisinde şöyle deniyor: "ABD ve Çin, diğer

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Vietnam birlikleri kıskaca alınınca

Vietnam, Kamboçya'ya yeni takviye kuvvetleri gönderdi

BONGKOK (A.A)

Kamboçya'nın çeşitli bölgelerinde kıskaca alınan işgalci Vietnam birliklerine takviye olarak Hanoi'nin yeni kuvvetler gönderdiği bildiriliyor.

Demokratik Kamboçya'nın Sesi Radyosu, Kamboçya Devrimci Halk Ordusu ile Vietnam'dan yeni gönderilen aske-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

HOMEYNİ'NİN UÇAĞINDA BULUNAN TEK TÜRK GAZETECİSİ CİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU TARİHİ YOLCULUĞU ANLATIYOR

"Uçak havalanırken, Homeyni'nin yüzünde sükunet okunuyordu"

Sabit Yürürdurmaz
Tahran'dan bildiriyor

Bahtiyar, Homeyni'nin istifa çağrısını kabul etmedi

Yazıları 5. sayfada

Homeyni'nin ülkeye dönüşünü engellemek için, olmadık yolları deneyen Bahtiyar hükümeti, sonunda pes etti. "Hava muhalefeti", "teknik olanaksızlıklar", gibi bahanelerin işe yaramadığını gören hükümet sonunda havaalanını Homeyni'ye açtı. Homeyni Tahran'a girdiğinde, kentte bir tek asker üniforması görülmüyordu.

HABER MERKEZİ

Milliyet gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin önceki gece İstanbul Nişantaşı semtindeki evine giderken katledilmesi yurt çapında büyük bir nefretle karşılandı. İpekçi'nin öldürülmesi ile ilgili bütün ayrıntılar, yazarın planlı bir cinayete kurban gittiğini gösteriyor.

CİNAYETTE KULLANILAN ARABANIN PLAKASI BELİRLENDİ

İstanbul Emniyet Müdürlüğü cinayette kullanılan beyaz Anadolun plakasının 34 NZ 544 olarak belirlendiğini açıkladı. Arabanın çalıntı olduğu da belirtildi.

Cinayet sırasında 9 milimetrelik bir tabanca kullanıldığı ve katilin otomobilin sağ ön camından elini sokarak Abdi İpekçi'ye ateş ettiği de belirlendi.

CENAZE YARIN KALDIRILIYOR

Abdi İpekçi'nin cenazesi yarın Teşvikiye camiinde yapılacak öğle namazından sonra toprağa verilecek. Yazarın ailesi ile Milliyet gazetesinin düzenlediği cenazeye Başbakan Ecevit de katılıyor.

ECEVİT KORUTÜRK'LE GÖRÜŞTÜ

Milliyet gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve Başyazar Abdi İpekçi'nin öldürülmesi üzerine dün sabah Başbakan Ecevit, Cumhurbaşkanı Korutürk'le bir görüşme yaptı.

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Eşgüdüm toplantısından sonra konuşan

ECEVİT: "AZMİMİZ BİLENECEKTİR"

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'da yapılan Eşgüdüm toplantısından sonra bir açıklama yapan Başbakan Bülent Ecevit, Abdi İpekçi'nin öldürülmesini basını sindirme girişimi olarak nitelendirdi ve "başta basın mensupları olmak üzere hepimizin azmi bilenecektir" dedi. Ecevit şöyle konuştu:

"Dün gece de belirttiğim gibi, Türk basınının yetiştirdiği en değerli evlatlarından ve bütün dünya basın aleminde Türkiye'yi şerefle temsil eden bir değerli arkadaşımızdı. Ona karşı bu korkunç saldırıyı ve korkunç cinayeti yöneltenler muhtemelen Türkiye'de demokrasiyi yaşatmaya çalışanları, Türkiye'de Atatürk'ün kurduğu devleti güçlendirmeye katkıda bulunmak isteyenleri ve ülkemizde iç barış sağlanmasına katkıda bulunmak isteyenleri ve öteden beri bu konularda büyük bölümüyle ön planda çaba gösteren Türk basınını ve onun değerli mensuplarını sindirmek istiyor olabilirler.

Türk ulusunun tabiatına güvenerek şuna ina-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

BASIN KURULUŞLARININ ORTAK AÇIKLAMASI:

"Basın katillerin yakalanması için seferber olacaktır"

Aralarında Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası, Türkiye Yazarlar Sendikası, Ankara Gazeteciler Cemiyeti, İzmir Gazeteciler Cemiyeti, Türk Basın Birliği, Anadolu Basın Birliği, Türk Spor Yazarları Derneği, Basın Enstitüsü, Basın-İş Sendikası, ve Fikir İşçileri Sendikasının da bulunduğu basın kuruluşları dün Gazeteciler Cemiyetinde toplanarak, Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin öldürülmesini kınayan bir ortak açıklama yaptılar.

Abdi İpekçi'ye yöneltilen saldırının basın ve dü-

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

TEPKİLER...

Korutürk: *"Ulusça her türlü çekişmeyi bırakarak, ortak bir tavır takınmak gerektiğini hatırlatırım"*

Üstündağ: *"Namusluların da en az namussuzlar kadar cesur olacağı günler gelmiştir"*

HABER MERKEZİ

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve başyazarı ulusal ve uluslararası basın kuruluşlarında yönetmen, değerli gazeteci Abdi İpekçi'nin

(Devamı Sa. 4, Sü. 8'de)

Dün olay yerinde yapılan tatbikatta, İpekçi'nin öldürülmesinden sonra, otomobilin durumu, çarparak durduğu direk ve arka planda 30 metre ilerde İpekçi'nin evi görülüyor.

Olay yerinden izlenimler

Lütfi Kırayoğlu

Olayın ertesi sabahında olay yerindekiler şaşkınlıklarını henüz üzerlerinden atamamışlardı. Köşe başlarında öbek öbek insanlar, alçak sesle ve üzüntülü bir şekilde olayı tartışıyorlardı. İpekçi'nin evinin hemen karşı köşesindeki Nişantaşı kara-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Senatodaki görüşme

Sırrı Atalay: "Bir avuç katilin amaçlarını bilmemize rağmen, bekleme havasında bulunamayız"

ANKARA (ÖZEL)

1979 Mali Yılı Bütçesi dün Cumhuriyet Senato-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Bundan bir süre önce, görevi kabul etmemesi için

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına atanan Arif Uğur tehdit edildi

● Müsteşarlığı sırasında MHP'ye 200 milyon aktaran Latif Gökçek, eski Sağlık Bakanı ve MHP Gaziantep Milletvekili Cengiz Gökçek'in yeğeni

ANKARA (ÖZEL)

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına Ecevit hükümeti döneminde atanan ve kararnamesi çıkmasına rağmen göreve başlamayan Arif Uğur'un görevi kabul etmemesi için tehdit edildiği bildirildi.

Arif Uğur'un Müsteşarlığa atanma kararnamesi çıktıktan sonra kimliği bilinmeyen kişiler eşine telefon ederek "çocuğunuzun hangi okulda okuduğunu biliyoruz. Kocanız yeni görevi ka-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

BAŞYAZI

Özgürlük, barış ve birliğin savunucusuydu

Doğu Perinçek

DÜŞÜNCE özgürlüğünün, barışın, birliğin ve hoşgörünün savunucusu, değerli yazar Abdi İpekçi, Ülkemizin özgürlüğe, barışa ve birliğe en çok ihtiyaç duyduğu bir sırada katledildi. İpekçi, Kıbrıs ve Ege'de barış istiyordu, Yunanistan'la dostluk için çaba gösteriyordu.

Olayların gelişmesi apaçık göstermektedir ki, katiller Türkiye'nin özgürlük ve bağımsızlıktan yana güçleriyle hesaplaşmak istiyorlar. Cinayet ve terör eylemlerini bugün bir üst aşamaya yükseltmeleri, onların bu hesaplaşmada acele ettiklerini göstermektedir.

(Devamı sa.7. sü.9'da)

Rus Gizli Polis ve Casusluk Örgütü

KGB

General Grigorenko olayı: "Sovyet kahramanlığından vatan hainliğine"

Pazartesi başlıyoruz

Yunan basını: «İpekçi, Türk Yunan dostluğunu sağlamak için çalıştı"

Yazısı 5. sayfada

İpekçi'nin katili

Şimdi Abdi İpekçi'nin katili aranıyor. Katili İpekçi'nin kendi yazılarında bulmak mümkün. İşte İpekçi'nin yazılarından bir kaç örnek.

Aslında çok söylendiği gibi beğensek de, beğenmesek de, Türkiye ile Yunanistan birbiriyle dost olmaya mahkumdurlar. Tarihteki Türk Yunan düşmanlıkları belki bazı yabancıların işine yaramıştır ama, her iki ulus da bunun zararını çekmişlerdir. Bunun içindir ki Atatürk ve Venizelos taze bir savaşın henüz sarılmamış yaralarına karşın, iki ülke arasında dostluk politikasını yürütebilmişlerdir.

(TÜRK VE YUNAN GAZETECİLERİN DENEYİ 15.11.1978)

***

Kanımızca Türkiye'nin bugün yaşadığı dram bu cümlede saklıdır. Çünkü Türkiye'nin bugünkü hale gelmesi, on ayda yüzlerce kişinin ölümüne yolaçan çatışmalara sahne edilmesi, sekiz yıl önce verilmiş bu raporda yazılıp, hasıraltı edilmiş gerçeklerin sonucudur.

(İŞLER BU HALE NASIL GELDİ "MHP RAPORU İLE İLGİLİ" 6.11.1978)

***

Şimdi Ecevit, yeni bir yanılgıya düşmeden, sönmeye başlayan umutları ve güveni bir an önce canlandırmak zorundadır. Bunu yapamazsa ayakta kalması güçleşecektir.

Ne yapabilir?

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Milliyet
Gazetecilik Anonim Şirketi

14 Aralık 1978

Sayın Ferit İlsever
AYDINLIK Gazetesi
Sahibi
Cağaloğlu - İstanbul

Londra'da, 11-12 Kasım günleri Türk ve Yunan gazetecileri arasında yapılan toplantı sonunda hazırlanan anlaşma taslağını ilişikte ilginize sunuyorum.

Metnin incelenmesinden anlaşılacağı gibi, her iki ülkede de bu anlaşmayı benimseyen gazetelerin, katıldıklarını, yıl sonuna kadar bildirmeleri öngörülmüştür.

Bu belirli süre içinde cevabınızı lütfetmenizi diler, saygılarımı sunarım.

ABDİ İPEKÇİ
Genel Yayın
Müdürü

Abdi İpekçi ve iki mektup

HABER MERKEZİ

Abdi İpekçi 11-12 Kasım 1978 tarihlerinde Londra'da yapılan toplantıda Türk ve Yunan gazetecileri arasında işbirliğinin ve dostluğun geliştirilmesi için Türkiye'de bir irtibat bürosu kurmakla görevlendirildi. Abdi İpekçi bu göreve

(Devamı sa.7, sü.7'de)

KONU: Pahalılığa karşı tedbir

Aydınlık meclisi

Bir profesörümüzün ev kadınlarına öğüdü: Yeni bir şey almazsanız ekonomi kurtulur

savurganlar

Bir profesörümüz, bir gazeteye verdiği demeçte kadınlarımızı küçük tasarruflar yaparak ulusal ekonomiye katkıda bulunmaya çağırıyor, Ekonomimizi kadınlar düzlüğe çıkarabilir diyen profesör, bakın neler öneriyor:

Sakın yeni bir şeye özenip almayın, eski eşyalarınızla idare edin.

Amerikalı kadınların taksitli ve kredili satışlara aldanıp gırtlaklarına kadar borçlandıklarını da söyleyen profesör Türk kadınlarının bu tür alışkanlıklara alet olmamalarını istiyor.

Sonuç olarak profesör ailelerin yapacakları küçük tasarrufların yüzde 25'e varmasının Türk ekonomisinin yapısını sağlamlaştıracağını iddia ediyor.

Profesörün tezlerinden çıkan sonuç nedir? Türkiye ekonomisini bugüne kadar batıranın ev kadınları olduğu mu? Belki müsrif ev kadınları evin ekonomisini batırabilir, bakkala 5 kuruşa muhtaç hale düşürebilir ama Türkiye'yi 5 sente muhtaç hale sokmayı ev kadınlarımız başarabilir mi?

Profesörümüzün tezleri de tartışmamızın içindedir.

★ ★ ★

Ev hanımı Hatice Candan:

"Ayağımdaki papuç 4 senelik"

Ben bir ev kadınıyım. Kocam 6. dereceden memur. Eline ne geçer hesaplayın. Üç oğlum var. Biri üniversitede. Biri lisede, biri de bu sene ilkokulu bitirecek.

Bunları size niye anlatıyorum. Durumu anlayın diye. Gazetelerde okuyoruz, halk savurgan olmasın diyorlar. Allah aşkınıza bizim ne savurganlığımız var?

Üç oğlum var, günde üç gömlek çıkarır. Üçünün en fazla üçer tane gömleği vardır. Dolayısıyla ben iki günde bir 6 gömlek yıkarım. Bunun çorabı da var. Kocamınkilerini de ekleyin. Belki küçük hesap diyeceksiniz ama acaba bunları yıkamak için ne kadar deterjan gider?

Tutumlu olun diyorlar. Çamaşırı kendimiz yıkarız, kadın tutmayız. Mümkün olduğu kadar az deterjan harcamaya çalışırız. Bizim ne savurganlığımız var?

Bugüne kadar üstüme bir şey almamışımdır. Ne yaptımsa oğullarıma yaptım. Ne de olsa gençler, istiyorlar. Ayağımdaki pabuç inanmayacaksınız 4 seneliktir. Ev eşyalarımız çeyizimden kalma. Bir buzdolabı ile televizyon aldık. O da taksitle.

Televizyon, buzdolabı almayın mı demek istiyorlar acaba?

Taksit dedim de aklıma geldi. Oğlanlara da hep taksitle eşya alıyoruz. Ve inanır mısınız evde tartıştık ve bunun daha kârlı olduğunu gördük. Gerçi taksitle alındığı için başta biraz daha pahalı geliyor ama paranın değeri hergün süratle düşüyor. Dolayısıyla taksitle alınan mal daha ucuza gelmiş oluyor.

Bu fikrime ne dersiniz?

Tartışmanızda başarılar dilerim.

FİKİR MEYDANI

Kamboçya işgali ve sonun başlangıcı (1)

Yalçın Büyükdağlı

Türkiye İşçi Köylü Partisi İstanbul İl Yönetim Kurulu Üyesi

SOVYET Modern Revizyonistlerinin 20 yıl önceki milli kurtuluş savaşlarını kücümseyen hatta inkar eden tutumu bugün proletarya önderliğinde devrimini yapmış, kendi gücüne dayanarak sosyalizmi inşaya girişen Demokratik Kamboçya'nın milli bağımsızlığını yoketmeye yönelen fiili bir saldırı aşamasına vardı. Öyleki Sovyetler Birliği, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde-Bloksuz ülkelerin hazırladığı-Kamboçya'dan yabancı birliklerin çekilmesini öngören karar tasarısını veto etmekten çekinmemeştir. Hemde yandaş görünmeye çalıştığı Bloksuz Ülkeleri karşıya alma pahasına, Kamboçya İşgalini, sosyal emperyalizmin saldırganlık politikasının yeni bir aşamaya ulaşması ve bu politikanın iyice açığa çıkarak Sovyetler'in dünyadan tecridinin başlangıcı olarak yorumlamak gerekir.

Modern revizyonizmin milli devrimlere karşı tutumu

20 yıl önce modern revizyonistler, Milli Kurtuluş devrimlerini karalamayı, halkları devrimden vazgeçirmeyi öngören tezlerle ortaya çıktılar. Milli Kurtuluş devrimlerinin dünya barışını ve insanlığın idamesini tehdit ettiğini söylüyorlardı. Revizyonistlere göre: "Tek bir kıvılcım bile bir dünya savaşına yol açabilecekti", bunun için yerel savaşlar (Yani milli savaşlar) çok tehlikeliydi. Bu yüzden "Savaş alevlerini tutuşturabilecek kıvılcımları söndürmek için... elimizden geleni yapacağız" diyorlardı. Nitekim dünyanın jandarması ABD önünde diz çökmeyi, Sovyetler Birliği'nin diğer emperyalistlerle "Barışçı rekabet, barış içinde yarış yoluyla dünya hakimi olacağı" günü beklemeyi öğütlediler.

Sovyet modern revizyonistleri, birincisi, halkların ayağa kalkarak kendi kaderlerini ele almalarından korkuyorlardı, ikincisi, güçsüz oldukları için diğer emperyalistlerle çatışmaktan ölümüne çekiniyorlardı. Gıpta ettikleri dünyanın en saldırgan kuvvetlerine yetişerek kendilerini bugünlere hazırladılar.

Sovyet modern revizyonistleri, milli kurtuluş hareketlerine kendilerinin "Önderlik" etmesi teziyle bugünkü işgal ve müdahale siyasetinin teorisini inşa ettiler. Onlar "İki süper devletin" bütün dünyada etki alanları kurma fikriyle o kadar kendilerinden geçmişlerdi ki, Kruşçev ABD'ye "Geri kalmış ülkelere oktaklaşa yardım" teklif ediyordu. Bu yardımın ne olduğu bugün berrak bir şekilde görülüyor.

Sovyetler Birliği, Cezayir milli kurtuluş savaşını desteklemedi, hatta fiilen Fransız emperyalizminin tarafını tuttu, Cezayir'i Fransa'nın bir iç meselesi olarak ele aldı. Vietmandaki mücadeleyi baltalamaya, Filistin Halkının savaşını arkadan hancerlemeye çalıştı. 1960 da Kongo'ya Birleşmiş Milletler kanalıyla yapılan emperyalist müdahale lehinde oy kullandı. Milli bağımsızlık mücadelesinin gerilemesinde önemli bir rol oynadı. 1965'de ABD emperyalizmi Endonezya'da Suharto-Nasution kliği aracılığıyla faşist bir darbe yaptı. Sovyetler Birliği, faşist diktatörlüğe silah ve para yardımı yaptı, milli bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini parçalamaya çalıştı. Hindistan'da gerici milliyetçi Nehru iktidarını destekledi., Hindistan'ın Çin Halk Cumhuruyetine yaptığı saldırıların yanında yer aldı. Doğu Avrupa Ülkelerinin bağımsızlığını yok ederek kendine bağladı, 1968'de buna karşı çıkan Çekoslavakya'yı işgal etti. Çekoslavakya işgali Sovyetlerin revizyonist dış politikasındaki bir nitelik değişikliğidir, revizyonizm artık tam anlamıyla sosyal emperyalizme dönüşmüştür.

Sosyal emperyalizmin milli devrimleri ezme politikası

DÜNYADA 1970 den sonraki yıllar, Sovyetleri fevkalade aktif ve esas saldırgan durumuna getirdi. Sovyetler Birliği'emperyalizmin eşitsiz sıçramalı gelişme kanununun sonucu dünyanın yeniden paylaşımını talep eden süper devlet haline geldi. Milli Kurtuluş savaşlarını, engelleme tutumu, yerini silahlı bastırmaya bıraktı. O, 1950 lerde teorisini oluşturduğu siyasetleri bir üst aşamaya ulaştırarak, dünya hakimiyeti mücadelesindeki planını adım adım uygulamaya koydu

Ezilen halklar, karşılarında jandarmalık rolünü üstlenen sosyal emperyalizmi daha fazla bulmaya başladılar. Artık devrim yapmak isteyen, sosyal emperyalizmi altetmek zorundadır. Bunun da ötesinde Vietnam, Laos-Arnavuluk, Romanya, Kore son olarakta Kamboçya örnekleri devrim kazançlarının ancak Sovyetler Birliğine karşı konularak korunabileceğini gösteriyor. Günümüzün kavranması gereken en temel gerçeği budur. Değişen şartları kavramayanlar yenilmeye yada sosyal emperyalizmin aleti haline gelmeye mahkumdurlar .

Sosyal emperyalizmin stratejik saldırı planı

GÖZÜ ,Dünya imparatorluğunda olan SB'nin stratejik saldırı planı Avrupayı hedef alıyor. Avrupayı düşürmeye giden yolda kıtayı kuzey, batı ve güneyden kuşatmak siyaseti izleyen sosyal emperyalistler, bir dizi ülkede önemli mevziler ele geçirdiler. Bazı teşebbüsleri ise hüsranla sonuçlandı. Angola, Etyopya, Afganistan, Güney Yemen, Somali, Eritre, Mısır, Irak vb. ülkelerdeki Sovyet harekatları bu planın uygulanmasıdır.

Sovyetler Birliği, Dünya paylaşım savaşına mevziler kazanarak gitmek istiyor. Böylece daha avantajlı duruma geleceğini hesaplamaktadır. İkinci aşamada, dünyanın en önemli kalifiye işgücü ve en ileri teknolojisine sahip Avrupa'nın ele geçirilmesi gündeme gelecektir. Bu ise savaşın kopması demektir.

Sovyetler Birliği'nin dünya hakimiyeti planının yoğunlaştığı önemli bir bölge de Güney doğu Asyadır. Sosyal emperyalist istila planı Güneydoğu Asya'yı ele geçirerek, Çin'i kuşatmak, buradan Kuzey'e ve Güney'e saldırarak Asya hakimiyetini sağlamayı amaçlıyor. Ayrıca ilk adımda stratejik önemi olan Malaka Boğazı'na da hakim olabilecektir.

Kamboçya, niçin saldırıya uğradı?

SOSYAL emperyalistler revizyonist yöneticiler aracılığıyla Vietnam ve Laos'u ele çirerek bu planın uygulanması yolunda ilk adımlarını attılar. İşte burada Demokratik Kamboçya saldırganın önüne dikildi. İlerlemek için Sosyalist Kamboçya'yı ortadan kaldırmak gerekiyordu. Şoven Vietnam revizyonist yöneticilerinin "Hindiçini Federasyonu" emellerini kullanan sosyal emperyalistler Vietnam'ı Kamboçya'ya saldırttılar.

Sovyet-Vietnam saldırısı bundan sonra Tayland, Malezya, Singapur, Filipinler ve Endonezya'yı tehdit etmeye başlamıştır. Nitekim adı geçen ülkeler tehlikenin farkındadırlar ve Demokratik Kamboçya'yı destekliyorlar.

Bir noktayı daha işaret edelim. Kamboçya'da iktidarda Kamboçya Komünist Partisi vardı. Bu ülkelerde de revizyonizmle Mücadele içinde pişmiş güçlü Komünist Partiler vardır. Ülkelerinde iktidar alternatifi olacak düzeyde mücadeleler yürütemektedirler Sovyetlerin, 5. kol faaliyeti ise nispeten cılızdır. Dolayısıyla bölgede güçlü bir direniş önderliğinin olmasının yanısıra sosyal emperyalizmin Vietnam saldırganları dışında dayanağı önemli bir kuvvet yoktur. Olumlu etkenlere bölge ülkeleri yönetimlerinin Sovyetler Birliği'ne karşı tutumunu da ekleyelim.

Sosyal emperyalistlerin ve kukla Vietnam birliklerinin maceracı bir saldırıya giriştikleri, tek kelimeyle çıkamıyacakları bir batağa girdikleri görülüyor

(Devam edecek)

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Uy sigara!

Sigarasızlık zor şey.

Ne demişler:

"İster zengin ol, ister fukara...

Her yemekten sonra yak bir cigara."

Yüzüne hasret kaldık mübarek.

Bulursan yakarsın!

Biraz da o yüzden; baktım olacak gibi değil, bıraktım mereti...

Dün bir, bugün iki...

Sigaraya paydos. Yeşilay'a merhaba.

***

Fena da olmadı hani.

Böylece hem keseyi, hem sıhhati kurtardık.

Ama dedim ya zor şey sigarasızlık. Hele tiryakisi için...

Hele de bizim gibi haksızlıkların cirit attığı ülkelerin insanları için...

İnsan bizim memlekette adaletsizliklere baka-baka kahrolur. Kalkar bütün hırsını sigaradan alır.

Tabii aslında sigaranın birini söndürüp, birini yakmak düzeltmez haksızlıkları, adaletsizlikleri.

Ne var ki bunu bildiğimiz halde, yine de dayanırız tütüne. İçimizi, derdimizi döktüğümüz çok eski bir dost gibi.

Uğruna sabahın ayazında kuyruğa girdiğimiz sigara...

Halkımız senin için ne fedakârlıklara katlanıyor bir bilsen?

***

Kuyruk dedim de aklıma geldi.

Güya tütün memleketinde yaşıyoruz değil mi?

Sonra da bir paket sigara uğruna ya kuyruğun peşine takılıyoruz, ya da karaborsacının elinde kalıyoruz.

Halimize bakıp-bakıp da ağlamak mı lazım, yoksa gülmek mi? Bilmem.

Ne diyelim? Her konuda olduğu gibi, bu konuda da bizi bu duruma düşürenler utansın.

Uy Rize'nin gülü, Karadeniz'in bülbülü!

Geçtik Samsun'dan, Bafra'yı bulalım bari...

Yakışıklı esmerim, Mataracım, lazım benim!..

Sen daha bıyıklarını yolmadın mı sahi?

***

Aslında bu sorunun altında da özel sektör'ün parmağı vardır!

Millet sigara bulamayacak, kuyruklar alabildiğine uzayacak, halkta "Devlet bu işi beceremiyor" kanaati uyandırılacak ve ardından sigara yapımı 'Özel sektör'e devrolunacak...

Hop dedik. Yeter...

Bizans entrikacılarını da geçtiniz özel girişimci efendiler!

SON DAKİKA. . .

Utanmaz adamlar bunlar. . .

Hem öldürtürler, hem de öldürttükleri adamın cenazesine çiçek gönderirler!

Abdi İpekçi'nin ölümünü ve onun ölümünün hemen ardından ilk demeci veren kurt politikacıyı (!) hatırlayın lütfen.

Mafia'yı da gölgede bıraktınız be. Nefret!

İSTANBUL EMNİYET SANDIĞINDAN

İstanbul Emniyet Sandığı Üsküdar Şubemize Borçlu ölü Aliye Esenpınar'ın varislerine ilan yolu ile tebliğ

DOSYA NO: 78/3300-3301

Aliye Esenpınar.

Sağlığında, maliki bulunduğu, Üsküdar, Kefçedede mahallesi Tunusbağı caddesinde kain üz: 65 no.lu kargir apartmanın 10/42 arsa paylı 3. kat 6 no.lu bağımsız bölümünü

Sandığımız ÜSKÜDAR Şubesine birinci ve ikinci derecede ipotek göstererek 21.7.976 4.8.976 tarihinde İPA: 12879 İPA: 12906 hesap numarası ile sandığımızdan lira istikraz etmişti.

1.2.979 tarihli hesaba nazaran faiz ve masrafları ile beraber (9.061.24) liraya baliğ olan borç vadesinde ödenmediğinden, 3202 sayılı Kanun mucibince adı geçen hakkında icra takibine başlanmış ve borçlunun öldüğü anlaşılmıştır.

Mezkûr Kanunun 45 nci maddesi vefat halinde tebligatın borçlu varislerine ilanen yapılmasını amirdir.

Borçlu Aliye Esenpınar'ın mirasçıları işbu ilan tarihinden itibaren birbuçuk ay içinde Sandığımıza müracaatla mürislerinin borcunu ödemeleri lazımdır. Borç ödenmediği takdirde, ipotekli gayrimenkul mevzuu olan Kanuna göre, Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alakadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve herbirine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilan olunur.

Basın: 11150 - 129

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İZMİR

Alafranga ve alaturka demokrasi

Yazıdaki başlığa bakıpta hiç demokrasinin alaturkası, alafrangası olur muymuş demeyin. Batı ülkelerinde, batıdan da ötedeki ülkelerde her ne varsa ülkemizde de onların alaturkaları vardır.

Örneğin o ülkelerdeki alafranga demokrasi ülkemize teşrif buyurduğunda çok uluslu şirketlerle yerli burjuvalar ve toprak ağalarının çıkarları gözönüne alınarak, o kuralların yerine de alaturka kurallar konulunca o demokrasi de olur alaturka demokrasi.

Hem bizim ülkemizde olmaz diye bir kavram yoktur. Olur olur, hem de bal gibi olur.

Batı ülkelerindeki alafranga demokrasi kurallarıyla bizim ülkemizdeki alaturka demokrasi kuralları arasındaki ayrıcalıklara bir göz atalım.

Önce alafranga demokrasiden birkaç örnek göstereyim.

İngiltere Kraliçesi Elizabethin eşi Edinbourg. Dükü Prens Philippe kendi kullandığı arabasıyla yolda giderken arabasını aşırı hızla sürmesi nedeniyle yolda trafik görevlisince durdurularak kendisine 5 Paundluk nakti para cezası kesilir. Görevli memur prensten parayı aldıktan sonra Prens de yoluna devam eder.

Bu gerçek olayı ben, yıllar önce Hürriyet gazetesinde okumuştum.

İki yıl önce patlak veren Lockheed uçak şirketi rüşvet olayını bilmeyenimiz yoktur.

Bu olay patlak verdiğinde İtalya'da generaller yargılanarak görevlerinden uzaklaştırılmışlardı.

Yine aynı olay nedeniyle Hollanda prensesi Julliana bir prens olan kocasının devlet içindeki yetkilerini elinden almıştı. Aynı olay yüzünden de Japonya Başbakanı Takeo Miki de koltuğundan olmuştu.

Amerika'da Watergate skandalı ortaya çıkınca Devlet başkanı Richard Nixon istifa etmek zorunda kalmıştı

Yukarıda saydığım bu olayların gelişimini o ülkelerin televizyonları da günü gününe görüntüleriyle birlikte halka bildirmişlerdi.

Şimdi patenti ülkemize ait olan, yani Made İn Turkey alaturka demokrasiye geçiyorum.

Ülkemizdeki yüzde yüz Türk malı alaturka demokrasi kurallarının işleyiş biçimini saptayabilmek için daha dumanları üzerlerinde tüten iki ayrı olayı örnek olarak ele alacağım:

Birincisi TİKP Yönetim Kurulu üyeleri 9 Mayıs 1978 günü açıkladığı Toprak Programı nedeniyle 19 Ocak 1978 günü toplu̇ca yargılandılar.

Anayasa Mahkemesi Toprak Yasasının belli hükümlerini iptal ettikten sonra yenisinin çıkartılması için bir yıl süre tanımıştı. Fakat tanınan bu süre içinde İktidardaki siyasal partiler sürenin bitimine bir gün kala 9 Mayıs 1978 günü TİKP bir toprak Programı açıkladı. TİKP'nin açıkladığı bu toprak programında toprak ağalığının şeyhliğin, aşiret ilişkilerinin tefeciliğin yok edilmesini amaçlıyordu. Bu programın demokratik kurallara uygunluğu tartışılamayacak kadar açıktı.

"Ya devlet başa ya kuzgun leşe" diyen MHP K. Maraş ilimizin altını üstüne getirtti. 500 e yakın vatandaşımızı öldürttü. Altı aylık minnacık bebeklere acımadan kurşun sıktırdı.

Fakat bizleri bu olaylar kadar üzen daha başka olgular da var. Bu vahşet olaylarının tertipleyici ve uygulayıcıları bugün ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşıyorlar. Ve bu partinin genel başkanı da televizyon ekranında arz-ı andam ederek " Demokrasi, demokrasi" diyebiliyor.

Ragıp Epikman

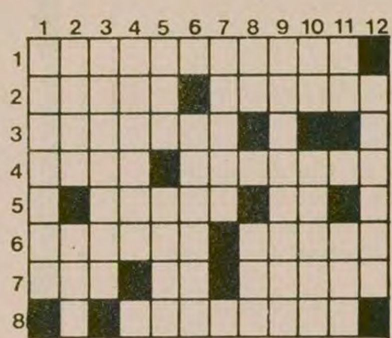
URFA

Günde 110 ton çöp kaldırılıyor

Urfa'nın temizliği nedeniyle günde 110 ton çöp toplanmaktadır. Urfa Belediyesi Tenzifat İşleri Müdürlüğünden edindiğimiz bilgiye göre toplam 220 kadar işçi, şehrin temizliğiyle ilgileniyor. Bir kısmı da, şehrin dar kesimlerine merkeplerle giderek temizlik yapmaktadır. İşçiler haftanın altı gününde sabah-akşam çalışmaktadır.

Müslim Abacı

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Paranın değerini diğer ülkelerin paralarına göre düşürme 2) Altınkökü denilen kusturucu kök-Tersi tazyik. 3) Tersi omuzlardan aşağı sarkan kolsuz geniş üstlük. 4) Gelir getiren mülk-Halterde bir ağırlık kaldırma şekli. 5) Kalabalık hayvan sürüsü ya da hızlı süren-Tersi genişlik. 6) Tersi insanla ilgili (eski dil)-Tersi bir tür yemek. 7) Güçleştirmek, sekteye uğratmak-Kimyada Selenyum'un simgesi-Tersi arda arda gelen ya da halef. 8) Karışıklık , allak bullaklık.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Fizik biliminin, cisimlerin hareketlerini araştıran kolu ya da çalışkan , enerjik (insan). 2) Kahramanlıkla ilgili, destansı anlatım-Soğuk bölgelerde yaşayan bir geyik türü. 3) Kalıtım, soya çekim. 4) Tersi ortaklar (eski dil). 5) Parlak kırmızı renkte , saydam ve billurlaşmış değerli bir taş-Tersi yapıt. 6) Tersi üniversite öğrencilerinin kimliği ya da kötü niyetle kurulmuş gizli çete. 7) Tesri bir giysinin iki kenarını tutturmaya yarayan bir tür çıtçıt. 8) Kimyada Kalay'ın simgesi Tersi bir göz rengi. 9) Derideki bir yaraya bazı mikropların bulaşmasıyla meydana gelen ve derinin kızarmasına, titreme ve baş ağrısına neden olan bir hastalık. 10) Kimyada Osmiyum'un simgesi-Bir mutfak aleti. 11) Tersi çok kısazaman İslam inanışına göre göğün en yüksek katı. 12) Buda dinine inanan Hintlilerce, dünyaynın yaratıcısı olarak kabul edilen tanrı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	S	A	H	İ	N	B	E	Y	■	Ö	T	E
2	A	V	A	N	E	■	K	Ö	S	T	E	K
3	R	A	S	A	T	H	A	N	E	■	L	İ
4	A	D	A	M	■	A	L	E	N	İ	■	C
5	M	■	T	E	S	T	■	R	F	■	S	İ
6	P	A	■	K	A	T	E	G	O	R	İ	■
7	O	Y	A	■	S	A	T	E	N	■	N	O
8	L	A	L	L	E	T	■	■	İ	L	İ	M

İLAN

KONYA BELEDİYESİ BAŞKANLIĞINDAN

Damperli kamyonların kasalarinın tadil ettirilmesi işi 270.320,- lira keşif bedelli ve 21.978 lira muvakkat teminatlı kapalı zarf usulü eksiltme suretiyle ihaleye çıkarılmıştır. Dosyası bedelsiz olarak Fen İşleri Müdürlüğünde görülebilir. İhalesi 13.2.1979 Salı günü saat 15.30 da Belediye sarayında toplanan encümence yapılacaktır.

İhaleye iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun 2,3 ve 32. maddesine göre hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar encümen kalemine vermeleri şarttır. İhale saatinden 24 saat evvel yeterlik belgesi almak için müracaat etmeleri lazımdır. Postadaki gecikmeler nazara alınmaz. 18.1.1979

(Basın 10714-114)

MENKUL SATIŞ İLANI
BAKIRKÖY BİRİNCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN

1977/3348 Tal.

Bir borçtan mahcuz olup satışına karar verilen 145,000,00 Tl. muhammen bedelli 1000 adet Plastik Turk Traktor takım kutusu açık arttırma suretile satılacaktır.

Birinci satış: 7/2/1979 gunu saat 12,20-12,40 arasında Bakırkoy Çobançeşme Sanayi caddesi Koyaltı mevkii Yeni Kral Plastik sanayii Tic. ve Koll Şti. nde yapılacaktır aynı gün muhammen bedelinin %75 şine talıp çıkmadığı takdirde 8/2/1979 gunu aynı yer ve saatte ikinci satışa çıkarılıp en çok arttırana ihale edilecektir damga resmi ve dellaliye alıcıya aittir ilan olunur. 10/1/1979

Basın: 742-128

ABD'nin ulusal güvenliğini olumsuz yönde etkileyeceğini belirten

İKİ ABD KONGRE ÜYESİ SALT ANLAŞMASINA KARŞI ÇIKTILAR

● Cumhuriyetçi Partinin iki üyesi, SALT2'ye karşı bir rapor hazırladılar

WASHİNGTON (AJANSLAR)

Cumhuriyetçi Partili iki ABD Kongre üyesi, SALT II anlaşmasının ABD'nin ulusal güvenliğini son derece olumsuz yönde etkileyeceğini açıkladılar.

Bu konuyla ilgili olarak bir rapor hazırlayan Kongre üyeleri, barışın ancak güçlü kalarak korunabileceğini belirttiler.

Şimdiye kadar yapılan görüşmelerin stratejik silahların kontrolünü sağlamaktan uzak olduğuna ve ABD'nin askeri güvenliğini sarsıcı sonuçlar verdiğine işaret eden raporda, SALT II anlaşmasının olumsuz yönleri şöyle sıralandı:

1) Anlaşma, yalnızca füze atıcılarını sınırlandırmaktadır. Oysa balistik füzelere bir sınırlama getirilmemesi, Sovyetler Birliği'nin çeşitli hedeflere yönelik balistik füzelere sahip olmasına olanak tanımaktadır.

2) Anlaşma ile, aktif savaş filosuna dahil olsun olmasın, ABD bombardıman uçaklarına sınırlama getirilmektedir.

3) Anlaşmanın sınırlama getirmediği bir füze türüne sahip olan Sovyetler Birliği, ABD'nin tüm yeraltı füze depolarını yok edebilecek güce sahip olmaya devam edecektir.

4) Füzelerin sınırlandırılması konusunda sorunlar çıkacaktır.

Kongre üyeleri, raporda, SALT II anlaşmasının istikrar ve eşitlik sağlamaktan uzak olduğunu belirttiler ve bu durumda Senatonun anlaşmayı onaylama şansının az olduğuna dikkat çektiler.

Brejnev, Carter'a SALT 2 Anlaşmasını dayatıyor. Ama bir yanda uluslararası koşullar bir yanda iç baskılar Beyaz Saray'ı güç durumda bırakıyor.

Sakharov, Brejnev'den Kırım Tatarlarına uygulanan baskılara son vermesini istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nde revizyonist diktatörlüğe muhalefet eden aydınların önderlerinden fizik bilgini Andrey Sakhorav, Brejnev'e sert bir çağrıda bulunarak yıllardan beri Kırım Tatarlarına uygulanan baskılara son verilmesini istedi.

Brejnev'e yazdığı mektubu Moskova'da gazetecilere okuyan Sakharov, Kırım Tatarlarından 60 kişilik bir grubun, kendilerine uygulanan baskıları yetkili Sovyet makamları nezdinde protesto edebilmek için günlerce uğraştıktan sonra Çarşamba günü tutuklandıklarını açıkladı.

Bilindiği gibi, Kremlin Kırım Tatarlarının yurtlarına dönmelerine izin vermemektedir.

KUKLA KAMBOÇYA HÜKÜMETİNİN İTİRAFI:

Kamboçyalı çocuklar görev başında. Ulusal kurtuluş için, işgalciye karşı cephane taşıyorlar.

"Hükümetimiz çok büyük güçlükler içinde"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kamboçya'da kukla hükümetin düzenlediği bir toplantıda konuşan Heng Samrin, yeni yönetimin oldukça büyük güçlükler içinde olduğunu söyledi. Ülkenin pek çok yerinde "Devrimci Halk Konseyine" karşı direnişin sürdüğünü itiraf eden Samrin, bütün halkın Pol Pot önderliğindeki Devrimci Halk Ordusuna karşı çıkmasını talep etti. Samrin, halkın özellikle komşu "sosyalist" ülkelerle dayanışma içinde olması gerektiğini de ileri sürdü.

Vietnam ile kukla hükümet arasındaki ilişkilerin niteliği üzerinde de uzun uzun duran Heng Samrin, "Vietnam'a köklü bir bağlılık ve sonsuz bir saygı" duyduklarını söyledi ve "Bize her alanda büyük destek sağlayan Hanoi yönetimine şükran borçluyuz" dedi. Daha sonra söz alan Savunma Bakanı Pen So Van da ülkede Vietnam askerlerinin varlığını kabul ederek, "Silah arkadaşlarımız uzun süre ülkemizde kalmayacaklar. Halk bazı güçlüklere ve fedakarlıklara katlanmalıdır. Çünkü, düşman hâlâ yenilgiyi hazmetmedi" dedi.

Heng Samrin- 1 ayda cephe kurup ülkeyi kurtardığını iddia etmişti. Şimdi Kamboçya halkı karşısında güç bir duruma düştüğünü açıklıyor.

Kukla yöneticiler, söz konusu toplantının, Pnom Pen stadyumunda yapıldığını ve onbinlerce sivil ve askerin toplantıya katıldığını iddia ettiler.

Ancak, 27 Ocak tarihli Le Monde gazetesinde kukla hükümetin bu açıklamalarını yalanlayan bir yorum yayınlandı. Bu açıklamaların inandırıcı olmadığını belirten Le Monde daha iki gün önce Pnom Pen'de bulunan Doğu Alman gazetecilerin, başkentte sadece bir kaç yüz kişinin bulunduğunu belirttiklerini yazdı.

Prof. Ahmet Şükrü Esmer:

"Türkiye, kayıtsız şartsız Kamboçya'yı desteklemeli, işgali kınamalıdır"

● *Kamboçya'nın büyük şehirleri, Nazi ordularının yıldırım savaşına benzer bir sürat ve ilerlemeyle ele geçirildi*

● *Arkasında Rusya olmasaydı, Vietnam bu saldırıya girişemezdi*

● *Vietnam ve Rusya bu girişimlerinin faturasını ödemeye başladılar*

● *Ne Vietnam, ne Rusya uzun vadede gerilla savaşına dayanamazlar*

Röportaj: Leyla Yurdakul

Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyasi Tarih Profesörü Ahmet Şükrü Esmer, "Kamboçya'nın büyük şehirleri Nazi ordularının yıldırım savaşına benzer bir sürat ve ilerlemeyle ele geçirildi" dedi. Kamboçya'nın Vietnam tarafından istila edildiğini belirten Prof. Esmer, "Arkasında Rusya olmasa Vietnam bu saldırıya girişemezdi" şeklinde konuştu.

Prof. Esmer, Türkiye'nin takınması gereken tutum konusunda görüşlerini açıklarken şunları söyledi: "Türkiye'nin kayıtsız şartsız Kamboçya'nın yanında olması lazım. Çünkü Vietnam bir istilacıdır ve Türkiye bir istila politikasını asla tasvip edemez."

Güvenlik Konseyindeki oylamanın Vietnam'ı bütün dünyanın suçladığını gösterdiğini söyleyen Esmer, Vietnam ile Rusya'nın bu girişimlerinin faturasını ödemeye başladıklarını sözlerine ekledi.

Ankara'da evinde yaptığımız görüşmede Prof. Ahmet Şükrü Esmer, görüşlerini açıklamaya Kamboçya'nın geçmişini anlatarak başladı.

A.Ş.ESMER – Kamboçya, Laos ve Vietnam Fransız sömürgeleriydi. Daha evvelki tarihlerine gitmeyelim. Fransa, II. Dünya Savaşında yenilince buradan geçici olarak çekildi. Buralara Japonlar girdi. Japonların girişiyle buralarda milliyetçilik duyguları belirdi. Japonlar da onları teşvik etti. Nihayet bir Asya ülkesi olarak gelmişti.

Milliyetçilik ve bağımsızlık akımları Japonya'nın 1941'de bu bölgeye girmesiyle başlar. Bu sırada Vietnam'da Ho Şi Min, Kamboçya'da Sihanuk bağımsızlık ilan ettiler. Sihanuk, 1941'de Kral ünvanını aldı. Ho Şi Min daha da ileri giderek yalnız Vietnam'ın değil bütün bu bölgenin ki Kamboçya ve Laos'u da kapsıyor, bir federasyonunu ilan etti. Savaş bittikten sonra Japonlar çekildi, Fransızlar yeniden bu bölgeye girdi. Fransızlar girince Güney Vietnam'da yerleştiler. Kuzeye gidemediler. Bundan sonra Güney Vietnam ile Kuzey Vietnam arasında bir mücadele başladı. Bu mücadele sonucunda Fransızlar Dien Bien Fu savaşında yenildiler ve büsbütün çekilip gittiler. Vietnam'ın kuzeyi Ho Şi Min'in elinde kaldı, güneyine de Amerikalılar girdi. Kamboçya ise Sihanuk'un yönetiminde bağımsız kaldı. Laos'da bağımsız ve ayrı kaldı. Ho Şi Min federasyonu gerçekleştiremedi. İkiye bölünen Vietnam, kuzeyde bağımsız, güneyde Amerikan uydusu haline geldi.

MOSKOVA LON NOL'Ü TANIYOR

Sihanuk, 1941'de ilan etmişti krallığını. Fakat sonra kendisi krallıktan çekildi ve babasını kral yaptı. Ancak babası 1960'da öldü. Sihanuk tekrar hükümdar oldu, ama krallık ünvanını almadı, prenslik ünvanını aldı. Prens Sihanuk olarak Kamboçya'yı yönetiyordu. Bu 1970'e kadar devam etti. 1970 Martında, 18 Mart, Amerika (o zamanki başkan Nixon'du) Kamboçya'ya girmek istedi. Kamboçya, Amerikan askerlerinin Vietnam'a gidiş yolu üzerindeydi.

Bunun üzerine tarafsız ve savaşın dışında kalmak isteyen Sihanuk'u Amerika düşürdü ve yerine kendi uydusu Lon Nol'u geçirdi. Sihanuk bu sırada gezideydi. Geziye çıkmasının da nedeni tarafsızlığını sağlamaktı. Moskova ve Pekin'e gidiyordu. Lon Nol kendisini düşürünce, geri dönmedi. Pekin'e gitti. Orada kaldı.

L.YURDAKUL – *Bu sırada Moskova nasıl bir tutum aldı?*

A.Ş.ESMER – Moskova bu sırada çok daha fazla olarak Vietnam'ı tutuyor. Sihanuk'a o kadar eğilimli değil. Çünkü Sihanuk Çin'e yakın.

L.YURDAKUL – *Moskova Lon Nol'u tanıyor, değil mi?*

A.Ş.ESMER – Evet, Moskova Lon Nol'u tanıdı. Halbuki Çin, Sihanuk'u tanımaya devam etti.

18 Mart'ta Lon Nol geçti iktidara. Ertesi ay yani Nisan'da Amerika Kamboçya'ya asker yolladı. Fakat askerler bir şey yapamadılar. Çok geniş bir memleket Amerika'nın asker yollamasının bir nedeni de Kamboçya'da Kızıl Kmer adı verilen komünist çetelerinin kuvvetlenmesi, güç kazanmasıydı. Askerler bu çetelerle başedemeyince daha sonraki ay geri çekildiler.

Amerika askeri geri çekti ama Kamboçya'yı havadan bombardıman etmeye başladı. O kadar ağır bombardıman ki, her tarafı yıktı. Kamboçya harap oldu. Ne köy kaldı, ne şehir.

Bu sırada Kızıl Kmerler daha da kuvvetlendiler. Nihayet Amerika da Fransa gibi tutunamadı, güney Vietnam'da ve 1973'de Kuzey Vietnam ile bir anlaşma yaparak askerlerini geri çekti. Askerler çekilince iki Vietnam birleşti. 1975'de de Kamboçya'da Lon Nol devrildi. Yerine Kızıl Kmer olan Pol Pot yönetimi geçti.

Pol Pot yönetimi komünist bir rejim ama radikal bir komünist. Çin eğilimli. Daha çok Mao Zedung'un ideolojisine bağlanmış ama ondan da ileri gidiyor. En kısa bir zamanda komünizmi hakim kılmak ve kapitalizmi yok etmek gibi bir programı var. Kapılarını da dünyaya kapadığı için neler olduğunu iyice bilmiyoruz. Fakat dışarı sızan haberlere göre büyük kentleri boşaltmışlar, halkı tarlalara, ormanlara taşımışlar, orada gayet zor şartlar altında çalıştırıyorlar. Bu arada birtakım mübalağalı haberler geliyor. Birçok insan öldürdüler, şu oldu, bu oldu diye. Binaenaleyh Pol Pot yönetimine karşı dışarıda bir antipati yayılıyor. Bilhassa Amerikan basını yapıyor bunu.

Pol Pot 1975'de iktidara gelince, Sihanuk Pekin'den geldi. Gene ünvanı prens. Fakat 1976'da istifa ederek çekildi. Ne onlar Sihanuk'a dokundu, ne de Sihanuk onların işine karıştı.

VİETNAM, LAOUS'U NÜFUZU ALTINA ALDI

1977–1978 böyle geçti. Vietnam birleşince 47 milyon nüfuslu bir devlet oldu. Bölgenin en kuvvetli, en güçlü devleti. Sonra Amerika'yı yenmiş olmanın da bir gururu var. Kabına sığamıyor ve Ho Şi Min tarafından ilan edilen federasyonu kurma hevesine kapılıyor. Bu federasyon Kamboçya ve Laos'u da kapsıyor. Laos bağımsız ama Vietnam onu nüfuzu altına aldı. Şimdi Kamboçya ile meşgul olmaya başladı. Kamboçya sınırına asker yığdı. Kamboçyalılar kendilerini savundular ve bağımsız kalma azminde olduklarını söylediler.

Vietnam bilhassa Rusya'nın başvurduğu bir taktiğe başvurdu, yani, içerden birisini kandır, o bir örgüt kurdum desin ve "Halkı temsil eden benim, geliniz bana yardım ediniz" desin dışarıdan gelsinler ve yardım etsinler. Şimdi Heng Samrin adlı birisini bulmuşlar, o da bir Ulusal Kurtuluş Birliği Cephesi diye bir cephe kurmuş.

VİETNAM, KAMBOÇYA'YI İSTİLA ETMİŞTİR

L.YURDAKUL – *Ulusal Selamet Cephesi, değil mi efendim?*

A.Ş.ESMER – Evet, doğru, ben de tercüme ettim. Selamet Cephesi. Heng Samrin güya Vietnam'ı davet etmiş, Vietnam da dayanamayarak bu davete, Kamboçya'ya girmiş. Aslında bu bir istila. Tamamiyle istila. Bir yıldırım savaşı neticesinde Kamboçya'nın derhal büyük şehirlerini başkenti dahil istila ettiler. Bunun üzerine Pol Pot ve arkadaşları çekildiler. Bazıları Çin'e gitti, bazıları da dağlara çıktı ve gerilla savaşı için hazırlığa giriştiler. Hemen şu da belirtilmeli ki, bütün bu mücadelede Sovyetler Birliği şiddetle Vietnam'ı destekliyor. Zaten arkasında Rusya olmasa Vietnam bu saldırıya girişemezdi. Rusya silah veriyor, hatta bazı söylentilere göre Rus subayları da gitmiş. Bazı tankları, şunları, bunları idare ediyorlar.

Çin'e gelince Çin de Kamboçya'ya yardım ediyor. Binaenaleyh Vietnam-Kamboçya savaşı dolaylı olarak Rusya-Çin çatışması halini alıyor.

VİETNAM, BM'İ DE ALDATMAYA ÇALIŞIYOR

Kamboçya bu şartlar altında Sihanuk'u Birleşmiş Milletlere gönderiyor. Sihanuk orada Kamboçya'yı temsil ediyor.

BM'de Heng Samrin'in temsilcisi yok. Ama sözde Kamboçya temsilcisi yalan uyduruyor, telgraf uyduruyor ve Heng Samrin'in imzasını koyarak Kamboçya'daki fiili rejimi temsil ediyorum diye aldatmaya çalışıyor. Yani bu kadar ileri gidiyor Vietnam. BM'i bile sahtekarlıkla aldatmaya çalışıyorlar. Ama bu meydana çıkıyor.

Vietnam ve Rusya "Kamboçya'nın BM'de söz hakkı yoktur" diyorlar. Daha doğrusu Pol Pot rejiminin söz hakkı yoktur diyorlar. "Artık onlar tarihe karışmıştır, Kamboçya'yı temsil eden bunlardır" diyorlar, kendi adamları için. BM dinliyor ve bunun tam tersine karar veriyor. "Kamboçya'yı temsil eden Sihanuk'tur" diyor. Ve Sihanuk çıkıyor, Kamboçya'yı temsilen ülkesinin işgal edildiğini söyleyerek Vietnam askerlerinin çekilmesini istiyor. Rusya bunu veto ediyor. BM Güvenlik Konseyinde 15 ülke var. 13 devlet Sihanuk'un teklifini kabul ediyor. Fakat Rusya ile Çekoslovakya kabul etmiyorlar. Rusya'nın kararı veto teşkil ettiğinden bu karar Güvenlik Konseyi kararı olarak çıkmıyor. Ama BM kararı gösteriyor ki, bütün dünya Vietnam'ı suçlamıştır. Dolaylı olarak Rusya'yı da suçlamıştır. Ve Heng Samrin rejimini tanımıyorlar.

VİETNAM VE RUSYA GİRİŞTİKLERİ SALDIRININ FATURASINI ÖDEMEYE BAŞLADILAR

Gelelim Kamboçya'ya. Kamboçya bir baskına uğradı. Kamboçya'nın büyük şehirleri Nazi ordularını yıldırım savaşına benzer bir sürat ve ilerlemeyle ele geçirildi. Ama öte taraftan görülüyor ki, Pol Pot yönetimi iddia edildiği gibi yokolmuş değil. Binaenaleyh, hem Vietnam, hem de Rusya giriştikleri teşebbüsün faturasını şimdi ödemeye başladılar. Buralarda gerilla savaşı çok etkilidir. Kamboçya halkı tamamen Pol Pot yönetimine taraftar olmayabilir. Ama hepsi Vietnam'ın aleyhindedir. Bunda hiç şüphe yok.

Vietnam 47 milyon nüfuslu ama nihayet ekonomik gücü uzun bir gerilla savaşına dayanacak gibi değil. Rusya da uzun vadede buna kolay kolay dayanamaz. Çok zor bir duruma düşmüş görünüyorlar. Sonra Vietnam, Amerika ile savaşırken dünyanın sempatisini toplamıştı üzerine. Bu saldırı Vietnam'a çok şey kaybettirdi. Amerikanın istilasına uğradığında bütün dünya kendisine yardım etmek istiyordu ama şimdi tam tersi oldu. Vietnam istilacı Amerika'nın durumuna düştü. Mesela İsveç yardım ediyordu. Yılda 100 milyon dolar veriyordu. Kesti o yardımı. İsveç öyle bir memlekettir ki, dünyada çok saygınlığı vardır. Onun böyle bir tutum alması da tabii etki yaratmıştır.

L.YURDAKUL – *Bugüne dek Türkiye hükümeti olarak Kamboçya'nın Vietnam tarafından işgalini kınamadık. Oysa Kamboçya'yı resmen tanıyoruz. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?*

A.Ş.ESMER – Türkiye, resmi Türkiye her nedense bu işlerin uzağında kalmak istiyor. Belki de biraz bilgisizlikten ileri geliyor. Ne olduğunun pek farkında değiller. Türkiye'nin kayıtsız, şartsız Kamboçya'nın yanında olması lazım. Çünkü Vietnam bir istilacıdır ve Türkiye bir istila politikasını asla tasvip edemez. Zaten biliyorsunuz Türkiye Amerika'nın Vietnam'ı işgal ettiği zamanlarda bile tereddüt içindeydi. Türkiye benim kanaatimce hemen kayıtsız şartsız vaziyet almalı ve işgali kınamalıdır.

L.YURDAKUL – *TRT'nin Kamboçya haberlerini veriş tarzı hakkında ne düşünüyorsunuz?*

A.Ş.ESMER – Onların da pek bir şeyin farkında olduklarını zannetmiyorum. Cahillikten böyle yapıyorlar.

Avusturya'da Doğu Alman casuslarına karşı polis alarma geçirildi

VİYANA

Avusturya'da polis, Doğu Alman casuslarına karşı ülke çapında alarma geçirildi.

İki hafta önce Doğu Almanya'dan Batı Almanya'ya kaçan bir Doğu Alman güvenlik görevlisinin verdiği bilgilerin değerlendirilmesinden sonra arama faaliyetlerine başlayan Avusturya polisi, araştırmaların devam ettiğini bildirdi.

Avusturya'daki çeşitli kaynaklar bu ülkedeki Doğu Alman casusluk faaliyetlerinin de, Batı Almanya'da olduğu gibi endüstriyel ve teknolojik hedeflere yöneldiğini bildirdi.

Fransa Başbakanı Barre, Avrupa Para Sisteminin en kısa zamanda uygulanmasını istedi

DAVOS (AA)

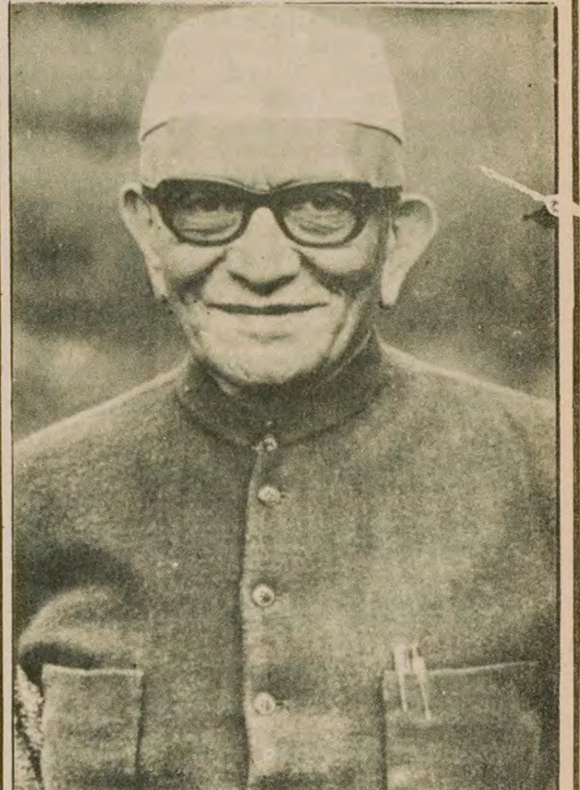
Fransa Başbakanı Raymond Barre, İsviçrede yaptığı bir konuşmada, yeni Avrupa Para Sisteminin en kısa zamanda uygulanması gerektiğini belirtti.

Davos'ta yaklaşık 500 işadamı önünde konuşan Barre, para dalgalanmalarının büyük bir tehlike oluşturduğu bir dönemde yeni Avrupa Para Sisteminin dünya için yeni bir "İstikrar kutbu" olacağını söyledi.

Raymond Barre, Yeni Avrupa Para Sisteminin ABD'ye karşı bir saldırı anlamında kullanılmaması gerektiğini, ancak, herşeye rağmen, doların yeniden istikrar kazanmasının şart olduğunu açıkladı.

Hindistan Başbakanı Desai:

"DIŞ MÜDAHALELER HİÇ BİR SORUNU ÇÖZMEZ"

Hindistan Başbakanı Desai

● "Her ülke kendi sorununu, kendi çözmelidir"

YENİ DELHİ

Hindistan Başbakanı Desai, yabancı gazetecilere verdiği bir demeçte, gerek Asya'da gerekse Afrika'da dış müdahalelerin hiç bir sorunun çözülmesine yardımcı olmayacağını söyledi. Desai, bütün ülkelerin kendi sorunlarını kendilerinin çözmesi gerektiğini belirtti.

Gazetecilerin İran ve Kamboçya'daki son durumla ilgili sorularını da yanıtlayan Desai, her iki ülkenin de sorunlarının kendilerine uygun bir şekilde yine bizzat kendileri tarafından çözülmesi gerektiğini vurguladı.

Açıklamalarında Orta Doğu sorununa da değinen Desai, "Mısır Devlet Başkanı Sedat'ın barış girişimlerinin başarılı olduğu kanısındayım" dedi.

Öte yandan Hindistan'ın yaptığı nükleer denemelerle ilgili olarak bir açıklama yapan Dışişleri Bakanı Vajpaye, ülkesinin nükleer denemelerden tamamen vaz geçmediğini bildirdi.

Bombay'da yayınlanan "Blitz" adlı bir dergiye demeç veren bakan, "Nükleer araştırma programı çerçevesinde, zorunlu olan durumlarda nükleer denemeler, yapılacaktır" dedi.

Suriye Dışişleri Bakanı Kaddam Suudi Arabistan'a gitti

ŞAM (THA)

Suriye Dışişleri Bakanı Abdul Halım Kaddam, resmi bir ziyaret için Suudi Arabistan'a gitti. Haberi veren Suudi Arabistan Haberlar Ajansı gezinin amacı hakkında bir açıklama yapmadı. Şam radyosu, Suriye Dışişleri Bakanı Kaddam'ın Suudi Arabistan yetkililerine Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın bir mesajını ilettiğini açıkladı.

Afrika Birliği Örgütü ve Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü ilişkilerini geliştirme kararı aldı

ADİS-ABABA (ANKA)

Afrika Birliği Örgütü (OAU) ile Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü (UNCTAD), arasında ilişkilerin geliştirilmesi kararlaştırıldı. Konuyla ilgili anlaşma Afrika Birliği Örgütü'nü ziyaret eden UNCTAD genel sekreteri Gamanı Corea ile Afrika Birliği Örgütü Genel Sekreteri Edem Kodjo arasında yapılan görüşmeler sonunda imzalandı. İki örgüt genel sekreteri, ayrıca, UNCTAD'ın Manila'da yapılacak beşinci konferansında ele alınacak konuları görüştüler.

Travolta modası Rusya'yı sardı

Emperyalizmin ilahlaştırdığı Travolta Rusya'yı da "fethediyor"!

KEMAL KOÇ KOPENHAG'DAN bildiriyor

Danimarka'da yayınlanan sosyal-demokrat eğilimli Aktuelt, gazetesi, emperyalizmin yozlaştırdığı gençliği öven "Saturday Night Fever" (Cumartesi Gecesi Ateşi) adlı romanın Sovyetler Birliği'nde 210 milyon kişi tarafından okunduğunu yazdı.

İngiliz "Guinness Rekord" yayınevinin yayınladığı bu romanda gençliğin "diskotek eğlencelerini" anlatıyor. Roman daha sonra filme alınmış ve seyirci rekoru kırmıştı. Filmin baş artisti John Travolta ise filmde canlandırdığı kahramanla yeni bir moda yaratmıştı.

Danimarka gazetesinin haberinde, İngiliz yayınevinin, kitabın Rusça basımı için Moskova'da devlet yetkililerinden söz aldığı bildiriliyor.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Tam Gün Yasası ve sağlık emekçileri

"Biz işçiyiz dediğimiz zaman, 'siz memursunuz, sosyal haklardan faydalanamazsınız' diyorlar. Memursak Tam Gün Yasası tazminat verin diyoruz, 'Diplomanız yok, veremeyiz' diyorlar. Diplomasız memur olmazsa, işçi yapın diyoruz, onu da yapmıyorlar."

Herhalde, Tam Gün Yasası ile daha da karmaşıklaşan iyice arap saçına dönen işçi-memur ayırımı sorununu, Nişantaşı Yüksek Diş Hekimliğinden bize yazan bu sağlık emekçisi okuyucumuzdan daha güzel ifade etmek mümkün değil.

Tam Gün Yasası, CHP hükümetinin getirdiği yasalar arasında, üzerinde en fazla tartışma olan, en fazla hücuma uğrayan yasalardan biri oldu.

Özünde, sağlık hizmetinin bir ticaret metaı haline getirilmesini engellemek, hekim dağılımını dengelemek ve sağlık personelinin sağlık kuruluşlarında tam gün çalışmalarını sağlamak amacını taşıyan tasarı, bu yönüyle olumlu bir girişimdi. Ve tasarı bu yönü yüzünden çıkarları zadelenen çevrelerin yoğun tepkileri ile karşılaştı. Kimileri, bu tasarı ile "vatandaşın doktor seçme özgürlüğünün elinden alındığını" söyleyecek kadar mantıksız bir noktaya giderken, bu itirazı yapanlara en iyi cevabı da yine Sağlık Bakanı Mete Tan verdi. Tan, yasanın bu türlü muhaliflerine "Doktor bulma özgürlüğünün olmadığı bir ülkede doktor seçme özgürlüğünden sözedilebilir mi?" diye soruyordu.

Tam Gün Yasası, yukarıda sözünü ettiğimiz olumlu yanı taşımakla birlikte, sağlık emekçileri açısından birçok sorunu, olumsuzluğu da beraberinde getirdi.

Yasanın uygulamasında ortaya çıkan en önemli olumsuzluklardan biri, sağlık emekçilerinin "sağlık personeli" ve "genel idare hizmetleri" gibi sun'i ayrımlarla bölünmesi oldu. Maliye Bakanlığının 6 Kasım 78 tarihli genelgesi ile hastabakıcılar, pansumancılar, ameliyathane ve EEG ve EKG teknisyenleri yasa kapsamı dışında tutuluyor ve bu kesime tam gün tazminatının ödenmeyeceği bildiriliyordu.

Genelge, sağlık emekçileri arasında tepkiyle karşılandı. Özellikle Çapa ve Cerrahpaşa işçilerine bu yasa ile ödenen tazminatların kesilmesi ile birlikte, olay kamuoyuna da yansıdı. Birçok hastanede işçiler yemek boykotlarıyla, kısa süreli direnişlerle bu uygulamayı protesto ettiler.

Sedye altına giren hademeyi, rapor yazan katibi, ilaç saklayan memuru, odayı ısıtan kaloriferciyi, sağlıkla ilgili hizmetten ayrı düşünmek mümkün müydü? Doğrudan sağlık hizmeti ile dolaylı sağlık hizmeti arasındaki çizgi nerden geçecekti? Kimin tam gün yasa kapsamına girip kimin dışarda kalacağını kim belirleyecekti?

Bu tartışmalar ve tepkiler sürüp giderken, başlangıçta sorunun sağlık emekçileri lehine çözümü için uğraştığını söyleyen Sağlık Bakanı, daha sonraki günlerde ağız değiştirerek söz konusu genelgeyi savundu.

Tam Gün Yasası ile birlikte gündeme gelen bir başka mesele de sağlık emekçilerinin memulaştırılması girişimi oldu. Yasa, bugünkü uygulaması ile halen memur statüsünde çalışan sağlık personelini parçalamakla kalmıyor, aynı zamanda SSK bünyesindeki işçi-memur ayrımı sorununu da yeniden alevlendiriyordu.

Özellikle sendikaların büyük tepkisi ile karşılaşan bu uygulama üzerinde de yarın duracağız.

Tes-İş Genel Başkanı, Dünya Çocuk Yılını hatırlattı

Orhan Erçelik, DSİ Genel Müdürlüğünü çocuklara verdiği sözü tutmaya çağırdı

● Erçelik DSİ'de kreş ve bakımevinin bir an önce açılmasını istedi

ANKARA (AA)

Tes-İş Federasyonu Genel Başkanı Orhan Erçelik DSİ Genel Müdürlüğü yetkililerinin, Dünya Çocuk Yılında çalışan işçilerin çocukları için verdikleri sözü tutmasını istedi.

Erçelik bu konuda verdiği yazılı demeçte, toplu iş sözleşmesine göre "İşverenin işçilerin çocuklarının bakımı için en geç 1 Ocak 1979 tarihine kadar kreş açmayı ve açılacak kreşlerde bir emzirme odası bulundurmayı emzikli kadın işçilerin çocuklarının yanlarında gidip gelmesi için de DSİ'nin vasıta satın almayı kabul ettiğini" bildirdi, özetle şöyle devam etti:

"Her vesile ile işçiye saygısızlığını kanıtlamış bulunan DSİ Genel Müdürlüğü yetkilileri, hiç olmazsa Dünya Çocuk Yılında DSİ'de çalışan işçilerin çocukları için verdikleri şeref sözünü tutsunlar.

Sayın DSİ Genel Müdürü ile diğer yetkilileri, 1979 Dünya Çocuk Yılında Türk ve tüm dünya çocuklarına şikayet ediyorum. Lütfen şeref sözü sayılması gereken imzalarına sahip çıksınlar."

Nakliyat-İş, Topkapı nakliyat işçilerini örgütledi

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Nakliyat İş Sendikasının uzun süredir örgütlenme çalışması yürüttüğü İstanbul Nakliyeciler sitesinde çalışan 700 işçi adına toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini kazandığı bildiriliyor.

DİSK Ajansından yapılan açıklamaya göre 176 işyerinde çalışan toplam 814 işçiden, 164 işyerinde çalışan 700 dolayında işçi Nakliyat İş Sendikasında birleştiler.

İşverenlerin ise işçilerin sendikalaşmasını engellemek için işçilerin işine son verme yoluna gittikleri ayrıca hiç bir işyerine ve işverene bağlı olmadan çalışan "Bölük hamalları" denilen aracıları kullanarak işçilere sendikadan ayrılmaları için baskı yaptıkları bildiriliyor.

DİSK Ajansında işverenlerin sendika üyesi işçiler üzerindeki baskısının Yükçüler Derneği adını taşıyan bir dernek tarafından da sürdürüldüğü kaydediliyor.

Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Dr. Erdal Atabek:

"Yapay ayrımlar kaldırılmalı, tam süreden tüm sağlık emekçileri yararlandırılmalıdır"

● Ayrım, 657 sayılı DMY'deki "sağlık personeli" ve genel idare hizmetleri tanımındaki farktan ileri geliyor

● Ortada haksız bir durum vardır, bu durumun giderilmesi gereklidir!

Tam Gün Yasasının uygulanmasından doğan sorunlarla ilgili olarak Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı sayın Erdal Atabek'le görüştük. Dr. Erdal Atabek'in sorularımıza verdiği cevapları yayınlıyoruz.

Mustafa Tütüncübaşı

Dr. Erdal Atabek,; Tam Süre bir aşama, ancak kesin çözüm değildir.

İLKE, "İŞİ YAPAN EMEKÇİLER" OLMALIDIR

— Sayın Atabek, sağlık kuruluşlarında Tam Gün Yasası'nın uygulanmasında bazı personelin kapsam dışı bırakılması tepkilere yolaçıyor. Bunun nedenleri hakkında, yasanın kapsamındaki ayrımcı tutum hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Tam-süre Yasasında hekim dışındaki yardımcı sağlık personeline verilen ödenekler, sağlık kuruluşlarında çalışan elemanlar arasında ayrılıklar yaratmıştır. Bu durumun asıl nedeni, 657 sayılı Devlet Memurları Yasasındaki "sağlık personeli" ve "genel idare hizmetleri" sınıfları tanımındaki farktan ileri gelmektedir. Örneğin, bir hastanede çalışan laborant, hastabakıcı vb. elemanlar "sağlık personeli" olarak tam-süre ödeneği almakta, buna karşın hastanede çalışan aşçı, şoför, kapıcı gibi elemanlar "genel idare personeli" olarak ödenekten yararlanamamaktadır. Bu ayrılığın biçimsel olduğu açıktır. Böyle biçimsel ve yapay ayrılıklar, işlevsel olmadığı içindir ki, hem hizmetlerde aksamalar doğmakta, hem de yanyana çalışan emekçiler arasında çalışma huzuru bozulmaktadır.

Temelde, tüm kuruluşlar gibi sağlık kuruluşlarında da, "işlevsel çözümlemeler" (fonksiyonel analizler) yapılmalı, yapılan işlerin birbirine bağlılığı, birbirini etkilemesi dikkate alınarak bu yapay ayrımlar kaldırılmalıdır. Bunun yerine, doğru ilkelere dayalı "işi yapan emekçiler" kavramı konulmalıdır.

YASADAN TÜM PERSONELİ YARARLANDIRAN FORMÜL BULUNABİLİR

— Sözünü ettiğiniz yapay ayrılıkları kaldırarak personelin tümünün Tam-Gün'den yararlanması mevcut durumda olası mı?

— Temel doğrular yerine konuluncaya kadar da, kamusal sağlık kuruluşları emekçileri arasındaki yapay ayrımları ortadan kaldıran, ödeneklerden sağlık kuruluşu emekçilerinin tümünü yararlandıran formüller bulunmalıdır. Bu formüller, eğer istenirse bulunabilir. Nitekim Çapa ve Cerrahpaşa Tıp Fakülteleri bu yönde kararlar almışlar, ancak Maliye ve Sağlık Bakanlıkları tarafından bu girişim önlenmiştir. Bu Bakanlıklar biçimsel açıdan haklı olabilir, ancak ortada işlevler açısından istenmeden de olsa ortaya çıkmış haksız bir durum vardır. Bu durumun giderilmesi gereklidir.

KESİN ÇÖZÜM ÇALIŞANLARIN SENDİKAL HAKLARA KAVUŞMASIYLA OLACAKTIR

— Sayın Atabek, sağlık emekçilerinin ekonomik ve sosyal haklarının gerçekleşmesi açısından Tam Gün Yasası'nın getirdiği olanağı çözüm kabul etmek mümkün mü? Kesin çözüm hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Tam-süre ilkesi temel bir ilkedir. Ancak, tam-süre Yasası bizim için sadece bir aşamadır. Biz, çalışanların gerçek emekçi haklarının özel ve ayrı Yasalarla düzenlenmesi yerine, tüm emekçilere toplusözleşmeli, grevli sendika hakkının işlerliğiyle alınabileceği inancındayız. Tam-süre Yasasını, bu önemli ilkeyi gerçekleştirme amacı taşıdığı için destekledik. Ama, bunun sadece bir aşama olduğunun bilincindeyiz. Genel emekçi kitlesinden kopuk çözümlere, kesin çözüm gözüyle bakmıyoruz. Emekçi haklarının kesin çözümü, yapay tüm ayrımların kaldırılması, tüm çalışanların toplusözleşmeli, grev haklı sendikalaşmasıyla olacaktır.

Bağımsız Günko Sendikasının Kongresinden önce...

Bank-Sen, Güneydoğu Satış Kooperatifine el atmaya çalışıyor

● Bank-Senliler, kısa adı Günko olan bağımsız sendika içindeki muhalefetten yararlanarak işyerine sızmak istiyor

● Bank-Sen'in gerçek yüzünü görmeyen bazı CHP'liler, bu faaliyete destek oluyor

GAZİANTEP (ÖZEL)

120 işçinin çalıştığı Güneydoğu Tarım Satış Kooperatiflerinde örgütlü olan bağımsız Günko-İş sendikasının Kongresi 4 Şubatta yapılıyor. Günko-İş yönetimi işçilerin baskısı sonucu bir süre önce kendini feshetmişti. Bu arada Bank-Sen Sendikasının da bu muhalefetten yararlanarak ve bazı CHP'lileri alet ederek işyerine sızmaya çalıştığı bildiriliyor.

MC döneminden beri Günko-İş Sendikasında örgütlü olan, Tarım Satış Kooperatifi işçileri sendika yönetiminin işçi kıyımına göz yuman işveren yanlısı tutumuna tepki duyuyordu. Ancak işçiler başka bir sendikaya geçmek yerine Günko-İş içinde tabanın söz ve karar sahibi olması için mücadele etmeyi tercih ettiler. Bu mücadelenin belli bir aşamaya geldiği ve Sendika Genel Kurulunun yaklaştığı şu günlerde, muhalefet içinden bir grup Bank-Sen'i Gaziantep'e getirdi ve Bank-Sen bazı CHP'lilerin yardımı ile bu işyerinde hakim olmak için faaliyete başladı.

Gaziantep'in en lüks otellerinden olan Otel Türk'de karargah kuran Bank-Sen'liler CHP içindeki çelişkilerden yararlanarak buraya sızmaya çalışıyor. İşçilerin büyük bir çoğunluğu ise Bank-Sen'e kuşku ile bakıyor. Bank-Sen'in düzenlediği bir toplantıda bir işçi kalkıp Bank-Sen'in gerçek amacını açıkladığı zaman büyük destek gördü.

İŞÇİLER ÜZERİNDEKİ BASKILAR

Öte yandan Güneydoğu Tarım Satış Kooperatiflerinde işçi kıyımı ve sürgünler uzun süredir devam etmektedir. Milyonlarca lira tutarında mercimek fuarda çürütülmekte, fasulye heder olmaktadır. Köylüoğlu fabrikasında depolanan siyah üzümün içinde çürük üzüm ve kömür tozu çıktığı halde sorumlular hakkında hiçbir işlem yapılmamıştır. İşçilerin maaşlarının ödenmesi sık sık gecikmekte ve işyerinde koyu bir partizanlık hüküm sürmektedir.

Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifi işçileri Günko-İş kendi aralarında seçtikleri ve güvendikleri bir yönetime kavuşması için mücadele ediyor, daha sonra ise kendi tespit edecekleri bir Konfederasyon'a katılmayı düşünüyorlar.

SSK yetkililerinin dikkatine!

Bir okuyucumuz soruyor:

"SSK, işverenlerin ödemesi gereken primleri niçin takip etmiyor?"

● İşten çıkarılan bir işçi hastalanınca, primleri ödenmediği için zor durumda kaldı

İşverenlerin çalıştırdıkları işçilerin sigorta primlerini ödememesi ve SSK'nin de bu pirimleri toplamak için hiç bir çaba harcamaması tepkilere yol açıyor.

Ankara'dan E. Ülkü Daşer adlı işçi gazetemize gönderdiği mektupta bu konuda şunları söylüyor:

Üç senedir çalıştığım Recep Erdoğan Bali'ye ait petsan Kollektif Şirketinden İş Kanununun 13. 1. maddesine göre bir arkadaşımla beraber işten atıldık.

Sosyal Sigortalar Kurumu Çankaya Şubesinden öğrendiğimize göre işveren çalıştığımız senelere ait prim bildirgelerimizi ve üç aylık bordrolarımızı SSK'ya vermemiş.

Aynı işverene ait olan Delsan Kollektif Şirketinden atılan bir arkadaş da yeni çalıştığı işyerinden rapor almış. Fakat yeni çalıştığı yerde 120 işgünü doldurmadığından rapor parasını alabilmesi için eski çalıştığı yerden vizite kağıdı alması gerekli, orası da vermiyor. Sigorta ise Delsan'ın işçilerinin bordroları verilmediğinden istirahat parasını ödemiyor İşçiyi eski işyerine gönderiyor.

Bu ara SSK' nın aradan aylar geçmesine rağmen bizim sigorta primlerimizle de uğraşmamış,. Yarın hastalık bizim başımıza da gelince ne olacak? Kendi paramızla yine kapı kapı mı dolaşacağız?

Sosyal Sigortalar Kurumu bize dilekçe ile başvurmamızı öneriyor. Kendi alacağı için işçinin şikayet etmesini bekliyorlar!

Biz işçilerin dayanağı olan Sosyal Sigortalar Kurumu, neden görevini tam olarak yapmıyor? İşverenlerden alınması gereken milyarlarca lira alacağını almazken birkaç yüz liralık istirahat parasını alabilmek için bize katlar arasında memik dokutmaktalar.

Vaktinde eksik evrakları kontrol ve takip etmeyen kurum neden işverenlere bu kadar tolerans tanıyor!?

Gazetemiz aracılığı ile ilgilileri uyarıyorum!.

Mersin Soda işçileri üretimi düşürdü

● Grev ertelemesine karşı protesto sürüyor

MERSİN (ÖZEL)

Kısa bir süre önce grevleri Bakanlar Kurulu tarafından ertelenen Mersin Soda Sanayi işçileri bu kararı protesto için başlattıkları işi yavaşlatma eylemini sürdürüyorlar. İşverenin bu protestoya karşı jandarma çağırması ve jandarma yolu ile direnişi bastırmak istemesi işçilerin tepkisine yolaçtı. Bazı işçilerin işten çıkarılması üzerine fabrikada yer yer olaylar meydana geldi.

İşverenin bu katı tutumu yüzünden işyerinde üretim normalin çok altına düştü. Fabrikanın birkaç gün içinde rölantiye düşmesi bekleniyor.

Tepkiler...Tepkiler...Tepkiler...

(Baştarafı 1. Sayfada)

önceki gün akşam alçakça bir cinayet sonucu öldürülmesine bütün Türkiye'de tepkiler sürüyor.

Türkiye'deki ulusal ve bölgesel düzeyde bütün basın kuruluşları, sendikalar, siyasal parti ve kitle kuruluşları yayınladıkları bildirilerle İpekçi'nin öldürülmesini kınadılar.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Abdi İpekçi'nin öldürülmesi üzerine İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Burhan Felek'e gönderdiği telgrafta, "Ulusca her türlü çekişmeyi bir yana bırakarak ortak bir tavır takınmak gerektiğini hatırlatırım" dedi.

Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinden verilen bilgiye göre, Cumhurbaşkanı Korutürk'ün telgrafı şöyle:

"Cemiyetiniz üyesi, Türk basınının büyük değeri Abdi İpekçi'nin menfur bir suikast sonunda hayatını kaybetmiş olmasından derin acı duydum.

Bu acı olay vesilesi ile ülkemizi bölmeyi ve parçalamayı amaçlayan karanlık güçlerin değişik görüntü ve boyutlar içinde sergiledikleri insanlık dışı cinayetler karşısında ulusca artık her türlü çekişmeyi bir yana bırakarak ortak bir tavır takınmak gerektiğini bir kez daha önemle hatırlatırım.

Şahsınızda Türk basınına taziyetlerimi sunarım."

Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş Milliyet Gazetesi sahibi Ercüment Karacan'a gönderdiği mesajda "Değerli gazeteci İpekçi'nin haince katledilişinin büyük üzüntüsünü içimizde duyarken, memleketsever vicdan sahiplerinin bu bitmek tükenmek bilmeyen acılar ve üzüntüler karşısında, artık vakit geçirmeksizin biraraya gelip ızdıraplara son vermenin çarelerini aramalarını bekliyoruz" dedi.

SİYASİ PARTİLERİN TEPKİLERİ

Değerli gazeteci ve yazar Abdi İpekçi'nin uğradığı alçakca saldırı sonucu yaşamını yitirmesi üzerine siyasi parti organları ve sözcüleri yaptıkları yazılı açıklamalarda cinayeti kınadılar.

CHP Genel Yönetim Kurulu olağanüstü toplanarak bir bildiri yayınladı ve dünkü eğitim seminerlerini İpekçi'nin anısına ithaf etti. CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ da yaptığı açıklamada "Namusluların da en az namussuzlar kadar cesur olacağı günler gelmiş, geçmektedir" dedi. Seminerin açılışı sırasında 1 dakikalık saygı duruşunda bulunan CHP yöneticileri yayınladıkları bildiride İpekçi'nin şahsına yönelen saldırıyı "tüm halka karşı yürütülen bir planın gereği" olduğunu belirttiler

ÜSTÜNDAĞ'IN MESAJI

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, İpekçi'nin eşi Sibel İpekçi'ye gönderdiği mesajda, "hiç bir güç, şerefli Türk basınının doğruları yazmasını, inancı uğrunda kalemiyle savaş veren değerli fikir adamlarının susmasını ve Türk ulusunu bölmesini sağlayamayacaktır" dedi.

Sayıştay Başkanı Cahit Eren, olayı nefretle kınadıklarını belirterek, "toplumumuzun geleceğine yönelik bu tür oyunları sürdürenlerin en kısa zamanda ortaya çıkarılacağı inancında olduğunu" söyledi.

DEMİREL

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel "böylesine alçakça teşebbüslerden kim ne umar bilemiyorum" dedi. MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan olayı düşünce özgürlüğüne karşı işlenmiş menfur bir hareket olarak niteledi.

PERİNÇEK

Türkiye İşçi Köylü Partisi Başkanı Doğu Perinçek, Milliyet gazetesi sahibi Ercüment Karacan, Abdi İpekçi'nin eşi Sibel İpekçi ve İstanbul Gazeteciler cemiyet Başkanı Burhan Felek'e çektiği telgraflarda cinayeti kınadı ve başsağlığı diledi. Perinçek'in Karacan'a çektiği telgrafta şöyle denildi:

"Düşünce özgürlüğü, barış, huzur ve birlik için sabırla mücadele eden değerli yazar Abdi İpekçi'nin, ülkemizin barışa ve birliğe en çok ihtiyaç duyduğu bir sırada katledilmesi Türkiyemizin geleceğini düşünen herkesin yüreğini derin acıyla dolduruyor. Size ve bütün Milliyet çalışanlarına başsağlığı dilerim."

ATALAY

Cumhuriyet Senatosu Başkanı ve Milli Birlik Grubu adına Burhan Felek'e gönderilen telgrafta da Türk demokrasisi ve özgürlüklerine yönelik menfur saldırı şiddetle kınandı.

CGP

CGP Başkanlık Divanı bildirisinde bütün partilerden bu vahim gidişe dur denilmesi istendi. Türkiye'de her türlü yıkıcı ve bölücü örgütün cirit attığına işaret edilerek gittikçe önem kazanan iç ve dış sorunlara dikkat cekildi.

MHP

MHP Başkanlık Divanı olayla ilgili bildirisinde demokrasiye yönelmiş saldırılara değinilerek şu ifadeye yer verildi: Sayın İpekçi'ye suikasti düzenleyenler, onun şahsında Türk demokrasisine ve Türk fikir hayatına saldırmışlardır" MHP bildirisinde yakalananların layık oldukları cezaya bir an evvel çarptırılmaları da istendi.

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil de İpekçi'nin öldürülmesini tarihimizde siyah bir sayfa olarak nitelendirdi.

İstanbul Barosu gözü dönmüş yasal görünümlü, yada yasa dışı çevrelerin varlığına dikkat çekerek tüm yurtseverleri tek saat geçirmeden tek bir yumruk haline gelmeye çağırdı.

KURULUŞLARIN TEPKİLERİ

Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı Aziz Nesin de ardı arkası kesilmeyen cinayetlerin sonunu getirmek için kargaşalıkların çok belirli olan kaynaklarının kurutulması gerektiğine işaret etti.

30 yıllık gazeteci ve fikir savaşçısı Abdi İpekçi'nin yaşamına son veren iğrenç saldırı tüm yurtta faaliyet gösteren kurum, dernek, cemiyet, kuruluş ve kişiler tarafından kınandı. Başta basın kuruluşları olmak üzere bakanlar, barolar, sendikalar ve demokratik kitle örgütleri, gençlik kuruluşları yayınladıkları bildirilerle İpekçi'nin katlini protesto ettiler.

Değerli yazar Abdi İpekçi'nin de mensubu bulunduğu İstanbul Gazeteciler Cemiyeti adına bir açıklama yapan Başkan Burhan Felek, yaptığı açıklamada cinayeti şiddetle protesto etti. İstanbul Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası, Türk Basın Birliği ve Enstitüsü cinayete karşı ortak tutum takınmak için birlikte toplandılar.

Ankara Gazeteciler Cemiyeti de yaptığı çağrıda bugün yayanlanacak tüm gazetelerin siyah başlıkla çıkmalarını istedi. İzmir, Çukurova Gazeteciler Cemiyeti, Çağdaş Gazeteciler Cemiyeti, Parlamento Muhabirleri Derneği, Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı muhabirleri Derneği ve bağlı şubeler yaptıkları açıklamalarda cinayeti nefretle protesto ettiklerini bildirdiler

DİSK ve Türk-İş Genel Başkanları tarafından yaptıkları açıklamalarda olayı kınayarak faillerin yakalanmalarını istediler. DİSK Genel Başkanı Baştürk dün yaptığı yazılı açıklamada "Amaç kargaşa ortamının yaratılması, kişilerin ve kitlelerin yılgınlığa itilmesi, vararak da faşist bir yönetimin iş başına gelmesinin koşullarının hazırlanmasıdır. Önceleri askeri yönetim, daha sonra da bütün Türkiye'de sıkıyönetim isteyenler, planlarının uygulanmasını sürdürmektedirler" dedi.

Türk-İş İcra Kurulu adına dün bir açıklama yapan Genel Başkan Halil Tunç "fikir özgürlüğüne karşı girişilmiş bu şerefsiz saldırı aslında uzun süredir Türk demokrasisine musallat olan ve onu ortadan kaldırmayı amaçlayan planlı yıkıcılığın bir başka örneğidir. Bundan böyle kime ve hangi makama yöneltileceği belli olmayan bu tecavüz faillerinin en kısa zamanda toplumumuzdan ayıklanarak ortadan kaldırılması sağlanmadığı sürece Türk kamuoyunun vicdanında duyduğu derin ızdırap dinmeyecektir" dedi.

ULUSLARARASI BASIN ENSTİTÜSÜ

Uluslararası Basın Enstitüsü Başkanı Ronald Macdonald, İpekçi'nin ölümünün, kendilerini basın özgürlüğüne adamış olanlar için büyük bir kayıp olduğunu belirterek şöyle dedi:

"İpekçi Türkiye ile Yunanistan arasında bir anlayış havası yaratılması için Uluslararası Basın Enstitüsünce yürütülen görüşmelerin öncülerindendi.

"İyi bir gazeteci ve kahraman bir meslekdaşın anısını tazimle anarken, bu cinayetin basın özgürlüğü için savaşım verenleri yıldırmayacağını bilmek önemlidir"

ANAYASAL DÜZENE YÖNELİK BİR SALDIRI

SBF Basın Yayın Yüksek Okulu öğretim üye ve yardımcıları ile öğretim görevlileri de, yayınladıkları ortak bildiride, olayı, sadece basına değil, tüm ulusal varlığa ve anayasal düzene yönelik bir saldırı olarak nitelediler.

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve Hürriyetçi Öğretmenler Birliği Genel Başkanı Mehmet Gül de, ayrı ayrı mesajlarla İpekçi'nin öldürülmesini kınadılar.

Türkiye Asker Sivil Emekliler Konfederasyonu Genel Başkanı Kerim Kalkan, olayı, "Türkiye'yi karıştırmak ve parçalamak isteyen gizli hıyanet çetelerinin insanlık dışı bir başka şerefsiz oyunu" olarak niteledi.

MİLLET MECLİSİ PLAN KOMİSYONUNDA OLAY KINANDI

Millet Meclisi Plan Komisyonunun dünkü toplantısında, İpekçi'nin öldürülmesi protesto edildi. Yapılan konuşmalardan sonra, Plan Komisyonu adına Milliyet Gazetesine bir telgraf gönderilmesi kararlaştırıldı.

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi AP Grup yöneticileri de, Milliyet gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne ve İpekçi'nin ailesine başsağlığı mesajları gönderdiler.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanı Hüsamettin Tiyanşan, dün bir bildiri yayınlayarak olayı, demokratik parlamenter rejime ve hür basına yöneltilmiş bir saldırı olarak niteledi.

BİN KERE LANET OLSUN

30 yıllık gazeteci, değerli yazar ve düşünce savaşçısı Abdi İpekçi'nin uğradığı cinayet tüm yurtta büyük nefret uyandırırken, tepkiler dün bütün bir gün boyu devam etti. Hükümet üyeleri, basın kuruluşları, sendikalar, üniversite çevreleri protesto bildirileri yayınladılar. Üniversitelerarası kurulda görevli rektörler, Ankara Üniversitesi Rektörü, SBF Basın ve Yayın Yüksek Okulu, İstanbul Gazetecilik Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi Rektörü olayı lanetlediler.

Yol-İş Federasyonu Yönetim Kurulu, Tekstil İşçileri Sendikası, Petrol-İş, Olayis, Basın-İş İstanbul Şubesi Ege Belediyeler Birliği ve İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak, TRT-DER İstanbul Şubesi, TÖB-DER, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği, İstanbul Tabib Odası, MEM-DER, Tümad-Der, TMMOB ve bağlı meslek odaları TÜSİAD, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası, Çağdaş Hukukçular Derneği, Tüm Zer Bank-Der Dev-Genç, Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu, Devrimci Liseliler Birliği, Merkez Devrimci Gençlik Birliği, birçok milletvekili, senatörler, eski ve yeni bakanlar, büyükelçiler, genel müdürler, yabancı ülkeler başkonsolosluklarının da yaptıkları açıklamalarda cinayeti kınadıklarını bildirdiler.

İPEKÇİ'NİN KATİLİ BEDRİ KORAMAN'A SALDIRAN ÜÇ KİŞİDEN BİRİNE BENZETİLİYOR

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi Ağır Suç Masası yetkilileri, bir süre önce Levent'te Milliyet gazetesi karikatüristlerinden Bedri Koraman'a saldıran üç kişiden birini, olayla ilgilenen o günkü ekiplerin, dün dağıtılan İpekçi'yi öldüren kişinin temsili resmine benzettiklerini açıkladılar.

HOMEYNİ'NİN UÇAĞINDA BULUNAN TEK TÜRK GAZETECİSİ ÇİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU TARİHİ YOLCULUĞU ANLATIYOR:

"Uçak havalanırken, Homeyni'nin yüzünde sükunet okunuyordu"

İran halkıyla Homeyni'nin buluştuğu o tarihi ana tanık oldum. Tahran sokaklarında sanki insan bitiyordu. Dünkü izlenimlerimi teknik bağlantı zorlukları yüzünden kısa kesmek zorunda kalmıştım. Üstünden iki gün de geçmiş olsa anlatmadan yapamıyorum.

Homeyni uçak havalanmadan önce bizlere şöyle diyordu:

"...Ya öldürülmek, ya tutuklanmak, ya ev hapsi, ya da özgürce halkla birleşebilmek..."

Bizi de uyarıyordu. "Benimle gelen, bu ihtimallerden biriyle karşılaşmayı kabul etmiş sayılır, ona göre" demek istiyordu.

Paris havaalanına gittiğimizde bu kentteki tüm İranlıların orada toplandığını gördük. Ellerinde Homeyni portreleri küçük bir gösteri yaptılar. "Bahtiyar İstifa" sesleriyle alanı doldurdular.

Homeyni torunu ve yakın danışmanlarıyla uçağın kalkmasını bekledi. Yüzünde büyük bir sükunet okunuyordu. Arasıra gülümseyerek yanındakilerle de konuşuyordu.

Foto ve televizyon kameraları çevresini alınca polisler müdahale etti. Ve sonunda hep birlikte saray yavrusu Charter uçağına bindik.

Homeyni ve yakınları uçağın ön kısmına oturdular. Gazetecilerin bu bölüme geçmesi yasaklandı.

Tabii tahmin edeceğiniz gibi uçak havalanır havalanmaz hepimiz ayaklandık. Ayetullah'a birkaç soru sormak istiyorduk. Böylesine tarihi bir anı kaydedememek fikri hiç birimiz için kabul edilecek birşey değildi.

Bunca ayrılıktan sonra ülkesine dönerken neler hissettiği hepimiz için büyük merak konusuydu. Ne var ki Ayetullah'ın çok yorgun olduğu söylendi bizlere. Kendisini yorucu bir yolculuk ve yorucu bir gün bekliyordu. Ve isteğimiz böylece reddedildi.

Bu kez, her zaman olduğu gibi, yakın danışmanları Dr. Yazdi ile Sadık Kutbzade'nin etrafını kuşattık. Sorularımızın cevaplarını onlardan almaya çalıştık. Uçağın daracık koridorlarında, birbirimizin üstüne tırmanarak sorularımızı Kutbzade'ye yönelttik.

Sadık Kutbzade de diğer yakın danışmanlar gibi, uzun sürgün yıllarından sonra ülkesine dönüyor. Bize, Homeyni'nin Behişt-Zahra mezarlığında önemli açıklamalarda bulunacağını söyledi. Geçici hükümetin açıklanmasının bir kaç gün alacağını, Homeyni'nin önce İran'daki muhalefet adamlarıyla görüşmesi gerektiğini belirtti. "Bizim için tek hükümet var" dedi. "O da Ayetullah'ın açıklayacağı geçici hükümet".

Hükümetin açıklanmasından sonra referandum yapılacağını tekrarladı. Grevlerin ise, İslam hükümeti kurulana dek süreceğine işaret etti. Halka silah dağıtıldığını, ancak emir verilene dek kullanılmayacağını söyledi.

...Yolculuk sakin geçti. Uçak inişe geçmeden önce fotoğrafçılar Homeyni'nin etrafını aldılar. Ama bu yaşlı mücadele adamının yüzünden, ülkesine dönerken ne hissettiğini okumak mümkün değildi.

Saat 08.30'a doğru, Tahran altımızda yavaş yavaş belirdi. Tahran havaalanına giden yol göründü. Uçak inişe geçti. Taşıtlar seçilmeye başladı. Fakat sonra yeniden yükseldik. Alana onbeş dakika geç ineceğimiz açıklandı. Bu onbeş dakika bize yarım saat gibi geldi: Daireler çizdik, alçaldık, yükseldik ve sonunda alana indik. Kapılar kapalı olarak onbeş dakika kadar da alanda bekledik.

Uçağın penceresinden alanda ancak on-onbeş kadar alan askeri polisinin olduğunu görebiliyorduk. Karşılama Komitesi alanda yerini aldı. Homeyni uçaktan iner inmez gazeteciler, fotoğrafçılar koşuştular. Bu arada askerlerle kısa bir itiş-kakış oldu. Komitenin bir arabası süratla yaklaşarak Homeyni'yi aldı ve terminalin şeref salonuna götürdü. Bu arada alan içinde, İran'ın önde gelen yüzlerce dini lideri bağdaş kurmuş bekliyorlardı.

Karşılamaya gelenler arasında Ulusal Cephe'nin lideri Kerim Sencabi, Foruhar Talegani, Ayetullah Montazeri, İran Barosu Başkanı, İnsan Hakları Derneğinden Ahmet Azat'ın yanısıra bazı hükümet üyeleri de bulunuyordu.

Homeyni, korkunç bir tezahürat arasında ilk konuşmasını burada yaptı.

Sonra, önde görevliler, Karşılama Komitesinin üyeleri, ardında Homeyni'nin otomobili ve peşisıra da bizler, Behişt-Zahra mezarlığına gitmek üzere, Tahran'a doğru yola koyulduk.

Tahran Şirazın güzel gülleriyle donatılmıştı. Sokaklar bayram yeri gibiydi. Havaalanından Behişt-Zahra şehitliğine giden cadde pankartlarla donatılmış, kadın-erkek genç-ihtiyar İran halkı yürüyordu.

30 kilometrelik yol boyunca insan seli hemen hiç kesilmedi. Otobüsler sıra sıra dizilmiş... Bazılarının üstünde çarşaflı kadınlar ellerinde Homeyni'nin resimlerini tutuyorlar.

Bizi götüren minibüsün şoförü yürüyen insanların ve birbirine girmiş vasıtaların arasından geçerken tam bir cambazlık yapıyordu.

Yol boyunca yok denecek kadar az polis gördük. Tank falan da yoktu. Trafiği kolları yeşil bantlı gençler yönetiyordu. Taksiler korna çalıyor, motosikletler korna çalıyor, her yerden bir ses yükseliyordu. İran halkı Behişt-Zahra'ya doğru "Yaşasın Homeyni" diye vargücüyle bağırarak yürüyordu.

Yolda asılı büyük bir pankart katliamların unutulmadığını, unutulmayacağını da gösteriyordu. "Homeyni, yüreğimiz kan ağlıyor, ama sen geldiğin için sevinçliyiz."

Behişt-Zahra Şehitliği çok büyük bir alanı kaplıyor. Heryere Homeyni'nin resimleri asılmış. Yüzbinlerce kişi şehitlikte yere oturmuş, kadın, erkek, yaşlı, genç Homeyni'yi bekliyorlar.

Behişt-Zahra mezarlığından İran'a kadar trafik uzun saatler durdu.

Homeyni'nin mezarlıktaki konuşmasını kaç kişi dinledi tahmin edemiyorum. Ama yüzbinlerce insan vardı. Bu konuşma oradakilerin "Doğru" nidalarıyla sonuçlandı. Ve Homeyni mezarlıktaki konuşmasını bitirince oradan ayrıldı.

Uzun bekleyiş sona erdi ve Homeyni yurduna döndü.

Dini liderin muhalefet liderleriyle görüşmesini ve geçici hükümeti açıklamasını bekliyoruz burada.

Sabit Yürürdurmaz Tahran'dan bildiriyor

Bahtiyar, Homeyni'nin istifa çağrısını kabul etmedi

Onbeş yıllık sürgünden sonra ülkesine dönen Ayetullah Homeyni'nin dev gösterilerle karşılanması ve Homeyni'nin Behişt Zahra mezarlığında yaptığı konuşmada, Bahtiyar'ı tutuklatacağından söz etmesi İran Başbakanını oldukça rahatsız etti.

Bir önceki gün İran televizyonunda yaptığı konuşmada, "fazla uzun süren devrimlerin halkı yorduğunu" iddia eten Bahtiyar, bir Fransız radyosuna verdiği demeçte de, Homeyni'nin kendi iktidarı ile ilgili olarak söylediği sözlerden yakındı.

Daha önceki görüşme talebinin Homeyni tarafından geri çevrildiğini hatırlatan Bahtiyar yeni bir görüşme için adım atacak tarafın Homeyni olduğunu söyledi. Ancak böyle bir durumda kendisi ile görüşebileceğini söyleyen Bahtiyar, "eğer Homeyni bize saldırılarını sürdürürse, sözünü ettiğim görüşme gerçekleşmez" dedi.

ŞAH TARAFTARI ASKERİ BİRLİKLER GÖSTERİ YAPTI

Ayetullah Homeyni'nin milyonlarca halk tarafından karşılanmasının ardından, Şah taraftarı askeri birlikler, dün Tahran'da bir gövde gösterisi düzenlediler.

Gösterilerin başını, Şah'ın en yakın adamlarının kumanda ettiği Saray Muhafız kıtası çekti. Yürüyüş sırasında sık sık "Şah sana canımız feda", şeklinde sloganlar bağıran askerlerin gösterisi, halkın tepkisine yol açtı.

ABD'NİN TEPKİSİ

Homeyni'nin Tahran da yaptığı konuşmalara ilk yurtdışı tepkisi ABD'den geldi. Bu konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter, Homeyni'nin, İran'ın bugün içinde bulunduğu durumdan ABD'yi sorumlu tutmasının doğru olmadığını iddia etti. Bahtiyar'ı desteklemekle birlikte, Homeyni ile de temasta bulunduklarını söyleyen Carter, Şah'la hiçbir şekilde ilişki kurmadıklarını açıkladı.

PRAVDA'NIN TUTUMU

Önceleri, İran'daki mücadeleyi karalamak için, halktan sık sık "serseriler, yobazlar" diye söz eden Sovyet Pravda gazetesi, şimdilerde, "kayıtsız şartsız" Homeyni'yi desteklediği izlenimini yaratmaya çalışıyor. Homeyni'nin İran'a dönüşü ile ilgili haberinde, özellikle, muhalefet liderinin "anti-Amerikan" sözlerini öne çıkaran Pravda gazetesinin bu tutumu, muhalefet liderleri arasında bile kuşkuya yol açıyor. Nitekim, Homeyni'nin oğlu, Sovyetler Birliği'nin bu tutumunu, "aldatıcı bir taktik" olarak tanımlıyor.

İSVİÇRE BANKALARI HOMEYİ'NİN TALEBİNİ GERİ ÇEVİRDİLER

İsviçre Ulusal Bankası ve çeşitli özel bankaların temsilcilerinden oluşan Sürekli Hakemlik Komisyonu, son dört ay içinde İran'dan kaçan Şah yanlıları tarafından yatırılan paraların İran'a geri verilmesini isteyen Homeyni'nin bu talebini geri çevirdi.

Miktarı 30 milyar lirayı bulan paraların iade edilmesi için, bu paraların yolsuzluk ve hırsızlık yoluyla elde edilmediğinin ispatlanması gerektiğini belirten Sürekli Hakemlik Komisyonu, ayrıca, İran'da işlenmiş suçların İsviçre adaletini bağlamayacağını açıkladı.

AVRUPA KONSEYİ: «KIBRIS'TA İKİ TOPLUM KISA SÜREDE BİRARAYA GELMELİ»

- Konsey Danışma Meclisi görüşmelerin bir an önce başlatılarak, sorunlara çözüm bulunmasını isteyen raporu kabul etti
- Meclis'te Batının Türkiye'ye vardım yapması istendi

HABER MERKEZİ

Strasbourg'da çalışmalarını sürdüren Avrupa Konseyi Danışma Meclisi, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin biran önce başlamasını da isteyen Akdeniz Raporunu kabul etti. Konsey Siyasi Komisyonunun Akdeniz Bölgesine ilişkin raporu, daimi meclisin önceki günkü oturumunda görüşülerek oylandı. Yunanistan'ı temsilen katılan parlamenterlerle iki Fransız parlamenter dışındaki bütün parlamenterlerin oylarıyla rapor kabul edildi.

Siyasi Komisyon raportörü Hofer tarafından hazırlanan Akdeniz Raporu, Avrupa Konseyinin 1978 yılı Nisan ayında kabul ettiği Karasek raporunda bulunan maddelerin biran önce yerine getirilmesini tavsiye ederek, Kıbrıs'ta tarafların uyuşmazlıklara toplumlararası görüşmeler yoluyla çözüm getirmeleri gerektiğini vurguluyor.

PARLAMENTERLERİN KONUŞMALARI

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi toplantısında konuşan Tabii Senatör Selahattin Özgür, Hofer raporunun olumlu yönleriyle birçok sorunları aydınlattığını belirtti. CHP Kocaeli Milletvekili Turan Güneş de Türkiye ile Yunanistan'ın ve Arap ülkeleriyle İsrail'in sorunlarına ortak çözüm aramaları gerektiğini söyledi.

İngiliz parlamenter Urwin ise Kıbrıs'ta barış yolunda son günlerde olumlu gelişmeler kaydedildiğini söyleyerek, pek yakında Rum ve Türk toplumlarının kendi sorunlarını çözümlemek amacıyla masaya oturacakları ümidinde olduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Senatörü Sefa Reisoğlu ise, şöyle dedi: "Kıbrıs'ta Türk ve Rum toplumlarını, sorunu tüm vönleriyle demokratık, federal, bağımsız, iki bölgeli, iki toplumlu bir Kıbrıs yaratmak için görüşme masasına davet ediyorum."

ÜSTÜNEL: KONSEYDE TÜRKİYE'NİN ÖNEMİNE DEĞİNİLDİ

Konsey toplantısından sonra bir açıklama yapan Türkiye parlamento heyeti Başkanı Besim Üstünel kabul edilen raporda Türkiye ile ilgili önemli noktalar olduğunu belirterek şöyle dedi:

"Bunlardan birincisi başta İngiliz parlamenterler olmak üzere Danimarkalı, İsveçli, İspanyol, hatta Fransız delegeler Türkiye'nin giderek artan önemini belirten konuşmalar yapmışlardır. Bazı ülkeler açıkça Batı Avrupa ülkelerinin Türkiye için kendilerine düşen yardım ve desteği gecikmeden sağlaması gereğine önemle işaret etmişlerdir.

"Akdeniz Raporu ile başlayan çalışmalar Avrupa Konseyi içinde Akdeniz ülkelerinin gerek sayısal, gerek siyasal ve ekonomik açıdan önemlerinin artmış olmasının Avrupa ülkelerince kabul edilmesinin bir başlangıcı sayılır. Kanımca Orta ve Kuzey Avrupa ülkeleri bundan böyle Portekiz, İspanya ve Türkiye gibi Akdeniz ülkelerine daha çok önem vermek ve onları daha iyi değerlendirmek durumunda olacaklardır. Bu arada Türkiye'nin İran ve Orta Doğu olayları karşısında Batının değerlendermesinde öneminin büyük ölçüde arttığını, açıkça müşahade etmiş bulunuyorum."

GALANOS'UN AÇIKLAMASI

Bu arada, Kıbrıs Rum Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Galanos Strabbourg da yaptığı açıklamada, Türkiye'nin Waldheim'ın girişimlerine olumlu cevap vermesini istedi. Galanos şöyle dedi:

"Kıbrıs'ta trajedinin devam etmemesi ve toplumlararası görüşmelerin başlatılması için Batılı ülkelere çağrıda bulunuyorum. Türkiye'nin Waldheim'ın girişimlerine olumlu yanıt vermesi halinde bir Avrupa Konseyi üyesi olan Kıbrıs'taki trajedinin son bulacağını ümid ediyorum."

Strasbourg'da Avrupa Konseyi çalışmalarını izleyen Kıbrıslı Türk Parlamenterler Vedat Çelik ile Ümit Süleyman Onan, Galanos'un açıklamasına verdikleri cevapta, Kıbrıs sorununun uluslararası forumlarda değil masa başında halledileceğini söylediler.

İRAN'DAKİ DURUM DA GÖRÜŞÜLDÜ

Avrupa Konseyi Danışma Meclisinden İran sorununa da değinildi. Çeşitli ülkelerin temsilcileri İran'daki durumun İran halkının insan haklarına saygı, demokrasi ve özgürlük emellerini gerçekleştirebilecek biçimde gelişmesi ve çözüme ulaşması dileğinde bulunarak, ülkedeki durumun aynı zamanda bölgede de istikrarı sağlayacak biçimde sonuca ulaşması gereği üzerinde durdular.

Apaydın: "Düşünce suçları Sıkıyönetim Mahkemelerinin yetki alanına giremez"

İSTANBUL(THA)

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın Sıkıyönetim Mahkemelerinin görev alanlarının şiddet eylemleri ile sınırlı olduğunu, bu nedenle Türk Ceza Kanunun 141-142' ve 163. maddelerinde yer alan düşünce suçlarıyla 159. maddede yer alan yazılı tahkir ve tezyif suçlarının ve işçilerin grev ve örgütlenme haklarına ilişkin suçların sıkıyönetim mahkemelerinin görev ve yetki alanı dışında bırakılması gerektiğini söyledi.

İstanbul Barosu Dergisinde yayınlanan yazısında Apaydın, Sıkıyönetim Kanunun Sıkıyönetim Komutanına başlıca temel hak ve özgürlüklerin özünü ortadan kaldırma yetkisini tanıdığı gibi, Sıkıyönetim Mahkemelerinin görev ve yetki alanının saptanmasında antidemokratik olarak düşünce suçlarına ağırlık verdiğini belirtti.

Apaydın yazısında, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunun Sıkıyönetim Komutanına özel hayatın gizliliği, konut dokunulmazlığı ve haberleşme hürriyeti haklarını ortadan kaldırma yetkisini verdiğini kaydederek, bu haliyle yasanın Anayasa'ya aykırı olduğunu ifade etti.

Basın özgürlüğünün de 1402 sayılı yasanın C fıkrasıyla ortadan kaldırıldığını belirten Apaydın Anayasa'da yer alan seyahat ve yerleşme özgürlüğü ile toplantı ve gösteri yürüyüşü özgürlüğünün ve dernek kurma hakkının da Sıkıyönetim yasası ile kısıtlandığına dikkat çekti.

BASINDAN SEÇMELER

Günaydın · Politika · Milliyet · Hürriyet · Son Havadis · Tercüman · Hergün · Cumhuriyet

TÜRKİYE'DE YILIN ADAMI

TERÖRİST

DÜNYA basınında tutkulaşan "yılın adamı"nı seçme geleneği bir bakıma ... bir gelenek. Çünkü "yılın

İPEKÇİ VE YILIN ADAMI OLARAK SEÇTİĞİ "TERÖRİST"

31 Aralık tarihli Milliyet. Elinde bir silah ve silahı tutan bir kol. 1978'de yılın adamı: TERÖRİST! Milliyet 1978'de yılın adamı olarak TERÖRİST'i seçmişti "Yılın adamı seçtiğimiz için şimdi bu eli silahlı kendini kahraman hissedecek" deniliyordu. Bütün dünyanın lanetlediği, Abdi İpekçi'yi öldüren terörist aynanın karşısına geçmiş, gerçekten kendini kahraman mı hissediyor?

Sayın Abdi İpekçi'nin ölümünün arkasından yazılmış bu satırlar. Oysa 1978'in son günü okuduk, iyi hatırlıyoruz.

"Bu yılın adamı seçtiğimiz terörist, çok büyük bir olasılıkla şimdi bir yerlerde, saklandığı evin ya da dernek lokalinin bir koşesinde, büyük boy ayna bulup kendini seyretmektedir. Bir elinde yılın adamı seçildiğini bildiren gazete, bir elinde de siyahlığı bile pırıl pırıl parlayan bir tabanca"

"Belki de iki kez üst üste yılın adamı seçilebilmenin hazırlığı içindedir. Tabancasını yağlamış bombasının fitilini yeniden düzeltmiştir. İlk yılı büyük bir başarıyla kapatmış olmanın sevinci içindedir. Büyük umutlarla başlayan 1978, onun "sayesinde" sıkıyönetimli bir Türkiye bırakarak bitiyor."

Devam ediyor Milliyet

"Kimine göre, yılın son sahnesini "kahraman olarak kapatan bu genç adamın gerisinde Türkiye'yi zayıflatmak ve parçalamak isteyen dış düşmanlar, dış sistemler, dış güçler yatmaktadır."

"Kimine göre ipler o kadar da uzun sayılmaz. İçeride, siyasal kadronun en baş köşelerindeki bir takım insanlar, körpe kafaları maşa olarak kullanıp kendi dikta hesaplarını gerçekleştirmenin peşindedirler."

Evet, yeni yıla girerken dün kaybettiğimiz Abdi İpekçi'nin Genel Yayın Müdürlüğü yaptığı Milliyet gazetesinin saptamaları buydu.

Abdi Ipekçi'nin kalemini bir kurşunla kırmıştır terörist: ama şimdi daha kalın kalemler manşet geçmektedir:

ABDİ İPEKÇİ'NİN ÖLÜMÜ LANETLE KINANIYOR!...

Genel Kurul öncesinde Köy-Koop yıpratılmak isteniyor

Hadi İlbaş: "İran firmasıyla, Nedim Tarhan ve Pazarlama Müdürü birlikte görüştüler"

- "85 kuruşa satılması gereken boş sandıklar 33 kuruşa satılmadı. 33 kuruş, anlaşmanın peşin ödenecek kısmı"

ANKARA(ÖZEL)

Köy-Koop Yönetim Kurulu Başkanı Hadi İlbaş, bir süre önce bazı çevrelerce ileri sürülen Köy-Koop'ta yolsuzluk yapıldığı ve 85 kuruşa satılması gereken boş sandıkların bir İran firmasına 33 kuruşa satıldığı yolundaki iddiaların gerçek olmadığını söyledi.

İlbaş, İran firmasıyla görüşmeye, pazarlama müdürünün o zamanki genel müdür yardımcısı Nedim Tarhan ile birlikte gittiğini, anlaşma şartlarını birlikte planladıklarını açıkladı. Köy-Koop Genel Müdürü, şimdi de aynı kişilerin pazarlama müdürünün üzerine suç yıkmaya çabaladıklarını, amaçlarının Köy-Koop yönetimini yıpratmak, yaklaşan genel kurulu etkilemek olduğunu belirtti.

Hadi Ilbaş asılsız yolsuzluk söylentileri ile ilgili gelişmeleri gazetemize şöyle anlattı:

"Anlaşmanın yapıldığı tarihte Nedim Tarhan, İran'a adı geçen pazarlama müdürü ile birlikte gitti. Şimdi de bütün sorumluluğu pazarlama müdürünün üzerine yıkmaya çalışıyorlar. Çekin karşılıksız çıktığı doğrudur. Fakat biz çekin tahsili için hemen harekete geçtik. İran'a heyet gönderdik. Anlaşmanın yapıldığı adam İran'da değildi. Bunun üzerine İran'da bir avukatla Türkiye Büyükelçiliği aracılığıyla bir anlaşma yaptık. Avukat parayı tahsil edemezse dava açacaktı. Ancak bir hafta kadar önce Büyükelçilikten bir teleks aldık. Aradığımız kişi İran'a gelmiş ve parayı ödemeye hazırmış. Ancak, İran'da transferler genel olarak durdurulduğu için ödeyemiyor. Transferler açılır açılmaz para ödenecek. Diğer meseleye gelince 85 kuruşa satılması gereken boş sandıklar 33 kuruşa satılmış değildir. 33 kuruş sandık başına ödenecek peşin para miktarıdır. Geri kalan kısmı bonoya bağlanmıştır. Sandık başına 52 kuruşun Avrupa bankalarında özel kişilerin hesaplarına yatırıldığı şeklindeki iddiaların ise gerçeklerle yakından uzaktan bir ilgisi yoktur. Amaç yönetimi yıpratmak, Genel Kurul öncesinde Köy-Koop'u zayıf düşürmektir"

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

ABDİ İPEKÇİ

Doğan Yurdakul

Ellerinde hiç bir şey yok "rest" diyorlar.

Hâlâ görmeyecek, görmemekte direnecek misiniz?

Hesaplaşmaya çağırıyorlar. Hodri meydan diyorlar. 1974'ten beri hodri meydan diyorlar. Bir yıldan beri de gittikçe artan bir şiddette hesaplaşmaya çağırıyorlar.

Seçilen son hedefe iyi bakın. Gözlerinizi iyice, sonuna kadar açarak bakın.

Değerli, saygı duyulan bir insan. Fikirlerine katılalım veya katılmayalım, öldürülmesi, bir avuç vatan haini dışında herkeste hayret yaratan, şok yaratan bir insan.

Zaten toplum üzerinde yaratılmak istenen de bu değil mi?

Şok!

Ölümüne üzülmeye bile zaman bırakılmayan bir şok yaratacaklar. Düşünme, üzülme duygusunu yok edip, bütün akılları bir tek yöne yönelteceklerr:

Ne oluyoruz?

Nereye gidiyoruz?

Yarın ne olacak, başımıza ne gelecek?

Dünya çapında ünlü bir gazetecimiz sokak ortasında kurşunlanıp öldürülebildikten sonra, ne yapılmaz ki?

Böyle düşündürtecekler. Sindirecekler. Sonra da istedikleri şahlık rejiminin zeminini yaratmış olacaklar.

Kaç zamandır meydan okuyorlar, kaç zamandır hesap sormaktan kaçıyorsunuz?

12 Mart'ın hesabını sormadınız, sünger çektiniz ne oldu?

1 Mayıs'ı yarattılar. 36 kişiyi kurşunladılar. Onu örtbas ettiniz, unutturmaya çalıştınız, ne oldu?

İki kez üst üste şahsınıza suikast tertiplediler. Onu da sineye çektiniz, "yarabbi şükür" dediniz, ne oldu?

Konyalarda darbe tezgahladılar Kendi adamları Hamido'yu öldürüp Malatyalar yarattılar, toplumda itibar kazanmış değerli insanları hedef seçip kurşunladılar.

Bunları da unuttururum, hepsi geçer diye düşündünüz, ne oldu?

Kahramanmaraş'ta katliam yaptılar.

Siz er meydanından kaçtıkça, kırıp dökmeden yavaş yavaş halledelim dedikçe, meydan okumanın dozunu artırdılar.

Yine örtbas mı edeceksiniz?

Yöntem aynı yöntem, hedef aynı hedef. 16.30'da Ankara'dan uçağa binmiş. 18.30'da İstanbul'da gazetesine gelmiş. 19.30'da gazeteden ayrılıp evine gidiyormuş. 19.45'de Maçka'da 5 kurşun...

Belki kurşunları Tüysüzlerden biri sıktı. Ama kurşunu sıktıran, ne zaman, nereden nereye gideceğini biliyor, uçakları takip ediyor, telefon konuşmalarını dinliyor.

Meydan okuyor, bağıra bağıra hesaplaşmaya çağırıyor.

Neredesiniz?

Neyle uğraşıyorsunuz?

Hariciye Köşkünde mi, yoksa Oran sitesinde mi? Neresiyse, orada başınızı ellerinizin arasına alıp biraz düşünmeye zaman ayıramıyor musunuz?

Sağınızdaki, solunuzdaki dalkavukların, goygoycuların, aklı olmayıp da size akıl satmaya çalışanların biran için uzağında bir tahlil yapmak istemiyor musunuz?

Şöyle bütün dünyayı içine alın büyükçe bir tahlil.

Kamboçya'yı, İran'ı, Seyşel adalarını, Guadeloupe'ı Tayvan'ı, Deng'in ABD gezisini, Çavuşesku'nun Brejnev'i karşılamayışını, Bulgaristan Komünist Partisi içinde Jivkov'a duyulan tepkiyi, Yugoslavya'nın uğradığı tehditleri içine alacak büyüklükte bir tahlil.

Yoksa yine barış teraneleriyle avunmaya, anarşiyi önlüyor diye dergi yasaklayıp, gazeteci, yazar, öğretim üyesi kovalamaya devam etmeyi mi düşünüyorsunuz?

"Ya devlet başa ya kuzgun leşe" hesabında olanlar, 45 milyon "yarınımız ne olacak" sorusunu sordurarak, Şah'ı Türkiye'ye getirmeye çalışıyorlar.

Biz bu hesabın zararla kapanacağından, onların leşlerini kuzgunların yiyeceğinden eminiz.

Gönül ister ki, bu halk başka İPEKÇİLERİNİ kaybetmeden en kısa zamanda, mesela sizin zamanınızda o mutlu sona ulaşsın.

Yunan basını: «İpekçi, Türk-Yunan dostluğunu sağlamak için çalıştı»

VASİL MİHALİDİS ATİNA'DAN bildiriyor

Milliyet gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'nin öldürülmesi Yunanistan'da tepki ile karşılandı. Bütün Yunan gazeteleri haberi birinci sayfadan verirken, Yunanistan televizyonu ve radyosu da İpekçi'nin öldürüldüğünü bildirdiler.

Abdi İpekçi'nin, yalnız Türkiye'de değil uluslararası alanda önemli bir gazeteci olduğunu belirten Yunan basın-yayın organları, Abdi İpekçi'nin özyaşam öyküsüne geniş yer verdiler.

Yunan gazeteleri İpekçi'nin iki ay kadar önce Yunanistan'da bulunduğunu hatırlatarak, Türk-Yunan dostluğunu sağlamak için çaba sarfettiğini yazdı. Gazeteler ve radyo-televizyon yorumcuları, İpekçi'nin Yunanistan'a karşı hiç bir zaman şoven bir politika gütmediğini söylediler. İpekçi'nin genel olarak ılımlı bir siyaset izlediğini yazan Atina basını "İpekçi, Türk-Yunan gerginliğinin giderilmesinde gazetecilerin ön ayak olması için" çalıştığını belirtti.

İpekçi'nin öldürülmesini, Yunanistan'ın önde gelen gazeteleri şu başlıklarla verdiler:

To Vima: Milliyet'in Abdi İpekçi'si öldürüldü.

Katimerini: Milliyet'in Genel Yayın Müdürü öldürüldü.

Proini: Milliyet'in Genel Yayın Müdürü evine giderken arabasının içinde öldürüldü.

Sıkıyönetim Komutanlığı, Atatürk Üniversitesinden üç öğretim görevlisini tutukladı

ERZURUM (THA)

Atatürk Üniversitesi'nde yapılacak olan Rektörlük seçimi için öğretim üyeleri arasında bir anket yapan Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden 3'ünün Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alındıktan sonra tutuklandıkları bildirildi.

THA muhabirinin bildirdiğine göre, "Atatürk Üniversitesinde Nasıl Bir Rektör İsteniyor?" şeklinde bir anket yaparak seçime gitmek istedikleri ileri sürülen Felsefe bölümü öğretim üyeleri, birer zarfın içine koydukları anketi bütün öğretim üye ve yardımcılarına verdiler. Sıkıyönetim Komutanlarına haber vermeden yapılan bu anket üzerine öğretim üyelerinden üçü komutanlıkça gözaltına alındı. Gözaltında bekleyen öğretim üyelerinin daha sonra tutuklandıkları bildirildi.

sanat ★ edebiyat

Bolşoy Balesinin gözüyle "Korkunç İvan"

Nezih Coş

Kültür Bakanlığı, İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkezi, bir süre önce, çeşitli ülkelerin bale filmlerinden oluşan bir toplu gösteri sundu. Programda yer alan filmlerden biri de Sovyet Bolşoy Balesinin oynadığı "Korkunç İvan"dı. Biz burada, Stalin döneminde büyük yönetmen Ayzenştayn'ın yaptığı filmle tanıdığımız "Korkunç İvan"ın, günümüzde Bolşoy Balesi tarafından nasıl yorumlandığı üzerinde durmak istiyoruz.

Ayzenştayn, 2. Dünya Savaşı öncesinde ve bu savaş sırasında yaptığı iki film de ("Aleksandr Nevski" ve "Korkunç İvan") benzer temaları işlemişti. "Aleksandr Nevski" de dış saldırı koşullarında, doğru bir önderliğin çevresinde halkın topyekun direnişinin örgütlenmesi, "Korkunç İvan"da da feodal beylikler halinde parçalanmış durumdaki Rusya'nın birliğe, bütünlüğe kavuşturulması ve tek bir güçlü devlet kurulması temaları ön plandaydı.

Ayzenştayn, 1938'de yaptığı "Aleksandr Nevski"de 1242 yılında Töton Şövalyelerinin saldırısına uğrayan Rusya halkının Prens Nevski önderliğinde direnişini ve zaferini anlattı. 3. bölüm halinde düşündüğü "Korkunç İvan"ın senaryosunu 1941 baharında tamamlamış, ilk iki bölümünün çekimini 1944 ve 1945'de bitirmiş, üçüncü bölümünü çekemeden ölmüştü. "Korkunç İvan" ile 16. yüzyılda, 17 yaşında Rusya'nın ilk çarı olan ve 47 yıl gibi çok uzun bir süre Rusya'yı yöneten İvan IV'ün kişiliğinden yola çıkmış, dağınık prensliklerden oluşan Rusya'da İvan'ı güçlü tek bir devlet kurma yolundaki başarısıyla ele almış, onu özellikle bu yönüyle işlemişti. Ayzenştayn'ın filminde İvan ve güçlü devletin ordusu niteliğindeki opriçnikler ilericiliğin, İvan'ın çabalarına karşı çıkan soylu beyler (Boyarlar) da gericiliğin temsilcisidirler.

Bolşoy, Balesinden izlediğimiz "Korkunç İvan"da ise ilk bakışta dikkati çeken yön, öykünün son derece basitleştirilmiş ve özünden saptırılmış olması. Bolşoy Balesinin bizlere sunduğu "Korkunç İvan"ın içeriği, genç Çar İvan ile tahtta gözü olan bir grup mevki düşkünü muhalifi arasındaki mücadeleden ve saray içi entrikalarından ibaret kalıyor. Kahramanlar, toplumsal temellerinden ve taşıdıkları tarihsel işlevden soyutlanıyor; yapıt "iyiler" ile "kötüler" arasındaki bir çatışmanın bale biçiminde dile getirilmesini aşamıyor. İyiler niye iyi, kötüler niye kötü, belli değil. Tarihsel koşullar hiç ortaya konmuyor. Bolşoy, İvan'ın tarihsel rolünü, prenslikleri birleştiren, soylu Boyarların varlıklarına son veren, güçlü, tek bir Rus devletinin temellerini atan kişiliğini bütünüyle bir yana bırakıyor. Buna karşılık yapıt, İvan'ın karısıyla olan duygusal ilişkileri, bir prensin Anastasia'ya olan aşkı, Anastasia'nın zehirlenmesi ve İvan'ın intikam alışı gibi olaylarla gelişip bitiyor.

Bolşoy Balesinin sergilediği yapıtı, bale müziği ve koreografi açısından değerlendirmeyi uzmanlarına bırakıyoruz. Ancak bizce "Korkunç İvan" basitleştirilmiş öyküsüne göre oldukça çarpıcı, etkili bir müziğe sahip. Bu müzik özellikle toplu dans sahnelerinin görsel etkisini güçlendiriyor. Sinemanın sağladığı olanaklar (yakın çekim, ayrıntı çekimi, vb.) ise filmin bu sahnelerindeki etkiyi daha da artırıyor. Bir bale gösterisi seyreden kişinin farkedemeyeceği ayrıntılara sinemanın olanakları ile çarpıcı bir biçim kazandırılıyor. Ama özünden saptırılmış bir "Korkunç İvan" balesinin sinemada biçim olarak seyirciyi daha da etkileyen bir sergilemeye kavuşması, herhalde sevindirici bir durum değil.

"Korkunç İvan" balesinin filminden bir görüntü

Uluslararası Berlin Film Şenliği Seçici Kurulu açıklandı

20 Şubat - 3 Mart tarihleri arasında Batı Berlin'de yapılacak 29. Uluslararası Berlin Film Şenliği Seçici Kurulunun 5 kişiden oluşacağı açıklandı.

Bu yıl 4 kadın sanatçının yer aldığı Seçici Kurul şu isimlerden meydana geliyor:

Ülkemizde "Gece Bekçisi" (1973) filmiyle tanınan İtalyan kadın yönetmeni LİLİANA CAVANI; Sinematek izleyicilerinin "Başka Bir Şey" (1963), "Küçük İnciler" (1965) ve "Elma Oyunu" (1977) gibi filmleriyle tanıdıkları Çekoslovak kadın yönetmeni VERA CHYTİLOVA; "Bir Aşk Yetmez", "Arabulucu" gibi filmleriyle ünlü İngiliz aktristi JULİE CHRISTIE; Fassbinder, Schroeter ve Sieberberg'in filmleriyle tanınan Batı Alman aktristi INGRID CAVEN ve ülkemizde "Sevmek" (1964) adlı filmiyle bilinen İsveçli yönetmen JORN DONNER.

Sinema-TV Enstitüsünde, Şubat ayı filmleri başladı

İstanbul, Balmumcu'daki Sinema-TV Enstitüsünde Şubat ayı programı bugün yapılacak gösterilerle başlıyor.

Bugün 16.00'da İngiliz yönetmen Lionl Jeffries'ın "Demiryolu Çocukları" (The Railway Children) adlı filmi, 19.00'da da Sydney Pollack'ın "Kale Savunması" (Castle Keep) adlı yapıtı sunulacak. Türkçe alt yazılı olan bu filmler pazartesi günü de saatleri değişerek ikinci kez gösterilecek.

Yapı-Endüstri Merkezindeki beşli serginin ressamlarından ERGİN İNAN'la söyleşi

ESAT TEKAND

— Özgeçmişini kısaca anlatır mısın?

- 1943'de Malatya'da doğdum. Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulunu bitirdim. Aynı okula asistan oldum. 1969'da Salzburg Yaz Akademisine devam ettim. 1971-73 arasında Münih Güzel Sanatlar Akademisine gittim. Burada öğrendiğim Flandr ressamlarının yağlı boya tekniğini hâlâ kullanıyorum.

1968'de, 1975'de, 1978'de birer kişisel sergi açtım. 3 aydan beri de Almanya da, Berlin'deydim. Davetli olarak gittim. Çeşitli akademileri dolaştım. Sanatçılarla görüştüm. Çalışmalarını izledim. Sanatçıya çok önem veriyorlar.

Ergin İnan

— Calışmalarında neyi vermeye çalışıyorsun? İşlerin nasıl ortaya çıkıyor?

- İç dünyamı aktarıyorum. Daha çok duygularımın akışında seyrediyorum. Dış dünyadan etkilenmediğimi söylemiyorum. Bu mümkün değil zaten. Tersine bunca düşünce karmaşası, dış etkiler olmasa nasıl oluşur. Mümkün değil. Yani, mantığım ağır basmıyor. Bir başkası için böyle olabilir ama bende duygular ön planda. Daha çok kendiliğinden çıkıyor. Yaratıyorsam bunları önceden enine boyuna planlamıyorum.

— Anlaşılmamak diye bir sorunun var mı?

- Hayır! Anlaşılmamak diye bir kuşkum yok. Olsa idi çalışamazdım. Koşullandırmanın karşısındayım. Üretkenliğime set çekiyor. Ben sadece bir şeyler söylemek istiyorum. Şöyle veya böyle. Doğru veya eğri. Ne ise, doğal bir tepki işte..

— Biraz da sergideki işlerini anlatsan?

- Sergideki işlerim minik böceklerin, karmaşık bir insanın kafasındaki sözlerin, ona buna yazdığım mektuplarda birbirinin üzerine bindirdiğim bir sürü düşüncenin, şartlanmadan aklıma geleni aksettirdiğim düzenlemelerin bir kısmı. Gene de resmedileni yazmak zor. Düşünceyi yazmak zor.

— Bir uslup birliği tutturabildin mi işlerinde? Bugüne kadar nasıl bir gelişme kaydettin?

- Mezuniyetimden beri çalışmalarımda bir üslup tutturdum denebilir. Gelişmeler oldu tabii. Gravür vs. tekniklerini geliştirdim. İç dünya tekniği zorluyor. Kolay olmuyor. Adım adım. Bir olgunlaşma süreci bu.

— Sanatçıların sorunlarının çözümü için neler önerirsin?

- Sanatçıya devletçe maddi teşvik artırılabilir. Burs, ödül, vb. Dış memleketlerde görgünün artması için çok temas gerekli. Gene dışarda sergi açabilme olanakları sağlanmalı. Dünyaya sesimizi duyurabilmeliyiz.

Altman "DÜĞÜN" filminde ABD burjuvazisini hicvediyor

Hadi Uluengin (Brüksel)

Ülkemizde şimdiye dek filmlerini görme olanağını bulamadığımız Robert Altman, son yıllarda Amerikan sinemasının yetiştirdiği, kuşkusuz en önemli yönetmenlerden biri.

Yapıtlarında, Amerikan toplumunun çeşitli sınıf ve kurumlarını kendine özgü bir sinema diliyle ortaya koyan yönetmen, içinde yaşadığı toplumun mitlerini bazan gülünç, bazan da acıklı bir anlatımla alaya alıyor.

Robert Altman, ilk önemli filmi MASH'de, Vietnam Savaşı döneminin Amerikan ordusunu usta bir akıcılıkla hicvederken, daha sonra yaptığı "Nashville", "Üç Kadın", "Bufalo Bill ve Kızılderililer" adlı filmlerinde de yeni dünya toplumundan kesitleri, yukarıda değindiğimiz anlatımla seyirciye sunuyordu.

Geride bıraktığımız yılın en iyi Amerikan filmleri arasında saydığımız "Düğün" (A. Wedding), Orta-Batı Amerika'da yaşayan zengin bir taşralı ailenin oğlu için düzenlenen düğün törenini konu alıyor.

Altman için "Düğün", "liberal" Amerikan toplumunun zar zor yaşatmaya çalıştığı son dokunulmaz kurumlardan biridir.

Bunamış, fakat piskopos olmasından dolayı saygınlığı süregelen papazın kıydığı, peri masallarındakine benzeyen nikah töreni; görkemli malikaneye doluşarak dış görünümlerini sürekli olarak aynı karşısında gözden geçiren burjuvalar; her şeyin kurala uygun ve mekanik bir düzende geçmesi için, evin hizmetçilerini bile davetli diye tanıtmaktan çekinmeyen şölen düzenleyicisi kız; gelen armağanların çalınmasını önlemek için tutulmuş özel koruma görevlileri, kısacası zengin taşralı törelerine uygun bir düğün için hiç bir şey eksik değildir.

Oysa bütün bunlar "Düğün"ün dış görünümüdür. Daha doğrusu, bir aile fotoğrafıyla saptanmış şölenin, kağıt üzerindeki pozitif baskısıdır.

Düğün ilerledikçe, Altman bize fotoğrafların negatif kopyasını sunmaya başlar.

Yukarı katta son nefesini veren, fakat düğünün tadı kaçmasın diye davetlilere açıklanmayan evin büyükannesinin ölümü; para ve taşra asaleti uğruna gerçekleştirilmiş akılcıl bir evlilik; tüm düğün boyunca duyarlanan cinsel gerilim; evlilik dışı ya da eşcinsel ilişkiler; gizli tüttürülen esrar sigarası ve morfin alışkanı görümce; durmadan yenilenen viski bardakları; miras kavgasının kaygısı; evin genç kızıyla Zenci hizmetkar arasındaki, "Middle-West" geleneklerince yasaklanmış aşk. İşte fotoğrafın negatif aslında bütün bunlar var.

Altman, aynı zamanda seyirciyle, ticari kalıplar içinde yaptığı filmin geleneksel seyircisiyle, bir hesaplaşma içinde gözüküyor.

Balayına çıkan yeni evlilerin bir trafik kazası sonucu öldükleri haberi ulaşırken, biraz sonra, yaşadıkları ve ölenlerin ise düğün çağrılısı aile yakınları oldukları anlaşılır.

Seyircinin tavrı, derin bir oh çekerek törene devam eden ve ölen yakınlarını unutan davetlilerden daha mı değişiktir? Filmin Amerika'da gösterilmesinden sonra gerçekleştirilen bir anket, durumun seyirciler açısından da, değişik olmadığını ortaya koyuyor.

Yönetmenin hesaplaşması yalnız seyirciyle değil, aynı zamanda "Amerikalı"yla da.

Trafik kazasında ölenleri, yalnız damadın İtalyan asıllı babası düşünecek ve yıllarca bu soylu taşra ailesinde eriyebilmek için verdiği bütün tavizleri bir çırpıda geri iterek, anayurttan gelen kardeşiyle birlikte "özgürlüğü" seçecektir.

"Düğün"ün sinema anlatımı açısından dikkati çeken bir yanı da, oyunculardan hiç birinin "baş artist" olarak ön plana itilmemesi. Filmdeki bütün kişilikler eşit düzeyde önem taşıyor ve seyircinin dikkati bilinçli olarak, herhangi bir oyuncunun üstünde değil, sürecin bütünü içinde yoğunlaştırılıyor.

"Düğün", Amerika gibi ileri derecede sanayileşmiş bir toplumda, bireylerin yabancılaşmasını ortaya koyması açısından ilginç bir yapıt. Fakat Altman, burjuvazinin iki yüzlü yapmacıklığını, yerleşmiş töresel sınıf kurumlarının perde arkası gerçeklerini; çöken sınıfın gizlemeye çalıştığı iğrençliğini; burjuva evlilik anlayışını ortaya koyarken, kötümser bir film yapmaktan da kurtulamıyor. Robert Altman'ın "Düğün"ü, Amerikan hakim sınıflarının iç yüzünü açıklarken, bu durum karşısında küçük burjuvazinin umutsuzluk ve kötümserliğini yansıtıyor.

Bütün bunlara rağmen, "Düğün" Amerikan sinemasının son yıllarda verdiği önemli filmlerden biri.

Altman'ın "Düğün" (A Wedding) filminden bir sahne.

7den 70e spor... 7den 70e spor...

AVRUPA ŞAMPİYON KULÜPLER BAYANLAR VOLEYBOL FİNALLERİ YAKLAŞIYOR

- İzmir' de yapılacak finallere katılması gereken takımlar, 8 Şubat günü Türkiye' ye gelecekler
- Final karşılaşmaları 9-11 Şubat tarihleri arasında yapılacak

İZMİR(AA)

İzmir'de 9-11 Şubat tarihleri arasında yapılacak Avrupa Şampiyon Kulüpler Bayanlar Voleybol Turnuvası finallerini oynayacak bayan sporcu kafileleri 8 Şubat günü İzmir'e gelecekler.

Düzenleme kurulundan verilen bilgiye göre şampiyonada final oynama hakkını kazanan Macar Nimse Budepeşt, D. Alman Dinamo Berlin, Çekoslovak U. K Bratislava ve Bulgar CSKA Sofya takımlarının turnuva fikstürü Perşembe günü İzmir'de yapılacak Teknik Kurul toplantısında belirlenecek.

GİRİŞ BİLETLERİ 40 LİRA

Şampiyonanın tüm organizasyon giderlerini üstlenen İzmir Bölgesi Düzenleme Kurulu, Atatürk Spor Salonunda Cuma günü başlayacak final maçları bilet giriş ücretlerini tek tarife üzerinden 40 lira olarak saptandı. Organizasyon için 250 bin lira masraf yapılacağını bildiren yetkililer, bu turnuvada amaçlarının kârdan çok, sporseverlere unutamayacakları parlak bir final şovu izletmek olduklarını söylediler.

Bu arada, şampiyona nedeniyle, yetersiz olan Atatürk Spor Salonunda ışık düzeni tamamen değiştirildi.

BASIN TOPLANTISI

Öte yandan 7 Şubat Çarşamba günü, şampiyona ile ilgili olmak üzere Voleybol Federasyonu Başkanı Özcan Mutlugil İzmir Gazeteciler Cemiyetinde saat 10.30'da finallerin teknik yönüyle ilgili bir basın toplantısı yapacaklar.

Basketbolda, tehlikeli bölgede bulunan Galatasaray Tofaş-SAS ile karşılaşıyor

Deplasmanlı Basketbol liginde bugün 4 karşılaşma yapılacak.

Karşılaşmaların programı şöyle:

İstanbul Spor Sergi Sarayı
13.30 Taçspor-Eczacıbaşı
15.00 Galatasaray-Tofaş-SAS
Ankara Atatürk Spor Salonu
14.30 DSİ Spor-Efes Pilsen
16.00 Şekerspor-Karşıyaka

O. Renault takımı. .

Voleybolda, lider Muhafızgücü O.Renault ile karşılaşıyor

Deplasmanlı Voleybol liginde bugün 5 karşılaşma var. Karşılaşmaların programı şöyle:

İstanbul Anadolu Spor Salonu:
13.00 Eczacıbaşı-SSK
14.00 Maltepe-İETT
Ankara Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu:
13.00 Muhafızgücü-Oyak Renault
İzmir Atatürk Spor Salonu:
13.00 Karşıyaka-Altınyurt
14.00 Denizgücü-B.Borankay

MASA TENİSİ MİLLİ TAKIMIMIZ, 2. LİGDEKİ SON MAÇINI İSKOÇYA İLE YAPACAK

ANKARA (AA)

Avrupa Masa Tenisi Birinci ligine çıkmayı garantileyen Masa Tenisi Milli Takımı İkinci ligdeki son maçını oynamak üzere 5 Şubat Pazartesi günü uçakla İskoçyaya gidecek.

Federasyon Başkanı Danyal Çiper'in başkanlığında Pazartesi günü ülkemizden ayrılacak olan masa Tenisi Milli Takımımızın kadrosunda Vasil Aleksandris, Oktay Çimen, Kadriye Poyrazoğlu ve Seda Müstecaplıoğlu bulunuyor.

7 Şubat'ta İskoçya ile karşılaşacak olan Masa Tenisi Milli Takımımız daha sonra Galler'in Cardiff kentinde düzenlenecek olan Gal açık turnuvasına katılacak. Gal açık turnuvası 9-11 Şubat tarihlerinde yapılacak.

30 futbolcunun transferi donduruldu

KARARA 1980 OLİMPİYATLARI GRUP ELEME MAÇLARI VE AVRUPA GENÇLER ŞAMPİYONASI NEDEN GÖSTERİLİYOR

ANKARA

Futbol Federasyonu 1980 Olimpiyatları grup eleme maçları ile Avrupa Gençler Şampiyonası nedeniyle Amatör ve Genç Milli Takım kadrosundaki 30 futbolcunun transferini iki yıl süreyle dondurdu. Futbol Federasyonunca adları açıklanan futbolcular iki yıl süreyle bölge içi ve bölge dışı aktarma yapamayacakları gibi, herhangi bir kulüple de profesyonel sözlemşe imzalayamayacaklar. Adı geçen futbolcular Futbol Federasyonu profesyonel yönetmeliğinin ek maddesince; ancak Federasyon izniyle aktarma veya profesyonel sözleşme imzalayabileceklerdir.

Transferleri ve profesyonellikleri iki yıl süreyle dondurulan futbolcular şunlardır:

Seyfettin Özbey (İETT), Arif Pecenek (Güneşspor), Aslan Meriç (Bursa spor), A. Haydar Erdoğan (Sarıyer), Mehmet Şahin (Gaziantepspor), Süleyman Oktay (Beşiktaş), Burhan Söğütlü (Eskişehirspor), Mustafa Ulucan (Adanaspor), Erol Köser (Düzcespor), Muzaffer Badalıoğlu (Zonguldakspor), İsa Gabralı (Lüleburgazspor), Rıdvan Çeçen (Kayserispor), N.Nurcan Görmüş (Anadolu Hisarı), İsmet Saral (Muhafızgücü), Melih Üstündağ (Göztepe), Aykut Yiğit (Sakaryaspor), Mustafa Uzun (Sakarya Karadenizspor), Müjdat Kızıllan (Gençlerbirliği), Oğuz Aydoğdu (Sarıyer), Ümit Türkoğlu (Meysu Yenişehir), Çetin Öten (Lüleburgazspor), Nevzat Suvak (Ankara Demirspor), Kamil Özay (Anadolu Hisarı), Hayrettin Yıldız (Karagücü), Kadir Akbulut (Denizlispor), Alper Tımur (Altay), Ziya E. Doğan (Beşiktaş), Mahmut Kılıç (Orduspor), Metin Yıldız (Galatasaray), Mustafa Ceylan (Tarsus İd. Yurdu).

URFA DOĞAN YILDIZ 75 TAKIMI: «LİGİN EN CENTİLMEN TAKIMI OLACAĞIZ»

URFA(ÖZEL)

Urfa Amatör Futbol liginin B Grubunda dostça bir mücadele yürüten Doğan Yıldız 75 futbolcuları ilerde başarılı sonuçlar elde etmek istiyor.

Bu sezon şampiyon olamayacaklarını belirten antrenörleri Turan Erdem "şampiyon olamıyoruz ama, amatör ligin en centilmen takımı olacağız. İlerki yıllarda hem şampiyonluğa oynayacak ve hem de geleceğin Urfasporunu oluşturacağız. Zaten şimdiden iki futbolcumuz Urfasporlularla çalışmakta. Çalışmalarımızı sürdüreceğiz" dedi.

önce dostluk

Gül Yenici

İlk kez akıllıca bir karar...

Merkez Danışma Kurulunun yabancı oyuncu transferini yasaklama kararından sonra, bu konudaki tartışmalar daha da yoğunlaşmaya başladı.

Yabancı oyuncu transferini yasaklama kararına karşı çıkanlar, konuyla ilgili olarak şu fikirleri ileri sürüyorlar.

1— Yabancı oyuncular tribünlere Seyirci çekiyor, onlar giderse tribünler boşalacak.

2— Yabancı oyuncular sayesinde sporumuz canlanıyor ve dış müsabakalarda başarı kazanıyoruz.

3— Devletin yanlış spor politikası sonucu yabancı oyuncular Türkiye'ye bir gereksinim olarak gelmiştir. Bu nedenle yabancı oyuncuları kestirip atmamak gerekir. Onların sporumuza oldukça yararı vardır.

İlk iki nokta ile ilgili fikirlerimizi köşemizde açıklamaya çalışmıştık. Konuyu daha iyi açacağı için üçüncü noktayı tartışmak istiyoruz. Çünkü bu noktanın tartışılması, yabancı oyuncu transferini yasaklama kararının ne denli doğru olduğunu ortaya koyacak.

Yabancı oyuncular neden sporumuza bir anda istila etti? Neden yıllardan beri genç ve yeni oyuncular yetişmiyor? Kulüpler neden yabancı oyuncularcıkurtarıcı gözüyle bakıyorlar?

Bu soruları cevaplamak için sporumuzun tarihinin bir bölümünü kısaca tekrar gözden geçirmemiz gerekiyor.

Profesyonelliğin bu denli yaygınlaşmadığı dönemlerde, çeşitli branşlarda istikrarlı gelişmeler kaydediliyor, ülkenin değişik bölgelerinde canlı spor karşılaşmaları yapılıyor ve takımlar kendi doğal kaynaklarına yönelik çalışma içinde bulunuyorlardı.

Futbolda profesyonelliğin alabildiğine gelişmesi, kulüplerin ve çeşitli çevrelerin spordan kâr etme amacıyla yararlanmasıyla birlikte, eskiden cılız olan yıldız sporcu yetiştirme anlayışı sistemleşmeye başladı. Artık kulüpler birbirlerini mat etmek, en fazla seyirciyi çekmek ve en fazla kârı elde etmek için çeşitli yollar denemeye başladılar. Rekabet ve kazanma hırsı o kadar ayyuka çıktı ki, transfer aylarında dolaplar dönmeye, adam kaçırılmaya başlandı. Tabii bir de işin içinde kitlelerin uyutulması ve pasifize edilmesi de vardı. Devletin spor politikası da bu durumun yaratılması ve gelişmesi için elverişli ortamı sağladı.

Basketbolda da böyle bir gelişme oldu. Önce kendi içinde istikrarlı bir gelişme, arkasından bazı kurumların reklam giderlerini karşılamak için basketbola el atması ve sonuç olarak iki üç kulübün çevresinde yıldız sporcular.

Basketbolda kurumların kurduğu takımlar rekabeti öyle üst seviyeye yükselttiler ki, ülke içindeki yıldız sporcular ile yetinmediler, yabancı oyuncu transfer etme işine giriştiler.

Futbolda da, basketbolda da kulüpler en kısa süre içinde birbirlerine üstünlük kurmak ve şampiyon olmak için, sadece yetişmiş oyuncu ve yabancı oyuncu transferi gibi kısır bir döngü içinde rekabet etmesi. Bu da sonuç olarak genç sporcular yetişmemesini, sporun geniş kitleye yayılmasının önünde dikilen engellerden birini oluşturdu.

Bu durumun esas sorumlusu kuşkusuz devlettir. Çünkü var olan yasalar ve uygulamalarla bizzat kendi elleriyle devlet bu ortamı yarattı.

Bugün önemli olan şey, bütün bunlara zemin hazırlayan ortamı ortadan kaldırmaya çalışmaktır. Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü ve Merkez Danışma Kurulu, bu anlamda cesaretli bir tutum aldı. Karar, birçoklarının dediği gibi birkaç yıldız sporcuyu mültimilyoner etmeye değil, kulüpleri doğal kaynaklara yöneltmeye hizmet edecek.

"Burayı da K.Maraş'a çevireceğiz" diye bağıran

MHP'liler Gümüşhacıköy'de bir mahalleye saldırdılar

HABER MERKEZİ

MHP'li saldırganlar Amasya'nın Taşova ilçesinde giriştikleri saldırının ardından, Gümüşhacıköy ilçesinde de Alevi yurttaşların oturduğu Adatepe Mahallesine saldırdılar. Saldırılar sırasında biri ağır iki yurttaş yaralandı.

Önceki gün, saat 14.30 sıralarında bir grup MHP'li "Alevileri öldüreceğiz, kökünü kurutacağız, Gümüşhacıköy'ü Maraş'a çevireceğiz" diye bağırarak, Adatepe Mahallesine saldırdılar. Saldırı sırasında Abidin Kıraşar adlı bir yurttaş ağır yaralandı. Genç, ihtiyar birleşerek saldırganları geri püskürten Mahalle halkı, daha sonra topluca Adliye'ye giderek savcılık ve kaymakamlıktan can güvenliklerinin sağlanmasını, MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını istediler. MHP'li ve ÜGD'li komandolar Köprübaşı Semtinde de Mustafa Karadeniz adlı yurttaşı üç yerinden bıçakla yaraladılar. Görgü tanıkları yurttaşı yaralayan şahsın Nihat Can olduğunu belirttiler.

Bu arada, yaralama olayının geçtiği yerde bulunan Tuzcu Deli Kerim namıyla tanınan bir kişinin dükkanındaki üç kişinin polisler tarafından taksiye bindirilerek götürüldüğü öğrenildi. Olay savcılığa bildirildi. Olaylar karşısında Gümüşhacıköy Emniyet görevlilerinin saldırganları, yakalamak yerine, jandarma birliklerini TÖB-DER binasının önüne yığdıkları bildirildi. Mahalle halkı saldırganların başında aynı mahallede oturan Bayram Doyar, Kazım Keçeciler ve Zeki adlı şahısların bulunduğunu bildirdiler.

İSTANBUL'DA

Kartaltepe Fazlıçeşme'de sokakta bulunan CHP lokali üç kişinin saldırısına uğrayarak, camları kırıldı.

● Sefaköy'de önceki akşam Süleyman Öztürk adındaki bir işçi, silahlı beş saldırgan tarafından başına tabanca kabzasıyla vurularak ağır yaralandı. Ağır yaralı işçi, hastanede tedavi altına alındı.

● Sarayburnu sahilinde dün bir erkek cesedi bulundu. 60 yaşlarındaki bir şahsa ait olan ceset konusunda soruşturma sürdürülüyor. Olayın, sarhoşluk nedeniyle denize düşüp boğulma olabileceği üzerinde duruluyor.

● İstanbul'da önceki gün meydana gelen üç ayrı olayda, ikisi bakkal, biri şoför üç kişi soyuldu

ANKARA'DA

Devlet Demiryollarının 12. yolunda yanan bir vagon içerisinde bir cesed bulundu. DDY yetkilileri, vagonun kasıtlı olarak yakıldığının sanıldığını belirttiler. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

"Basın katillerin yakalanması...

(Baştarafı 1. Sayfada)

şünce özgürlüğüne karşı girişilmiş bir cinayet olduğu belirtilen ortak açıklamada özetle şöyle deniyor:

"Türk basınının temsilcileri olarak, bu iğrenç cinayeti nefretle karşılarken bu gibi saldırılarla Türk basını yıldırılamayacak aksine daha bilinçle ve direnççle görevini sürdürecektir.

"Süregelen bu tür cinayetlerin dördüncü kuvvet olan basına kadar gelmiş olması çoğulcu demokrasinin işlemediğini, sıkıyönetime rağmen anarşi ve terörizmin sürdüğünü göstermek isteyen kapalı rejim özlemcilerinin planlı bir uygulamasıdır."

Daha sonra cinayet odaklarının yok edilmesi için farklı görüşlerdeki bütün kuruluş ve siyasi partilerin işbirliğine çağrıldığı bildiride, devleti temsil edenlerin terörizme karşı ilk adımı atması ve düşünceyi suç sayan hükümleri kaldırması gerektiği belirtiliyor. Bildiri şöyle devam ediyor:

"Türk basını bu olayın aydınlanmasında katillerin ve arkalarındaki odakların ortaya çıkarılmasına seferber olacaktır. Buna basının ayrılmaz bir parçası olan kamuoyunun da yardımcı olacağı kanısındayız."

Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

nıyorum ki, bu türlü sindirme girişimleri karşısında hepimizin azmi, başta gazeteci arkadaşlarım basın mensupları olmak üzere herkesin azmi bilenecektir. Ve demokrasiyi, devleti koruma ve ülkemize barış getirme yolundaki çabalarını daha etkin biçimde sürdüreceklerdir.

EŞGÜDÜM BİLDİRİSİ

Genişletilmiş Eşgüdüm toplantısından sonra yayınlanan bildiride, daha etkin tedbirler alınması üzerinde duruldu.

Bildiride şu görüşe de yer verildi:

"Değerlendirmeler sonucunda, son günlerde bazı eylem türlerinde bundan önceki 15 günlük döneme oranla bir azalma görülmekle beraber, silahlı soygun olaylarının artış gösterdiği, bunların anarşist örgütlerin maddi ihtiyaçlarının karşılamaya dönük olduğu ve daha etkin tedbirlerin alınması gerektiği saptanmıştır."

İzlenimler...

(Baştarafı 1. Sayfada)

kolunda bulunan polisler "Abdi Bey her şeyden önce bizim komşumuzdu" diye söze başlıyorlar. Komiser olayın son derece dikkatli hazırlanmış bir tertip olduğunu belirtiyor.

Olayın geçtiği yere bakan apartmanların kapıcıları yoldan geçenler tarafından soru yağmuruna tutuluyor. Anlatılanlara göre olay o kadar hızlı gelişmiş ki kimse fazla bir şey görememiş. Ama hepsi olayı görmüş gibi heyecanla anlatıyor duyduklarını. İpekçi'nin vurulmasından sonra otomobilinin çarparak durduğu köşede bir taksi durağı bulunuyor. O sırada durakta bulunan bir şoför olayın en yakın görgü tanığı. İpekçi'yi hastaneye götüren kişi de bu şoför. Duraktaki şoförler "hepimiz burada olsaydık, bağırır çağırır peşine düşer yakalardık" diyorlar.

Olay yerinin tam karşısındaki otobüs durağında bekleyen yurttaşlar donuk gözlerle bakıyorlar. Yanlarına yaklaşıyoruz. "Ne zaman bitecek? Ne zaman hesap sorulacak?" diye bize soruyorlar. Bir başka köşede toplanan taksi şoförleri kendi aralarında yüksek sesle tartışıyorlar. "Kimsenin bir tedbir aldığı yok", "canımızı korumak için silah mı taşıyalım?" vs...

Abdi İpekçi'nin evinin sokağında ise bir sessizlik hakim. Evin kapısında giren çıkanın sayısı belli değil. Acele adımlarla kapıdan içeri girenler, yaşlı gözlerle ağır ağır uzaklaşıyorlar.

Bir bakkal dükkanının önünde tartışan üç kişiden biri "bu işleri hep çoluk çocuk yapıyor diye gösteriyorlar. Ama kimse bu çoluk çocuğun arkasında kim var bunu araştırmıyor" diye anlatıyor.

Karakolda ise AP yanlısı bir gazetenin muhabiri olduğunu söyleyen oturaklı bir zat Başkomisere akıl veriyor:

"Azizim! Bu memlekete demokrasi fazla geliyor...

TELEVİZYON

16.15 ÜNIVERSİTELERARASI SEÇME

17.00 HABERLER

17.03 TATLI BELA(Yolculuk Var)

17.30 PLİPPER (Konuşan Yunus)

18.00 AVRUPA ARTİSTİK PATİNAJ ŞAMPİYONASI Zagrep'te yapılan şampiyonadan görüntüler banttan verilecek.

19.30 ZAMAN TÜNELİ (Robin Hood)

20.30 HABERLER

21.15 BEŞ DAKİKA (Haysiyetli Bir İş) Programda açıktan para kazananlar konu ediliyor. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Ayhan Karapars. Oynayanlar: İhsan Sanıvar, Şener Kökkaya.

21.20 KİRALIK KONAK

Dizinin bugün yayınlanacak 5. ve son bölümünde Hakkı'nın Seniha'ya aşkı doruğuna varır. Ondan kurtulmak için askere Çanakkale'ye gider ve orada ölür. Avrupa'dan dönmüş olan Seniha artık yalnızca babasının çizdiği yoldan gidecektir. Eski konakta Naim Efendi'nin tek başına ölümü ise bir devrin sonunu noktalamaktadır. Yapım: Ünal Küpeli. Yönetim: Hüseyin Karakaş. Oynayanlar: Ahmet Evintan, Derya Baykal, Halit Güngör, Alev Sezer, Bilge Şen, Baykal Saran, Meliha Ars, Sema Çeyrekbaşı, Seval Yurdakul, Gülseren Morgan, İlhan Ersoy.

22.00 İLDEN İLE VAN'DA

Programa katılan sanatçılar şunlar: Taner Şener, Safiye Filiz, Hüsamettin Subaşı, Nizamettin Ariç, Serap Aksoy, Ali Rıza Binboğa. Hazırlayanlar: Erşan Başbuğ, Adem Gürses.

23.05 BARETTA (Yolculuk)

23.55 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
10.01 Arkası Yarın
10.30 Hafta Sonu (1)
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
16.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
17.02 Dilek Kutusu
19.00 HABERLER
20.15 Konuşa Konuşa
21.02 Türk Hafif Müziği
21.30 Dinleyici İstekleri
23.00 HABERLER
23.10 Cumartesinden Pazara
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış
09.00 Türküler Geçidi
10.30 Şarkılar
11.30 Türküler
11.45 Küçük Konser
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
14.20 Şarkılar
15.00 Dilden Dile
16.20 Arkası Yarın
17.00 Şarkılar
17.30 Yurttan Sesler
18.00 Okulda Müzik
19.30 Hafif Müzik
20.30 Haftanın Ülkesi
22.30 Hafif Müzik
23.00 Caz Sevenler İçin
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
08.00 Sabah Konseri
09.00 Merhaba
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.45 Müzik Bahçesinden
15.00 Günün Konseri
16.00 Anıların Müziği
18.00 Gençler İçin
19.00 Plak Dolabından
20.00 Dünden bugüne
22.00 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cumartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Katilin eşgali...

(Baştarafı 1. Sayfada)

renkli dik sayılabilecek, sağ tarafa kıvrım yapmış, fazla uzun olmayan saçları var. Dar sayılabilecek sağ genişlikte düz bir alın. Düz normal kalınlıkta siyah kaşlar. Kaşlara bitişik denebilecek kadar yakın göz çukurları. Göz çukurları burna çok yakın. Göz bebekleri suratına göre küçük. Gözlerine sert bir anlam veriyor.

Katilin en belirgin özelliği burun yapısı. Düz kalkık olmayan uzun bir burnu var Dudaklar kalın değil.

İpekçi'nin katili...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Herhalde artık sözle yapabilecek bir şeyi kalmamıştır. Ne kadar doğru konuşursa konuşsun, ne kadar yerinde tahlillerde bulunursa bulunsun, ne kadar moral vermeye çalışırsa çalışsın, bundan sonra o yoldan etkili olamayacaktır.

....

Şimdi işin başında yapılması gereken yapılmalı, terörizmin üzerine devletin tüm olanakları ile, demokratik hak ve özgürlüklerin özüne dokunulmadan fakat tam bir seferberlik havası ile gidilmelidir.

(GEREKLİ SEFERBERLİK HAVASI VE SIKIYÖNETİM, 26.11.1978)

Apdi İpekçi'yi katleden cani kimdir? Bu yazıları yazan kalemden kim rahatsızlık duyuyorsa... Kim Yunanistan'la Türkiye'nin dost olmasını istemiyor, iki ülkenin birbirine düşmesinden medet umuyorsa, kim Türkiye'de anarşinin son bulmasını istemiyor ve halkın demokratik haklarının tümünü elinden almak istiyorsa... Kim Sıkıyönetimin gelmesini sağlayan bu ortamı yaratmış ve sıkıyönetimde de anarşinin süreceğini, ta ki faşist bir dikta kurulana kadar anarşinin süreceğini açıkca söylüyorsa... Katil O'dur

Vietnam...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ri birlikler arasında şiddetli çarpışmaların olduğunu haber verdi. Radyo, Devrimci Halk Ordusunun 5 Vietnam tankını imha ettiğini ve yüz Vietnam askerini de saf dışı bıraktığını açıkladı

YETER... YETER... YETER...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ANKARA'DA YUNANLI GAZETECİLERİN GELİŞİ İÇİN HAZIRLIK YAPIYORDU

Abdi İpekçi öldürüldüğü günün sabahı Ankara'daydı. Yunanlı gazetecilerin Ankara'ya gelişi için yapılan hazırlıkları yürütüyordu. Konuyla ilgili olarak Başbakan Ecevit'le de bir görüşme yapmıştı. Yazar Başkentten döndükten sonra gazetesinden evine giderken sokağının başında kurşun yağmuruna tutuldu ve öldürüldü.

Arabası içinde beş kurşun yarası alan İpekçi hastaneye götürülürken yolda hayatını kaybetti. Kurşunlardan ikisi kalbine, biri sağ göğsüne, diğer ikisi de sağ bilek ve dirseğine isabet etti. Ölümüne kalbinden aldığı iki yara yol açtı.

Görgü tanıkları cinayetin üç kişi tarafından işlendiğini, katillerin daha sonra beyaz bir Anadola binerek kaçtığını söylediler. Bazı tanıklar ise cinayeti işleyenin tek kişi olduğunu ve koşarak MAÇKA Parkına kaçtığını anlattılar.

İstanbul Valisi İhsan Tekin, olayı büyük ve planlı bir cinayet olarak niteledi. Olay üzerine Ankara'ya gidişini erteleyen Vali Tekin İstanbul Emniyet yetkilileriyle daha sonra da sıkıyönetim yetkilileriyle bir toplantı yaptı. Alınan ilk bilgilere göre cinayetle ilgili önemli ipuçları henüz elde edilemedi.

İstanbul Valisi Tekin dün Milliyet gazetesini ziyaret ederek başsağlığı diledi.

Abdi İpekçi'ye açılan ateşi gören bir tanık yakındaki Harbiye karakoluna giderek olayı şöyle anlattı: "Park yeri arıyordum, bulunca durdum. Trafik sıkışıktı. 3 el silah atıldı. Katil kayboldu gitti. Hemen karakola geldim. Katil 30 yaşlarındaydı takım elbise giymişti. Saçı öne döküktü.

Bir başka tanık da cinayeti görünce yukarıya doğru koştuğunu üç kişi olduklarını, kendilerini bekleyen beyaz Anadola binerek kaçtıklarını anlattı.

Evinin önünde çöp boşaltırken cinayete tanık olan bir yurttaş ise saldırganın kendisini bekleyen Anadol'a bindikten sonra, aynı otomobile yakından gelen iki kişinin daha bindiğini söyledi. Olay yerinde dört tane de boş kovan bulundu.

İSTANBUL'DA 102 KİŞİ GÖZALTINDA

Cinayetten sonra İstanbul'da yapılan aramalar sırasında üzerinde kimliği bulunmayan 102 kişi gözaltına alındı. Polisin İstanbul'un çeşitli yörelerinde operasyonları sürüyor. Kente giriş çıkışta da aramalar yapılıyor.

İpekçi'nin saldırıya uğradığı yerin iyi seçilmiş olduğu ve cinayetin profesyonelce planlandığı belirtiliyor. Emlak caddesi ile Karakol Bostan sokağının kesiştiği köşenin aydınlatma açısından kötü olduğu ve aracın her zaman bu köşede hızını kesmek zorunda kaldığı da biliniyor. Ayrıca İpekçi'nin hergün bu yoldan evine gittiği de belirtiliyor.

Cinayetten sonra İpekçi'nin evine telefon eden iki kişinin "belasını buldu" şeklinde konuştukları da haber verildi.

SAVCININ AÇIKLAMASI

Olayı soruşturan Savcı Yardımcısı Sermet Köseoğlu, cinayetin üç ya da dört kişi tarafından gerçekleştirildiği izleniminde olduklarını söyledi. Sıkıyönetim Komutanı Nejdet Uruğ'un da olayı yakından izlediği bildirildi.

CHP İSTANBUL İL ÖRGÜTÜNÜN AÇIKLAMASI

CHP İstanbul İl Başkanı Erol Ünal da, Abdi İpekçi'nin cenaze törenine partisinin il ve ilçe örgütlerinin eksiksiz katılmasını istedi.

Toprak ve Tarım...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bul ederse, çocuğunuzu bir daha göremezsiniz" dediler.

Öte yandan Arıt Uğur'un yakınları, Uğur'un görevi kabul etmeme gerekçesinin, Devlet Bakanı Enver Akova ile anlaşmazlığa düşmesi ve kararnamenin gecikmesi olduğunu söylediler. Uğur'un yakınlarından öğrendiğimize göre, atama yapılmadan önce Bakan Akova ile görüşen Arif Uğur, bu görevi yürütebilmesi için, Müsteşarlık üst kademelerinde önemli değişiklikler yapılmasını söylemiş, Bakan da bunu kabul etmişti. Ancak, kararnamenin Resmi Gazete'de yayınlanmasından sonra Bakan, Uğur'a üst kademelerde herhangi bir değişiklik yapılmaması gerektiğini belirtti. Bakanın görüşlerindeki bu ani değişiklik Uğur'un Müsteşarlık görevini kabul etmeme nedenlerinden biri oldu.

Arif Uğur'un yakınları, görevi kabul etmemesinin öteki nedeninin ise kararnamenin gecikmesi olduğunu söylediler. Atama Nisan başında kararlaştırıldığı halde, kararname Toprak Reformu yasasının yürürlükten kalkmasından bir gün önce Resmi Gazete'de yayınlandı. Arıt Uğur, yasa bulunmaması nedeniyle hiç bir uygulama yapamayacağı için Müsteşarlık görevini reddetti.

CENGİZ GÖKÇEK'İN YEĞENİ

Dünkü gazetemizde Müsteşarlığı sırasında MHP'ye 200 milyon lira aktardığını yazdığımız Latif Gökçek'in, eski Sağlık Bakanı ve MHP Gaziantep Milletvekili Cengiz Gökçek'in yeğeni olduğu belirlendi.

1932 yılında Gaziantep'de doğan Latif Gökçek, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi mezunu. 1972'de Kocaeli Teknik Ziraat Müdürlüğünde çalışırken kendisine torba kadro verildi, yani bulunduğu dereceden 6 derece yüksek dereceden maaş alması sağlandı. Daha sonra da Toprak ve Tarım Reformu Müsteşar Yardımcılığına terfi ettirildi.

URFA'DA OLANLAR

Öte yandan Toprak ve Tarım Reformu Urfa Bölge Müdürlüğü'nde hesabı bilinmeyen paralar harcandığı öğrenildi. Bu bölgede Toprak Reformu için 1978 yılına kadar harcanan 2,5 milyar liranın sadece 450 milyonu kamulaştırma bedeli olarak harcandı. Geri kalan 2 milyarın nerelere verildiğinin hesabı bilinmiyor.

Ayrıca Urfa'da Toprak Reformu çalışmaları için kiralanan 8 blok binada, "uzman" adı altında komandolar barındırılıyor. 6-7 katlı binalarda barındırılan "uzman" komandolar, reform uygulaması adı altında kısa zamanda zengin edildiler.

SÜKAN'IN AÇIKLAMASI

Dünkü gazetemizdeki Toprak Reformu fonundan MHP'lilere milyonların akıtılması haberiyle ilgili olarak Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Dr. Faruk Sükan gazetemize bir açıklama yaptı ve 11'lerle herhangi bir toplantıya katılmadığını söyledi.

Sükan, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığında yapılan yolsuzlukla ilgili yayını ihbar telakki edeceklerini de bildirdi.

Abdi İpekçi ve...

(Baştarafı 1. Sayfada)

toplantıya katılan Türk ve Yunan gazetecilerinin ortak tavsiyesi üzerine seçildi.

İpekçi bu göreve seçilmesinden sonra basında Türk-Yunan dostluğunun geliştirilmesi için gerekli girişimlere başladı. İpekçi Türk-Yunan gazetecilerinin Londra toplantısına ilişkin görüşlerimizi öğrenmek üzere gazetemiz sahibi Ferit İlsever'e bir yazı ile birlikte toplantının anlaşma taslağını gönderdi.

Aşağıda İpekçi'nin yazısını, Türk-Yunan gazetecileri arasında yapılan anlaşma metnini ve Ferit İlsever'in cevap yazısını özetleyerek sunuyoruz.

İPEKÇİ'NİN YAZISI

Londra'da, 11-12 Kasım günleri Türk ve Yunan gazetecileri arasında yapılan toplantı sonunda hazırlanan anlaşma taslağını ilişikte ilginize sunuyorum.

Metnin incelenmesinden anlaşılacağı gibi, her iki ülkede de bu anlaşmayı benimseyen gazetelerin katıldıklarını, yıl sonuna kadar bildirmeleri öngörülmüştür.

Bu belirli süre içinde cevabınızı lütfetmenizi diler, saygılarımı sunarım.

ABDİ İPEKÇİ
14 Aralık 1978

ANLAŞMA TASLAĞI

1— Türk ve Yunan gazetecileri, Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) öncülüğünde, 11-12 Kasım 1978 tarihlerinde Londra'da yaptıkları toplantıdan sonra, aşağıdaki öneriler demetini kesin onay ve uygulama için, her iki ülkedeki gazete sahipleri ve genel yayın müdürlerine yıl sonundan önce sunma konusunda görüş birliğine varmışlardır.

2— Bir sonraki Türk-Yunan gazetecileri toplantısına kadar geçecek süre içinde ve üç ayda bir olmak üzere, iki yabancı muhabir tarafından her iki ülkenin yek diğerinin basınındaki görüntüsü hakkında rapor hazırlayacaktır.

3— Toplantıya katılan her iki taraf gazetecilerinin tavsiyesi üzerine, Abdi İpekçi ve Christos Lambrakis, önerilerin uygulamasını takip amacıyla, kendi ülkelerinde birer irtibat bürosu kurma görevini yüklenmişlerdir.

4— Üç ayda bir derleneceği yukarıda belirtilen söz konusu raporlar, bu irtibat büroları kanalıyla sağlanacaktır.

5— Türk ve Yunan gazetecilerinin 1979 yılında yapacakları toplantı tarihi, gerekli temaslardan sonra kararlaştırılacaktır.

6— Yunan tarafı en kısa zamanda Türkiye'ye muhabir göndermeyi düşündüklerini açıklamış ve bunun en geç 1979'un ilk aylarında gerçekleşebileceğini umut ettiklerini belirtmişlerdir.

7— Yunan tarafı, Atina'daki Türk muhabirlerin görevlerini yapabilmelerini kolaylaştırmak için, Gazete Sahipleri Birliği ile Gazeteciler Sendikasının, mümkün olan her yardımda bulunmaları gereğini kabul etmektedir.

8— Türk tarafı da, Türkiye'ye gönderilecek Yunanlı muhabirlere aynı şekilde yardım edilmesi gereği inancındadırlar. Türk ve Yunan muhabirler, gerek duyduklarında, İpekçi ve Lambrakis'in irtibat bürolarıyla ilişki kurabileceklerdir.

13— Taraflar, halkları arasında karşılıklı anlayış ortamının yaratılmasına yardımcı olma konusunda da hemfikirdirler. Bu nedenle de, yayınlayacakları haber ve yorumların ülkelerindeki kamuoylarını kızıştırıcı nitelikte olmaması dileğini açıklamışlardır.

ARALIK 1978

İLSEVER'İN CEVABI

Türk ve Yunan gazetecilerin 11-12 Kasım günleri Londra'da yaptıkları toplantıyla ilgili mektubunuzu aldım. Teşekkür ederim. Mektubunuza ekli olarak gönderdiğiniz, toplantı sonunda hazırlanan anlaşma taslağını benimsiyor ve bütün kalbimizle destekliyoruz. Her iki ülkerin basını arasında sağlanar yakınlaşmanın ve işbirliğinin devamını ve güçlendirilmesini diliyoruz.

....

Türkiye ve Yunanistan basınının işbirliğini geliştirecek irtibat dolayısıyla sizi kutlar, çalışmalarınızda başarılar dilerim. Aydınlık gazetesi olarak, irtibat bürosunun isteklerini gücümüz yettiğince karşılamaya hazır olduğumuzu bildirir saygılar sunarım.

Ferit İlsever
21.12.1978

Özgürlük, barış ve birliğin savunucusuydu

(Baştarafı 1. Sayfada)

1 Mayıs 1977 katliamından Kahramanmaraş katliamına kadar gelen her tertip ve cinayetten sonra, kınama ve üzüntü bildirileri yayınlanmakta, daha sonra görülmemiş bir kayıtsızlıkla yeni ve daha büyük bir tertibin gerçekleşmesi beklenmektedir.

Hükümetin geçen yıl 1300 yurttaşımızın canına kıyan anarşi ve terörün kaynakları konusunda ciddi bir tahlili ve siyaseti yoktur. Hükümet, denge siyasetini sürdürerek kendisini ve ülkeyi olayların akışına terketmiştir.

Ecevit, daha önce sorumlu tuttuğu "devlet içindeki gizli güçlerin" ve MHP'nin yönlendirdiği faşist terörün üzerine gitmediği gibi, Sovyetler Birliği'nin ülkemizdeki yıkıcı faaliyetlerini ve kışkırttığı terörü de görmezlikten gelmiştir.

Demirel ise, MHP'nin başını çektiği cinayet ve terörün devlet kuruluşları içinde mevzilenmesine imkan sağlamıştır ve bugün de Türkeş'i elinden tutmaya devam etmektedir.

Bugün cinayet ve terör ülkemizde kol gezerken, sıkıyönetim hâlâ gazete, dergi ve kitap toplatma ile uğraşmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi ve devlet içindeki suç ortakları cinayet ve terör sahnesinden kendi istekleriyle çekilmeyeceklerdir. Onlar "ya devlet başa, ya kuzgun leşe" demektedirler.

Sovyet sosyal-emperyalistlerinin ülkemizde kargaşalık yaratma ve içsavaş kışkırtma siyasetinden bir gün insafa gelip vazgeçeceğini düşünenler ve bu süper devletin "barışçı" olduğu aldatmacasını yayanlar hayal aleminde dolaşmaktadırlar.

Bugün ülkemizin en acil ihtiyacı, iki süper devletin yurdumuzu bir hegemonya mücadelesi alanına çevirmelerine karşı birleşmektir. Sovyetler Birliği'nin ve MHP'nin kışkırttığı gerici bir içsavaşı önlemek için 45 milyonluk Türkiye'nin bütün güçlerini seferber etmek, artık yarına bırakamayacağımız bir görevdir.

İç savaş kışkırtıcılarının, tertipçilerin, katillerin ve canilerin yaptıkları karşısında ah vah ederek ve kınama mesajları yayınlayarak kaybedilecek zaman yoktur. Sovyetler Birliği'nin yıkıcı faaliyetlerine göz yummak, MHP'nin elinden tutmak ve anarşinin kaynağına yönelmeyi ertelemek daha ne kadar devam edecek? Bütün bunlara ülkemizin artık tahammülü yoktur.

Cumhuriyet Halk Partisi'ne, Adalet Partisi'ne, Milli Selamet Partisi'ne, Türkiye'nin devlet egemenliğini ve bağımsızlığını savunmaktan yana olan bütün güçlere büyük tarihi sorumluluk düşmektedir.

Hükümeti, Sovyetler Birliği'nin yıkıcı faaliyetlerini ve MHP'nin yönlendirdiği terörü açığa çıkarmaya, canilerin ve katillerin üzerine yürümeye çağırıyoruz.

Türkiye'den yana bütün güçleri gerici içsavaşa karşı bağımsızlık, özgürlük ve barış için birleşmeye çağırıyoruz.

Değerli yazar Abdi İpekçi, yüreği ülkemizin özgürlüğe doğru ilerlediği umudu ile dolu olarak can verdi. O, içsavaş kışkırtıcılarının başarısızlığa uğratılacağı inancını korurken, bu iyimserliğinde haklıydı ve gerçekçiydi.

Sovyet sosyal-emperyalizminin, içsavaş kışkırtıcılığı ve hegemonya emelleri, Türkiye halkının birliği ve bağımsızlık isteği karşısında yenilmeye mahkumdur. Moskova'daki Yeni Çarlar ülkemizin efendisi olamayacaklardır.

"Ya devlet başa, ya kuzgun leşe" diyen MHP'nin tertipleri, Türkiye halkının özgürlük ve barış isteği karşısında başırısızlığa uğrayacaktır. MHP ve karanlık güçler telaş içindedir ve hesaplaşmak için acele etmektedirler. Onlar devletin başına geçemeyeceklerdir, "kuzgun leşe" olacaktır.

Sırrı Atalay...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sunda görüşmeye başlandı. Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay yaptığı sunuş konuşmasında biz tüm ülkenin insanları olarak bir avuç katilin ve arkasındakilerin amaçlarını bilmemize rağmen, olaylar karşısında bir bekleme havası içinde bulunuyoruz. Türkiye etrafındaki bu musibet çemberini kırmaya mecburdur. Bunun için tüm vatandaşlarıma ve Cumhuriyet Senatosu üyesi arkadaşlarıma ulusal beraberlik çağrısında bulunuyorum. Sayın Abdi İpekçi'nin menfur suikasta maruz kalması bizi böylesine bir beraberlik çağrısına götürebilirse, bunda hem ülke hem millet yarar görecektir" dedi.

Atalay'ın konuşmasında sonra Kontenjan Senatörü Hüsamettin Çelebi tarafından verilen Abdi İpekçi'nin ölümü ile ilgili Cumhuriyet Senatosu adına gerekli yerlere başsağlığı telgrafı çekilmesi önerisi kabul edildi.

AP'LİLER SENATOYU TERKEDİYOR

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu bütçeyi sunuş konuşmasını yaptıktan sonra Milli Birlik Grubu adına Suphi Gürsoytrak'ın bütçenin tümü üzerindeki konuşmalar sırasında AP'li senatörler konuşmayı protesto ederek salonu terkettiler. Gürsoytrak konuşmasına şöyle devam etti:

"Ecevit hükümeti kurulduktan sonra bir umut hükümeti olarak kabul görmüştü. Hükümetin çözmesi gereken önemli ülke sorunları vardı. Ecevit Türk halkına işkence yapanların cezalandırılacağını vaadetmişti. Halkın rızkını çalan hırsızlardan hesap soracağını söylemişti. Türk halkı bütün bunlara duyduğu özlemlerden dolayı Ecevit hükümetini desteklemiş ve işbaşına getirmişti.

"Ancak bir yıl sonra Süleyman Demirel çıkıpta devletin yönetimini bana verin beş ay içinde düzelteyim diyebiliyorsa, cidden o zaman Sayın Ecevit vaadettiği bazı şeyleri gerçekleştirememiş, halkın umuduna çözüm getirememiştir demektir."

Gürsoytrak, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'e "Bana milliyetçiler de suç işliyor dedirtemezsiniz" sözlerini de eleştirerek, şöyle devam etti:

"Demirel bütün olaylar beynelminel komünizmin işidir diyor. Akıl hocası da bu kış komünizm gelecek diyor. Arkasından da Endonezya usulü katliam önerisinde bulunuyor. Ondan sonra da Elazığ'lar, Malatya'lar, Sivaslar, Kahramanmaraşlar olacak elbet..."

Gürsoytrak'ın bu sözleri AP'li senato üyelerinin sert tepkisiyle karşılandı. AP Senatörü Ahmet Cemil Yüce ayağa kalkarak "sayın Gürsoytrak milli birlikten söz ediyorsunuz, milli birlik böyle mi sağlanacak" diye bağırdı. Gürsoytrak'ın "evet böyle sağlanacak, olayların, cinayet faillerinin üzerine giderek milli birlik sağlanır, başka türlü değil. Ağıt yakmaya artık son vermeliyiz. Köklü önlemler alınmazsa daha çok bekler, çok ağıt yakarız" dedi.

Bunun üzerine AP'li senato üyeleri Gürsoytrak ın konuşturulmaması isteyerek başkandan sözünün kesilmesini istediler. Başkanın bu isteği kabul etmemesi üzerine AP'li senatörler salonu terk ettiler. Senato Başkanı Sırrı Atalay bütçe görüşmeleri başlarken yaptığı birlik beraberlik çağrısını hatırlatarak, "sabahleyin birlik, beraberlik çağrısında bulundum. İki saat sonra burada kavga çıktı. Bu durum üzücü ve esef vericidir" dedi. Ve konuşmasına devam etmek üzere Milli Birlik Grubu üyesi Suphi Gürsoytrak'a tekrar söz verdi.

Daha sonra Kontenjan Grubu adına Zeyyad Baykara, AP Grubu adına Ömer Ucuzal, CHP Senato Grubu adına Fikret Gündoğan bütçe hakkında görüş ve önerilerini sundular.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda bütçenin tümü üzerindeki görüşlerini açıklayan AP Senato Grup Başkanı Ömer Ucuzal, "Hem CHP'nin, hem de Milli Birlik Grubunun hesabını görmek mecburiyetindeyiz" dedi.

Çin-ABD hegemonyacı ülkelere karşı olduklarını...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ülkeler üzerinde egemenlik ve hegemonya kurma çabaları içinde olan tüm ülkelere karşı olduklarını yinelerler."

Ortak bildiride ayrıca, "Deng Siao-ping ve Jimmy Carter arasında yapılan görüşmelerin yapıcı, verimli ve dostça geçtiği" belirtiliyor. Bildiri şöyle devam ediyor:

"ABD ve Çin, dostluk ve işbirliği ilişkilerinin güçlendirilmesinin dünyada, özellikle Asya-Pasifik bölgesinde barış ve istikrarın lehine olduğuna kesinlikle inanmaktadırlar. Çarşamba akşamı Beyaz Saray'da, Çin ile ABD arasında üç anlaşma ve beş protokol imzalanmıştır. Ticaret, hava ve deniz ulaşımı anlaşmalarının imzalanması, Amerikan Maliye ve Ticaret Bakanlarının Pekin'e yapacakları ziyaret sırasında tartışılacaktır."

CARTER, DENG'İN DAVETİNİ KABUL ETTİ

Öteyandan bildiride, Başkan Carter'in Deng'in davetini kabul ettiği de belirtilmektedir. Aynı şekilde Deng Siao-ping de, Başbakan Hua Guo-feng adına, Carter'in davetini kabul etmiştir. Ancak bu ziyaretlerin tarihleri daha sonra saptanacak.

Çarşamba akşamı imzalanan anlaşmalar ve protokollerden sonra Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan yardımcısı, Amerikan radyo ve televizyon muhabirlerini kabul etti.

ÇİN'İN ÜÇ ANA AMACI

ABD Başkanı Carter ile yaptığı görüşmelerin sonuçlarından memnunluk duyduğunu belirten Deng Siao-ping, Çin'in ABD ziyareti ile ilgili olarak üç ana amacı olduğunu söyledi. Deng, bunları şöyle açıkladı.

"Birincisi, Amerikan halkına Çin halkının duygularını iletmek. İkincisi, Amerikan halkının hayatını ve inşa tecrübelerini anlamak ve bizim için yararlı olan herşeyi öğrenmek. Üçüncüsü ise, Amerikan yöneticileri ile iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesi ve dünya barışı ve uluslararası güvenliğin savunulması üzerinde geniş fikir alış verişinde bulunmak." Deng Siao-ping, daha sonra şöyle dedi:

"Çin halkı ile Amerikan halkı öteden beri dost olmuşlardır. Çin-Amerikan ilişkilerinin normalleştirilmesi sonucu, iki ülke arasında şimdi güzel bir gelecek var. Gerek Çin gerekse Amerikan halkının çıkarları, gerekse de dünya barışının çıkarları, bizi dostluk ilişkilerini ve işbirliğini geliştirmeye teşvik ediyor."

Amerikan-Çin Dostluk Derneği tarafından düzenlenen resepsiyonda da bir konuşma yapan Deng Siao-ping, Tayvan sorununa değindi ve şöyle dedi:

"Çin hükümeti, Tayvan sorununu çözerken, Tayvan gerçeğini göz önünde bulundurmalı, Tayvan halkının önerilerini dikkate almalı ve makul bir politika uygulamalıdır. Yurdumuzun birleştirilmesi, Tayvanlı yurttaşlar dahil bütün Çin halkının ortak isteğidir Tayvanlı yurttaşlarla ilgileniyor ve Tayvan'daki geniş yurttaş kitlesine umut bağlıyoruz. Aynı zamanda Tayvan makamlarının da ulusal davamızı ön plana koyacaklarını ve gerçekleri göz önünde bulunduracaklarını umuyoruz. Böyle yaptıkları taktirde Tayvan'ın anayurdumuza dönmesi daha başarılı bir şekilde gerçekleştirilebilir."

Aydınlık

BAYAŞ / Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu Yazı İşleri Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 452. Sok. Özgüler işhanı No: 25/3, Konak Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493

YURT DIŞI BÜROLARI

ALMANYA	FRANSA	BELÇİKA	İSVEÇ	HOLLANDA	İSVİÇRE
Hohenstaufen Str.4 6 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38	11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602	188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322 - 215 40 60	Luntmakargatan 58 11358 Stockholm Tel: 30 56 39	Bildstr 53 Utrecht Tel: 31 47 61	Ch. des Cotes 1 1020 Renens (V.D) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt içi		Yurt Dışı	
108 TL	(1 Aylık)	30 DM	(1 Aylık)
320 TL	(3 Aylık)	90 DM	(3 Aylık)
645 TL	(6 Aylık)	160 DM	(6 Aylık)
1290 TL	(1 Yıllık)	[illegible] DM	(Yıllık)

İLAN TARİFESİ

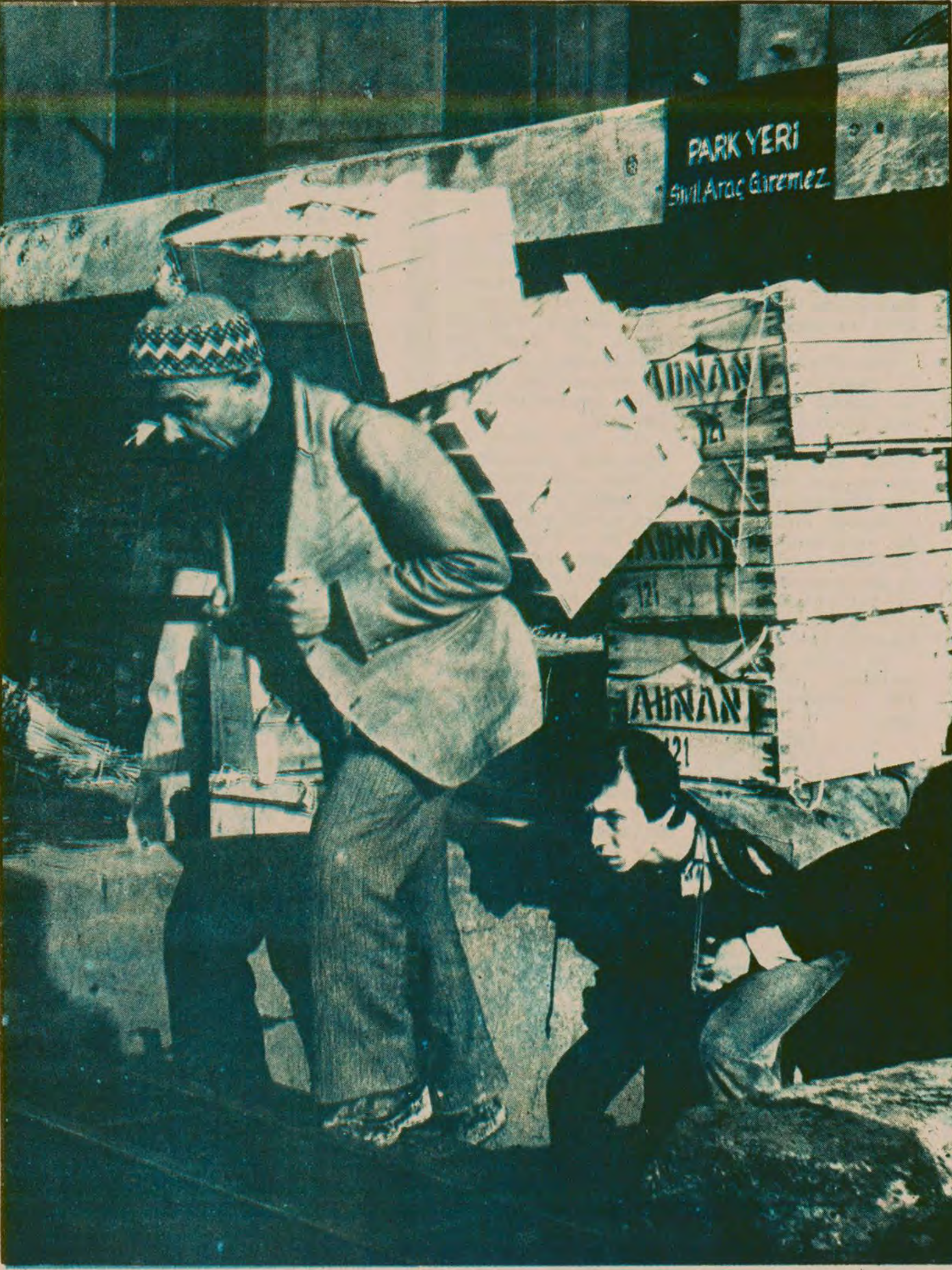
2.4.6. sayfalar	(Santimi) 250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi) 300 lira
Yayın ilanı	(Santimi) 100 lira
" " (Yayın Sayfasında)	30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Santim)	350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi) 5 lira

22340 — 315

HAL EMEKÇİLERİ

Dünyayı sırtlarında taşıyanlar

Fotoğraflar: ABDULLAH KURTAY

Rafet Kabdan

Sabahın erken saatlerinde, İzmir'in Belediye Hali binasında bir kalabalık, bir canlılık var. Etrafı süpürenler; oraya buraya koşuşanlar, komisyonculardan mal alan seyyar satıcılar. Kamyon kamyon mandalinler, portakallar, muzlar, komisyoncuların dükkanlarının önlerini kaplamış.

Ve hamallar, sırt hamalları. Dünyayı sırtlarında taşıyanlar. Kimisi onsekizinde, sakalları daha çıkmamış; kimisi kırkına basmış, ömrünün yarısını bu işlerde geçirmiş. Kasa kasa mandalinleri indiriyorlar, bindiriyorlar. Öyle hızlı, öyle çabuk yapıyorlarki bu işi, gözle kaş arasında bir kamyon malı yarılamışlar.

"15 yıldır sigortasız çalışırım"

Böyle diyor Mardinli Eyüp Mol. 1962'lerden bu yana bu işleri yapıyor. Birkaç tane komisyoncunun yanına girmiş çıkmış. Ne sigortası var, ne sendikası. Parça başı, araba başı çalışıyor Mol. Pazartesi günü hale girer, Cumartesi akşamı çıkar. Hafta boyunca çalıştığı komisyoncunun dükkanında yatar kalkar. Yatakhane denilen yer, her türlü haşere ve mikrobun barındığı yer.

Ama birçok şeyleri de biliyor Eyüp Mol. Ve şöyle diyor: "Bizler sigortasız ve sendikasız olarak çalışırız. Hiç bir güvencemiz yok. Oysa haller yönetmeliğinin 12. maddesi hamalların sigortalı olacağını söylüyor.

Bir ay önce bu halde çalışan 150 kadar sırt hamalı, sigortalı olmak için, işi yavaşlatma ve 8 saat çalışma eylemine geçmişlerdi. 8 saat çalışma diyoruz, çünkü, sırt hamallarının normal çalışma süreleri 15 saati bulur. O zaman, hamallar belediye başkanı ve valilikle görüşmüşler ve sigortalı olmak, sendikalı olmak, temiz yerde yatmak için söz almışlardı. Ama verilen sözler tutulmadı. İşverenler hamalları ayda 5 gün sigortalı göstermeye başladılar. Bugün aynı hamallar yine işi yavaşlatmış durumdalar. Bu kez daha kararlı ve daha eminler.

"Sırtımızdan günde 30 ton yük geçer"

Hamallık meslek midir? Zor iştir diyor yaşlı olanı, zor iştir. İnsanı çok çabuk yıpratır. Kırkından sonra içi boş bir çuval gibisin, dikiş tutmaz artık ayakların, bir kenara atılırsın. Genç olanı şöyle diyor: "Günde ortalama sırtımızdan 30 ton yük geçer. Elimize geçen para ise 150-200 lira arasında bir para. Oysa komisyoncu ise, bu kadar maldan günde 15 bin lira para kazanır. Biz bu kadar çalışmamıza, onlar bu kadar kazanmalarına rağmen bizi hâlâ sigortalı yapmıyorlar." Söze karışıp neden yapmıyorlar diye sordum; şöyle dedi: "O zaman canları sıkılınca bizi işten atamazlar. Kaza geçirsek, hastalansak bakmak zorundalar. Ayrıca, haklarımızı almak için grev yapmamızdan korkarlar. Ama böyle giderse korktukları başlarına gelecek."

İlginç bir yan da, komisyoncular hamalları bir ara halin temizleyicileri olarak göstermek istemişler. Sırtından günde 30 ton yük geçen hamallar, temizleyici...

Sabahın köründe komisyoncuların dükkanları önünde, 1 lira daha ucuz almak için can atan seyyar satıcılar.

Hal müdürlüğü, kimin yanında?

Haller yönetmeliğinin 12. maddesine göre, halde çalışan hamalların sigortalı olacağı yazılıyor. Hamalların deyişi ile, kanunlar işçi lehine oldu mu kağıt üzerinde kalır. İzmir Belediyesinin halinde 153 hamal çalışmaktadır. Ve bu hamalların hiç biri sigortalı değildir. Hal müdürlüğü ise bu duruma sessiz kalmaktadır. Hamallar, Ankara ve İstanbul'daki hamalların durumunu örnek vererek, "Ankara ve İstanbul'daki sırt hamalları belediye kadrosuna dahiller. Biz de belediye kadrosuna geçtiğimiz zaman, birçok haklar elde edeceğiz. Bugün için haklarımızı arayıp soran yok. Bu durumda hakkımızı kendimiz arayıp soracağız" demektedirler.

İçerdekilerden başka, bir de dışardaki hamallar var

Hal binasına girerken, binanın önünde 10 kadar kişi bekleşmekte idi. Bunlar da sırt hamalları. Yalnız diğerlerinden farkları, serbest çalışıyorlar. Devamlı bir işleri yok. Ufak tefek işler çıkacak ya da fazla mal gelecek de, onları da çağıracaklar.

Bu sırt hamallarının, seyyar satıcılık yapacak kadar dahi sermayeleri yok. Hemen hemen hepsi dışardan gelmişler İzmir'e. İşsizlik alıp gelmiş onları; buralarda bekletiyor. Bir iş çıkar da üç-beş kuruş kazanırlarsa, akşam evlerine rahat dönecekler.

"Malların üstü başka, altı başka çıkar"

Bu arada gazeteci olduğumuzu, röportaj yapmaya geldiğimizi duyan seyyar satıcılar da yanımıza geldi. Sabahın erken saatlerinde komisyoncuların dükkanları önünde toplanan seyyar satıcılar. Komisyonculardan bir lira ucuza mal alabilmek icin canları çıkanlar. Onlar ki, günün 20 saatinde İzmir'in altını üstüne getiren insanlar. Yaz diyor benden de, yaz. diyor Vanlı Hüsnü Arpat. "Yaz benden de. 7 senedir seyyar satıcılık yaparım. Sabah güneş doğmadan haldeyim, akşam onda, onbirde ancak evime dönebilirim. Bir kasa mal alırız; altı başka çıkar, üstü başka çıkar. Yani senin anlayacağın altı bizi yakar, üstü sizi yakar. Sabahtan beri dolaşıyorum, en kötü portakalın kilosu 6 lira; nasıl alıp, nasıl satayım?"

Mardin'li Eyyüp, 15 yıldır sigortasız çalışıp, didiniyor... Parça başı aldığı parayıda doktor ve ilaç parası yapıyor.

Pahalılık seyyar satıcıları da büyük ölçüde etkiliyor. Aldıkları malları satamadan bir kısmı çürüyor. Sandıkla aldıkları malların altı bozuk çıkıyor. Ve bunları komisyoncu geri almaz. Böylelikle seyyar satıcılar aldıkları malların ancak yüzde kırkını kârla satabiliyorlar. Kalanlar maliyetine bazan da maliyetinin altında satılır.

"Her kasada bir kilo kazık"

Mardinli Ali Arasan, aldı bizi muz sattığı arabasının yanına götürdü. Mal aldığı sandığı terazisinde tarttı. Bir de komisyoncudan aldığı faturayı gösterdi. İkisinin arasında bir kilo 200 gram fark var. Şöyle dedi: "Gördüğün gibi, her kasada bir kilo, bir buçuk kilo komisyoncudan kazık yeriz. Ben muzu 35 liradan aldım, 40 liradan satıyorum. Ayrıca sandığın altından yeşil yeşil muzlar çıktı. Burada bi, kâr olarak ne kalır ki?

Eskiden diyorlar seyyar satıcılar, eskiden kiloda 50 kuruş kazanırken bugünümüzden iyiydik. Bugün kiloda 5 lira, 10 lira kazanmamıza rağmen geçinemiyoruz.

İhsan Baba

MEHMET ESEN

Telgraf.

Kıbrıs. Acele.

Fırat... Oğlu... Gözyaşı o.du. Aktı gözlerinden. Toprağa düştü. Toprakla kucaklaştı.

İşte o zaman kimsenin önünde eğilmeyen başı, dimdik ayakları, kıvrılıverdi birden. Diz çöktü. Selvi dalı gibi eğildi başı. İlk defa. İhsan Baba telgrafı okuduğunda. STOP...

Onu karanlık bir kundura atölyesinde. Bembayaz saçlarıyla tanıdım.

İki yerden kovuldum. Bir yerde de üzerime yürüdü patron. Elimde çantam. Çantamda kalemim ve kağıtlarım. Beyazıt'tayım. Konu: Sigortasız işçiler, kundura emekçileri...

Yağmur hışımla yağmakta. Hava nerdeyse kararacak. Konuşabilmem, yazabilmem için son bir şansım daha kaldı. Elimde sımsıkı tuttuğum, yağmurdan koruduğum kağıt parçası. Adres. Gö-eceğim kişi Adnan Bey. Sözün kısası iki atölyenin sahibi bir kişi.

Sonunda buldum hanı. Eski mi eski bir yer burası... Sidik kokusu yayılmış her yana. Olsun, yağmurdan kurtuldum ya. İkinci kata çıkıyorum hızlı hızlı.

–Adnan Bey burada mı?

–Bir saat sonra gelecek.

–Beklesem?

–İstersen atölyede otur.

Gösterdiği yere giriyorum. Üç kişi çalışmakta. İkisi otuz kırk, biri elli altmış yaşlarında. Odanın duvarları rutubet içinde. İki ampul yanıyor tavanda... Soluk sarı iki ampul.

Dışarda, koyu bulutlar ardındaki güneşten burada hiç mi hiç iz yok. Gün ışığında o kadar az insan çalışır ki. Çekiç ağır ağır iner kunduraya burda. Eller... Bir arının kovanına bal taşıması kadar hızlı. Petek yapışı kadar özenli. Karanlık atölyeler siliksiyon ve benzol kokusu. Kanser yapan türden... Bir de bin liraya malolup, üç bin liraya satılan çizmeler.

–Burada bekleyebilir miyim?

–Kimi?

–Adnan Beyi.

–Niye?

O kadar sıcak sordu ki soruyu... Bir bir anlattım her şeyi. Kovulma korkusu olmadan. Çok sevindi. Yanında çalışan arkadaşı da... Yalnız yaşlı adam sallıyordu çekicini. Söylediklerimi duymamışcasına.

–Islanmışsın.

–Zararı yok.

–Zararı yok olur mu? Gel şöyle sobanın başına. Bak benim adım Cemil. Bu da Gökhan, dedi. Sağ eli yabansı, koyu sarı yapışkandan bir kat daha büyümüş arkadaşını göstererek. Tokalaştık. Yeniden yapıştırıcı çanağına girdi eli.

–Abi bu ne?

Durdu, yapıştırıcıyla benim aramda döndü gözleri. Eline baktı bir.

–Bu benim kanserim.

Konuşamadım. Gökhan'ın duvara vuran elinin gölgesine takıldım. Duvarda inadına daha da büyüyordu el.

–Bu da İhsan Babamız.

Dışarda yağmur yağıyor. İçerde, küçücük tezgahında yaşlı adam çekiç sallamakta kundura üstüne. Üzerinde iplik fanila. Boyu da bir doksan var hani. Dalyan gibi. İhsan Baba'da hiç ses yok. Kafasını kaldırmadı bile. Şimdi odada yalnız çekiç sesi var. Belli ki erbabı bu işin. Aldırma, der gibi kafasını salladı Cemil.

–Ya senin adın?

–Âzem.

Ateş yeniden harladı odunla kucaklaşınca. kızmadım dersem yalan olur, İhsan Babaya. Kibirlilik bu ya, karar aldım o konuşmazsa ben de konuşmam diye.

İhsan Baba altmış yaşında. Bir oğlu Kıbrıs savaşında ölmüş. Yaşasaydı yirmi yedi yaşında olacak, yardım edecekmiş babasına. Belki de o zaman artık çalışmazmış İhsan Baba. Ölmüş... Karısı da yıllar önce... Kendini bildi bileli çalışırmış Beyazıt'ta, Kazlıçeşme'de. Bir konduda yaşıyormuş. Tek başına. Güveni yok kimseye kendinden başka. O yüzden benimle konuşmazmış meğer.

Cemil yeni evli. Bir de kızı var. Gökhan'sa anasıyla birlikte yaşıyor.

Üç gün üst üste gittim atölyeye. Adnan Beyle konuşmaya gerek kalmadan. "Kardeşim" dedi Gökhan. Patrona. (Benim için. "Kardeşim" demekten gizli bir gurur duyarak.) Kırgınlığım geçmiyor ağarmış sakallı, çakmak gözlü İhsan Babaya. Yine de saygı duyuyorum ama. On iki saat çalışıyor, biçimlendiriyor ayakkabıları...

Gittiğim sürece hep konuştuk Gökhan'la, Cemil'le. Aklınıza ne gelirse. Baba ise sürekli bizi dinlemekte.

Son gün, ayrılma günü geldi çattı. Şimdilik ama. Ayağa kalktığımda Gökhan durgunlaştı. Ağzını açıp kapadı, bir şeyler söylemek istercesine. Ağlamaklı... Elini omuzuma koydu.

–Bak Âzem... Bugün burası karanlık ama bir gün buraya da ışık, buraya da aydınlık girecek.

–Girecek.

Sarıldık birbirimize. Babaya baktım, görmüyor bile bizi. Kırgınlığım hâlâ devam ediyor. Tam kapıya yönelmiştim ki çakıldı ayaklarım.

–Girdi bile!

Dört gün boyunca hiç duymadığım tok, ama sert, gururlu bir ses!. Döndüm... Gözlerim yerde usulcacık baktım. İhsan Baba elini uzatmış, yaş yaş kirpikleriyle bana bakıyordu. Yineledi sözünü, sarılırken birbirimize.

–Girdi bile..

Elimde çantam, Çantamda kağıtlarım ve kalemim. Beyazıt'tayım. Hava karardı kararacak. Bir de gözyaşı, sevinçle karışık. "Oğlum" dedi sarılırken kulağıma.. "Oğlum", hasret kalmışcasına...